

DOLARY DO POLSKI

PEKAO TRADING COMPANY (CANADA) LTD.

- PRZYJMUJE ZLECENIA I WPLATY
• NA KONTA WALUTOWE W POLSKICH BANKACH

OPROCENTOWANIE OD 4% do 10% ZALEŻNIE OD TERMINU WKŁADU
OD DOLARÓW POSIADANYCH NA KONTACH ORAZ OD NALICZANYCH
ODSETEK POSIADACZE KONT NIE PŁACĄ W POLSCE ŻADNYCH PODATKÓW

SKARB PAŃSTWA POLSKIEGO ODPOWIADA ZA WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE
I DEPOZYTY UMIESZCZONE W POLSKICH BANKACH

WKŁADY NA KONTACH OBJĘTE SĄ ŚCISŁĄ TAJEMNICĄ BANKOWĄ

WŁAŚCICIEL KONTA DOWOLNIE DYSPONUJE WKŁADEM W KRAJU I ZAGRANICĄ

- PRZEKAZY GOTÓWKI - DOLARY KANADYJSKIE I USA
- BONY TOWAROWE PEKAO

INFORMACJI UDZIELAJĄ I ZLECENIA PRZYJMUJĄ:

PEKAO TRADING CO. (CANADA) LTD.

1610 BLOOR ST. W., TORONTO, ONTARIO M6P 1A7

TEL. (416) 588 - 1414

oraz AUTORYZOWANI DEALERZY PEKAO

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

NUMBER 117 • FEBRUARY 8, 1990

\$1.25

**POLSKA
WSTĘPUJE
DO EWG!**

**KRUSZEJE
MONOPOL
PARTII
W SOWIETACH!**

PEKAO - Travel

**Organizator Najtańszych, Bezpośrednich
Lotów Czarterowych Do Polski - 1990
Samolotami Polskich Linii Lotniczych "LOT"**

TORONTO — WARSZAWA	CENY		WARSZAWA — TORONTO (Dowolne Daty Powrotu)
	Dorośli	Dzieci	
LUTY 4, 11, 18, 25	659	499	LUTY 4, 11, 18, 25 MARZEC 4, 11, 18, 25 KWIECIEŃ 1, 4, 8, 11; 15, 18, 22, 25, 29 MAJ 2, 6, 9, 13, 20, 23, 27, 30 CZERWIEC 3, 4, 10, 11, 13, 17, 18, 20, 24, 25, 27 LIPIEC 1, 2, 8, 9, 11, 15, 16, 18, 22, 23, 25, 29, 30 SIERPIEŃ 5, 6, 8, 12, 13, 15, 19, 20, 22, 26, 27 WRZESIEŃ 2, 3, 5, 9, 10, 12, 16, 17, 23, 24, 26, 30 PAŹDZIERNIK 3, 7, 10, 14, 17, 21, 24, 28, 31 LISTOPAD 4, 11, 18, 25 GRUDZIEŃ 2, 9, 12, 16, 19, 23 STYCZEŃ 6, 13, 20, 27 (1991)
MARZEC 4, 11, 18, 25 KWIECIEŃ 1, 4, 8	749	529	
KWIECIEŃ 11, 15, 18, 22, 25, 29 MAJ 2, 6, 9	769	599	
MAJ 13, 20, 23, 27, 30	865	659	
CZERWIEC 3, 4, 10, 11, 13	899	699	
CZERWIEC 17, 18	959	759	
CZERWIEC 20, 24, 25, 27 LIPIEC 1, 2, 8, 9, 11, 15	999	799	
LIPIEC 16, 18, 22, 23, 25, 29, 30 SIERPIEŃ 5, 6, 8, 12, 13, 15	959	709	
SIERPIEŃ 19, 20, 22, 26, 27	859	659	
WRZESIEŃ 2, 3, 5, 9, 10, 12, 16, 17, 23	769	619	
WRZESIEŃ 24, 26, 30 PAŹDZIERNIK 3, 7, 10, 14, 17, 21, 24, 28, 31	729	579	
LISTOPAD 4, 11, 18, 25 GRUDZIEŃ 2	679	529	
GRUDZIEŃ 9, 12	839	639	
GRUDZIEŃ 16, 19, 23	919	719	
STYCZEŃ 6, 13, 20 (1991)	629	599	
EDMONTON - TORONTO - WARSZAWA			
MAJ 16, CZERWIEC 6	999	775	
LIPIEC 4	1099	775	
SIERPIEŃ 1	1099	775	
SIERPIEŃ 29	999	775	

WARSZAWA — TORONTO — EDMONTON
Czerwiec 6, Lipiec 4,
Sierpień 1, 29, Wrzesień 19

PRZEDPŁATY
WARSZAWA — TORONTO — WARSZAWA
Dorośli \$800 Dzieci \$640 Dzieci do 2 lat \$80

PRZEDPŁATY
WARSZAWA — EDMONTON — WARSZAWA
Dorośli \$900 Dzieci \$720 Dzieci do 2 lat \$90

Wszystkie przedpłaty podlegają podatkowi w wysokości 1% płatnemu w Polsce.

Ceny dla dorosłych jak powyżej
Dzieci 2 - 11 (podróżujące z dorosłym) jak powyżej
Dzieci do lat 2-ch bez opłaty (bez bagażu oraz miejsca w samolocie)

Dodatkowe Koszty
Opłata lotniskowa \$19.00
Ubezpieczenie
..... Toronto - Warszawa \$30.00
..... Edmonton - Warszawa \$35.00

Dozwolona ilość bagażu 30kg plus bagaż podręczny.
Prosimy Nie Zwlekać
I już Rezerwować Miejsca U Swojego Agenta
Lub W PEKAO TRAVEL.

588-1988 1-800-387-0325

Subject to NTA and Government Approval.

Lic. No. 2077802

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus

redaktor naczelny: Grażyna Farmus

REDAKTORZY:
Zbigniew Farmus - Świat, Kanada
Leszek Szaruga - Z dystansu
Rafał Marszałek - Listy z Piasków
Karolina Jankowska - Czytane między ...
Lektury nieobojętne
dr Zofia Bończa - Poradnia zaufania
dr Krzysztof Ostaszewski - Pokochać kapitalizm
dr Lidia Dobosz - Zdrowie
Halina Baranowska - Życie nie umierać
Ewa Rewkowska - Echo poleca, brydż
Elżbieta Wolska - Polak nie zginie

WSPÓLPRACUJĄ:
Wiesława Czapińska (Polska)
prof. dr Ewa Brantley
dr Tadeusz Prus
Wacław Liebert
Adam Tomaszewski
Iwona Majewska
Wojciech Wojnarowicz
Janusz Pietrus
S.Cech
Krzysztof Krzysztoforski
Andrzej Stawicki
Nina Geysztor-Zawirska
Maciej Kurowicki
Bogusław Rzepecki
Lech Jamka (RFN)
Marek Gaszyński (Polska)
Jan Rulewski (Polska)
Andrzej Kobos
Typesetting: Olimpia Orlewicz
Przedstawiciel działu reklamy: Krzysztof Drożdż
Druk: Związkowiec, okładka: Futura Graphics

SPIS TREŚCI

Naszym zdaniem.....	2
Gorbaczow rezygnuje	
z kierowniczej roli partii	3
Świat	4
Kanada	6
Polska	8
Kanadyjska misja	
handlowa do Polski	12
Wywiad z aktorką	
Ewą Dalkowską,	
współzałożycielką	
Teatru Domowego	16
Współczesna	
literatura kanadyjska	
"Reunion" opowiadanie	19
Sport	22
Komunikaty	26
Pigułki PCAG	27
Spod paragrafu	28
Zdrowie	29
Krzyżówka	30
Kto się urodził	32
Kalendarzyk	33
Weź się w garść	34
Bajka dla dzieci.....	35
Kartka do wycięcia	36
OKŁADKA I:	
Arriens	Beton kruszeje - grafika

Wiadomości z Polski podajemy głównie za agencją "Donosy", RWE, RFI, agencjami zachodnimi, Gazetą Wyborczą, wydawnictwami drugiego obiegu, prasą polską i emigracyjną oraz własnymi korespondentami w kraju.

ADRES 51A Thistle Down Blvd. Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada
POCZTOWY: TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046
ADVERTISMENT: \$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. 1 1/2 inch \$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$ 150.00, 2 col. - 3 inches: \$ 290.00, photo extra \$ 5.00, Full page special rate \$ 200.00, half page \$130.00, back cover \$450, in. cover \$250
Special: ALL SMALL ADS FREE
SUBSCRIPTION półroczna \$ 25.00, roczna \$ 50.00, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów;
PRENUMERATA: zagraniczna półroczna 25.00 \$US, roczna 50.00 \$US, lotnicza 100% więcej.
Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek.
Second class registration number 7631 Postage Paid At Toronto

KTO UMARZA NIE ZAWSZE TRACI

Umorzenie 20% meksykańskiego zadłużenia zagranicznego przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Bank Światowy i 450 banków zagranicznych jest posunięciem stwarzającym zasadnicze nadzieje dla innych ciężkich dłużników jak Argentyna, Brazylia, kraje III Świata, niektóre kraje wschodnioeuropejskie na czele z Polską i Węgrami.

Szef MFW Michel Camdessus nie przesadził ani na jotę, gdy po podpisaniu odpowiedniego dokumentu, umarzającego dług Meksyku powiedział, że mamy do czynienia z wydarzeniem całkowicie historycznym, mogącym przynieść skuteczne rozwiązanie nowego polaryzującego świat podziału - z jednej strony na państwa dłużników, z drugiej strony na państwa wierzycieli.

Właściwie przeprowadzone umorzenie - tak jak to się wydaje zostało zrobione w przypadku Meksyku - przyniesie korzyści nie tylko dłużnikowi, którego odciąża od mordujących go ekonomicznie i finansowo płatności, umożliwiając mu inwestowanie, a więc i wzrost gospodarczy, ale także w długiej perspektywie, jest korzystne dla wierzycieli, którzy mogą otrzymać nowego partnera gospodarczego i nowy rynek oraz uwolnić się od męki kontaktów z bankrutem.

Nie chcę tutaj rozważać szczegółów i warunków umorzenia części meksykańskiego zadłużenia. Wystarczy jedynie podkreślić, że umorzenie nie nastąpiło na oślep. Doszło do niego po miesiącach negocjacji i zgodzie Meksyku na zasadnicze reformy swego systemu gospodarczego - reformy umożliwiające mu, zdaniem zainteresowanych stron, pożyteczne wykorzystanie umorzonych pieniędzy na własny rozwój gospodarczy.

Ta sama szansa stoi obecnie przed Polską. Należy domagać się odpowiednich kroków od państw i banków-wierzycieli Polski. Zwłaszcza, że zarówno

Bank Światowy jak i MFW oraz państwa zachodnie zaakceptowały już plan gospodarczy Balcerowicza jako plan dający Polsce rzeczywistą szansę przezwyciężenia kryzysu gospodarczego. Premier Mazowiecki wystąpił zresztą już w tym duchu na forum Parlamentu Europejskiego. "Byłoby bardzo ważne - powiedział premier w Strasburgu - aby w tym roku uwolnić Polskę całkowicie od obowiązku płacenia rat i odsetek od

zadłużenia. Istotna jest nie tylko ulga doraźna, lecz jeszcze bardziej śmiałe posunięcia, które by doprowadziły do wydatnego zmniejszenia rozmiarów samego długu. Redukcja polskich długów może przynieść korzyści ekonomiczne Zachodowi, otwierając przed nim nowy chłonny rynek. Byłaby też aktem sprawiedliwości, bowiem długi te narosły, w ogromnej części, z niezasadnie wysokich procentów".

ŚWIATOWIT

KONFLIKT JĘZYKÓW CZY GWAŁCENIE DEMOKRACJI?

Jeszcze niedawno Polacy w kraju byli poddawani rusyfikacji, a wcześniej także germanizacji. Język polski przez to wcale nie zginął, a nawet rozkwitnął. Oczywiście znamy przypadki, w których przymus obowiązywania jakiegoś języka spowodował całkowity zanik języka poprzedniego.

W społeczeństwie wolnym i demokratycznym preferencje językowe mają możliwość swobodnego wyrażania się, w zgodzie z naturalnymi lingwistycznymi potrzebami ludności. Skoro Kanada ma dwa oficjalne języki obowiązkiem rządu federalnego jest, aby na szczeblu państwowym były one traktowane równo, przynajmniej do czasu, gdy wola wyborców nie zostanie to zmienione. Na wszystkich innych szczeblach funkcjonowania języka - o tym jaki język jest używany oficjalnie, powinni decydować w demokratyczny sposób mieszkańcy bądź ich przedstawiciele. Prawo mniejszości do używania swego języka w sytuacjach oficjalnych w rozsądnych granicach może być res-

pektowane, ale nie może być obowiązującym warunkiem.

Prywatnie każdemu bez ograniczeń przysługuje prawo posługiwania się językiem swego wyboru. Demokratyczne państwo strzeże tego prawa. Wszystkie jednak próby mieszania się władz wyższych w decyzje językowe pobrane na szczeblu lokalnym w sposób demokratyczny, stanowią elementarne pogwałcenie prawa jednostek do wolności słowa i ekspresji. W demokracji taka ingerencja stanowi jej poważne pogwałcenie i zagrożenie.

Języki pozostawione samym sobie rozwijają się inaczej niż pieniądze, z których gorsze wypierają lepsze. Języki jako środki międzyludzkiej komunikacji konkurują z sobą pod względem efektywności, elegancji i prostoty - tutaj lepsze wypierają gorsze i stają się językami dominującymi. Francuski i angielski również są poddane temu naturalnemu procesowi. Zwycięzca jest wyraźny.

ZBIGNIEW FARMUS

GORBACZOW REZYGNUJE Z KIEROWNICZEJ ROLI PARTII

Na trzydniowym plenum komitetu centralnego partii sowieckiej w Moskwie odbytym w dniach 5-7 lutego, w pierwszym dniu sekretarz generalny partii M. Gorbaczow wystąpił z propozycją zniesienia konstytucyjnej gwarancji kierowniczej roli partii komunistycznej w społeczeństwie sowieckim oraz wezwał do zasadniczych zmian w organizacji politycznej i gospodarczej ZSSR. Partia, oznajmił, winna się konsultować z różnymi siłami w społeczeństwie sowieckim. Pluralizm, podkreślił Gorbaczow, wzrasta w ZSSR, dlatego istnieje możliwość wprowadzenia systemu wielopartyjnego. Partia musi sobie wywalczyć kierowniczą rolę w społeczeństwie na drodze demokratycznego współzawodnictwa, a nie w oparciu o zasady konstytucyjne stawiające partię na pozycjach z góry wygranych. Wypowiedział się także za przyspieszeniu zjazdu partii. Powinien się on odbyć według niego nie w październiku, jak pierwotnie planowano, lecz pod koniec czerwca bądź na początku lipca. Zjazd może dokonać zmian całego składu komitetu centralnego. W swym wystąpieniu Gorbaczow wyraził także przekonanie, że gdyby nie skierował wojska do Górnego Karabachu i Baku doszłoby do śmierci tysięcy ludzi. Skrytykował ultranacjonalistyczne ugrupowania, które, jego zdaniem, próbowały przechwycić władzę na Zakaukaziu. Zaapelował o kierowanie się zdrowym rozsądkiem i odpowiedzialnością w sprawach narodowych. Zgodził się, że problemy narodowościowe są rzeczywiste, niemniej jednak należy je rozwiązywać w sposób pokojowy w ramach pieriestrojki.

Występując w dyskusji, Gorbaczow wezwał partię do porzucenia ideologicznych dogmatów, które spowodowały, że ZSSR znalazł się w sytuacji poważnego kryzysu, bez istotnej poprawy sytuacji od lat. Kierownicza rola partii, jej rola nadrzędna utrzymywana dłużej w sztuczny sposób problemy Związku Sowieckiego jeszcze bardziej

W którą stronę wali się domino? Według Jima Borgmana, karykaturzysty Cincinnati Enquirer, wali się ono na Gorbaczowa.

pogłębi. Gorbaczow zaapelował do członków partii o zrozumienie współczesnej sytuacji na świecie, która wymaga, w celu utrzymania się w czołowiec biegu wydarzeń, porzucenia systemu opartego o nakazy, zakazy, rozkazy i polecenia.

Według źródeł dobrze poinformowanych, Gorbaczow został ostro na plenum zaatakowany. Nie zabrakło ciężkich oskarżeń ideologicznych, a nawet osobistych. Część członków atakowała go za nazbyt ostrożne reformy, część - beton partyjny, za odstępstwo od zasad leninizmu. Frakcję betonu reprezentował członek biura politycznego Jegor Ligaczow. Jego wystąpienie było kilkakrotnie nagrodzone owacją. Ligaczow ujawnił m.in., że zarówno Gorbaczow jak i premier Ryżkow są odpowiedzialni za akcję wojska w Gruzji w kwietniu ub. roku, podczas której zginęło 19 osób, gdyż uczestniczyli w posiedzeniu kierownictwa partii, które podjęło decyzję.

Wieczorem 6 lutego postanowiono przedłużyć posiedzenie plenarne o 1 dzień. Według pierwotnych założeń, plenum miało trwać dwa dni. Uczestnicy plenum poinformowali dziennikarzy, że nadal konieczne jest dyskusowanie projektu w sprawie reformy partii zgłoszonego przez Gorbaczowa, zanim komitet centralny będzie głosował nad tym czy projekt przyjąć i rekomendować go na zjeździe partii. Telewizja sowiecka podała, że większość uczestników plenum opowiada się za zniesieniem kierowniczej roli partii komunistycznej. Premier Estonii powiedział dziennikarzom, że zatrzważająca jest liczba członków komitetu centralnego, którzy chcą klęski pieriestrojki. Wyraził jednak przekonanie, że siły reformistyczne spowodują zatwierdzenie zgłoszonych przez Gorbaczowa reform. Oddajemy magazyn do druku przed zakończeniem plenum, o jego końcówce poinformujemy w przyszłym numerze.

szybkie zwolnienie Nelsona Mandeli i większości więźniów politycznych oraz zniesienie stanu wyjątkowego. Przywódcy państw zachodnich oraz wielu działaczy antyapartheidowych w RPA przyjęli zmiany z zadowoleniem.

• Przewodniczący Afrykańskiego Kongresu Narodowego O.Tambo powiedział w stolicy Zambii Lusace, że organizacja nie ma zamiaru zrezygnować z walki zbrojnej przeciwko zwolnieniu apartheidu w RPA tylko dlatego, że została po 30 latach istnienia zalegalizowana. Wyraził jednakże opinię, iż powstała szansa na podjęcie negocjacji w sprawie zawieszenia broni.

• Po zmianach wprowadzonych przez de Klerka, setki tysięcy Murzynów celebrowało na ulicach wielu miast RPA. Demonstracje odbywały się na ogół pod sztandarami Afrykańskiego Kongresu Narodowego i południowoafrykańskiej partii komunistycznej. Uczestnicy domagali się ustąpienia białego rządu i objęcia stanowiska prezydenta przez Nelsona Mandelę.

• Żona Nelsona Mandeli, Winnie, oświadczyła po 6-godzinnym widzeniu się z mężem w miejscu jego zatrzymania w Paarl, że Mandela dopóty nie skorzysta z oferty wolności, dopóty nie zostanie zniesiony w RPA stan wyjątkowy. Ponadto jako warunek stawia także zwolnienie wszystkich więźniów politycznych, zniesienie zakazu zrzeszania się, wycofanie wojska z miejscowości dla czarnych, zrezygnowanie z wszystkich procesów politycznych i odwołanie wszystkich egzekucji.

• Prezydent USA G.Bush zaproponował podczas wystąpienia w Kongresie redukcję wojsk amerykańskich i sowieckich w Europie do poziomu 195 tys. żołnierzy po obydwu stronach. USA mają w Europie Zachodniej 300 tys. żołnierzy, ZSSR ma w Europie Wschodniej co najmniej 600 tys. żołnierzy. Prezydent wyjaśnił, że redukcja jest możliwa z powodu malejącego ryzyka konfliktu zbrojnego supermocarstw. W sytuacji, w której komunizm upada celem USA jest, aby zwiększały się szanse na sukces demokracji. Rzecznik sowieckiego ministerstwa spraw zagranicznych G.Gierasimow powiedział, że propozycja Busha jest dobrym początkiem, pod-

kreślając zarazem, że ZSSR pragnie, aby wszystkie obce wojska opuściły Europę.

• Premier NRD Hans Modrow zaproponował RFN połączenie na zasadzie powołania neutralnych Niemiec. Kanclerz RFN H.Kohl odrzucił tę propozycję twierdząc, że specjalna rola Niemiec w sercu Europy wyizolowałaby je. Modrow odstąpił następnie od neutralności jako warunku zjednoczenia. Kanclerz Kohl odrzucił natomiast sugestię sowieckiego ministra spraw zagranicznych Szewardnadze, aby o zjednoczeniu Niemiec zdecydowali w referendum mieszkańcy Kanady, Europy i Stanów Zjednoczonych - krajów, które najbardziej ucierpiały z powodu II wojny światowej. Kohl podkreślił, że zjednoczenie Niemiec jest sprawą czysto niemiecką, dodając, że powinno być osiągnięte w ramach struktur bezpieczeństwa obejmujących obydwie sojusze w Europie.

• Słoweńska partia komunistyczna odłączyła się od jugosławiańskiej partii komunistycznej. Zmieniła jednocześnie nazwę na Partię Demokratycznej Odnowy. Wezwała władze w Belgradzie do uwolnienia wszystkich więźniów politycznych. Podkreśliła, że nie będzie zabiegała o oderwanie się Słowenii od Jugosławii. Jej celem jest utworzenie z Jugosławii federacji niezależnych republik, podlegających władzy centralnej jedynie w ściśle zdefiniowanych sferach.

• Według niepotwierdzonych informacji partia komunistyczna w Albanii wprowadziła szereg kroków zmniejszających ścisłą kontrolę partii i służby bezpieczeństwa nad społeczeństwem. W styczniu miało kilkakrotnie dojść w Albanii do niepokojów, demonstracji, rozruchów. W niektórych regionach kraju władze wprowadziły stan wojenny. Albania pozostaje odizolowana od świata.

• Zamaskowani terroryści zabili w Egipcie 8 turystów izraelskich, raniąc 20. Terroryści ostrzelali ogniem z broni maszynowej i obrzucili granatami autobus wiozący wycieczkę Żydów z Izraela na drodze Kair-Ismailia. Do zamachu przyznała się Organizacja Obrony Prześladowanych w Więzieniach Egipskich. Premier Izraela Shamir powie-

• 4 lutego rząd Meksyku i przedstawiciele 15 czołowych banków świata podpisali w Mexico City porozumienie umorzające 20% zadłużenia zagranicznego Meksyku. W latach 1990-1994 Meksyk będzie spłacał przeciętnie o 4 mld rocznie mniej (nasz komentarz na str. 2).

• Ponad 200 tys. ludzi demonstrowało 4 lutego w Moskwie domagając się zniesienia konstytucyjnej zasady przewodniej roli partii komunistycznej i jej monopolu na władzę. Demonstranci żądali systemu wielopartyjnego i przedstawicielskiego opartego o wolne wybory. Ostrzegli partię przed nieprzeciąganiem struny, aby nie powtórzyła się sytuacja rumuńska. Przemawiający na wiecu deputowany B.Jelcyn powiedział, że jeśli partia komunistyczna nie wprowadzi drastycznych zmian w systemie politycznym ZSSR, wówczas powołana zostanie nowa partia komunistyczna. Jelcyn podał, że będzie kandydował w wyborach na prezydenta ZSSR. Wiec miał miejsce w pobliżu Kremia w przeddzień kluczowego, dwudniowego posiedzenia plenarnego komitetu centralnego partii komunistycznej (o posiedzeniu piszemy na str. 3).

• Prezydent Republiki Południowej Afryki F.W. de Klerk podczas wystąpienia w parlamencie w Kapsztadzie ogłosił szereg daleko sięgających zmian politycznych, m.in. zalegalizował Afrykański Kongres Narodowy, zniósł zakaz działalności dla ponad 30 ugrupowań politycznych, zawiesił wykonanie wyroków kary śmierci, zniósł restrykcje wobec prasy związane z wprowadzonym przed 3 laty stanem wyjątkowym, ograniczył prawo do zatrzymania do okresu pół roku, zapowiedział

dział, że szokujący mord terrorystyczny dowodzi, iż Izrael jest nadal uważany w regionie za wroga, a nienawiść do niego przybiera szaleńcze formy. Prezydent Egiptu Mubarak złożył wyrazy ubolewania.

• Firma japońska Bishimetal Corp. Ltd. (należąca do koncernu Mitsubishi) zaproponowała Brazylii spłacenie jej całego zadłużenia zagranicznego w wysokości \$115 mld za prawo wyłącznej eksploatacji terenów złotonośnych w dorzeczu Amazonki. Zdaniem ekspertów japońskich, pola złota w dorzeczu są warte co najmniej \$260 mld. Oferta została po raz pierwszy złożona w ub.r. na ręce prezydenta Sarneya. Japończycy powtórzyli już ją na ręce prezydenta-elekta Collora de Mello, obejmującego urząd 15 marca. Zobowiązali się także do uratowania środowiska naturalnego dorzecza Amazonki dewastowanego w ciągu ostatnich kilkunastu lat przez rabunkową działalność gospodarza miejscowych firm.

• W Rumunii Front Ocalenia Narodowego ustąpił pod naciskami społeczeństwa, godząc się na podzielenie się władzą do wyborów w dniu 20 maja z 30 nowo powstałymi partiami politycznymi.

• W Czechosłowacji jeszcze przed wolnymi wyborami w dniu 8 czerwca parlament zaprzysiął 120 nowych posłów, z których tylko 9 jest komunistami.

• Izrael złożył na ręce prezydenta Francji F.Mitteranda podanie o przyjęcie w poczet państw, będących członkami Europejskiego Banku Rekonstrukcji i Rozwoju Europy Wschodniej. Bank ten ma udzielać pożyczek prywatnemu sektorowi w Europie Wschodniej. Francja jest inicjatorem powołania banku, który ma rozpocząć działalność w marcu br. Członkostwo zadeklarowały wszystkie kraje EWG, 14 innych rozwiniętych krajów świata (w tym USA i Kanada) oraz 8 krajów wschodnioeuropejskich (w tym Polska).

• Prezydent Bush, przyznając iż narkomania pozostaje nadal problemem nr 1 Ameryki, zaproponował zwiększenie funduszy do walki z narkotykami o \$1.1 mld, powiększenie lic-

by agentów zwalczających handlarzy, przyznanie większej roli wojsku oraz ustanowienie kary śmierci wobec największych producentów i handlarzy środków odurzających.

• W Leningradzie powstało stowarzyszenie, które zbiera podpisy pod petycją, aby przywrócić miastu jego pierwotną nazwę Sankt Petersburgu.

• Premier W.Brytanii M.Thatcher ostrzegła przed pośpiechem w dążeniu do zjednoczenia Niemiec, gdyż może dojść do poważnego procesu destabilizacji, nie tylko w wymiarze europejskim, ale i globalnym. W wywiadzie dla europejskiego wydania "The Wall Street Journal" podkreśliła także, że "w interesie każdego kto wierzy w demokrację, kto szanuje prawa człowieka, jest, aby pan Gorbaczow pozostał u władzy".

• W stolicy Węgier Budapeszcie odbyło się spotkanie przedstawicieli rządów Austrii, Włoch, Jugosławii i Węgier. Omówiono zasady regionalnej współpracy. Przygotowano projekty porozumień w sprawach gospodarczych, naukowych, kulturalnych, informacji, transportu i ochrony środowiska.

• Japonia wystrzeliła w kierunku Księżyca sondę z zadaniem wylądowania na jego powierzchni w dniu 18 marca. Jeśli się to powiedzie, Japonia będzie trzecim państwem po USA i ZSSR, którego pojazd kosmiczny wylądował na Księżycu. Japoński Instytut Badania Kosmosu podał, że wystrzelenie sondy "Muses-A" jest początkiem długofalowego programu penetrowania kosmosu i Księżyca w celu wykorzystania zebranych materiałów naukowych do zagospodarowania w przyszłości Księżyca.

• Po 11 latach od poprzedniej wizyty, Jan Paweł II ponownie odwiedzi Meksyk, w dniach od 6 do 13 maja br. Papież spotka się z wiernymi w 12 miastach i innych ośrodkach. Podczas pobytu w stolicy spotka się także z przedstawicielami różnych nie katolickich wspólnot religijnych.

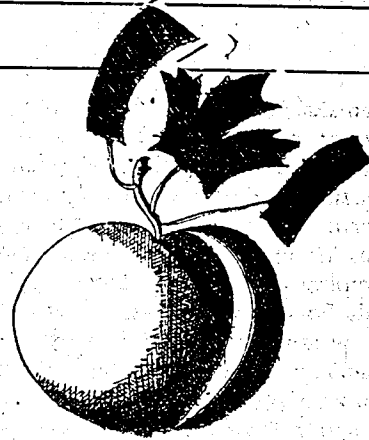
• W Londynie przeprowadzono pierwszą zakończoną sukcesem operację serca na płodzie, znajdującym się w łonie matki. Płód był poddany operacji dwukrotnie - w 31 tygodniu życia, a nas-

tępnie w 33. Badania wykazały, że bez operacji płód zmarłby wkrótce po porodzie.

• W stolicy Libanu Bejrucie od ub. tygodnia trwają ponownie zacięte walki pomiędzy ugrupowaniami chrześcijańskimi oraz pomiędzy ugrupowaniami chrześcijańskimi i muzułmańskimi. Po 7 dniach walk liczba ofiar śmiertelnych wynosiła około 1000 osób.

McDonald's Restaurants of Canada Ltd. - kanadyjska filia amerykańskiej sieci barów szybkiej obsługi otworzyła do spółki z miastem Moskwa pierwszego McDonalda w Związku Sowieckim. Kosztujący \$50 mln bar ma 700 miejsc siedzących i jest największym McDonaldem na świecie. Bary McDonald's znajdują się w 52 krajach, jest ich obecnie wraz z moskiewskim 11 201. Pomimo słonych cen - Big Mac kosztuje 4 ruble, przed moskiewskim McDonaldem klienci ustawiają się od rana. W dniu otwarcia w ub. tygodniu McDonald's obsłużył ponad 30 tys. osób. Niektórzy przebyli kilka tysięcy km, aby, jak się wyraził jeden z nich, przynajmniej w ten sposób posmakować Ameryki. Prezydent McDonald's Canada George Cohon powiedział, że otwarcie McDonalda w ZSSR od złożenia po raz pierwszy podania zabrano aż 14 lat.

BRAWO DLA DE KLERKA, ALE SANKCJE POZOSTAJA

Premier Mulroney oświadczył, że Kanada z uznaniem wita odważną i mądrą decyzję prezydenta RPA de Klerka o wprowadzeniu istotnych reform politycznych. Jednakże - podkreślił Mulroney - sankcje ekonomiczne wobec RPA Kanada zniesie dopiero wtedy, gdy uzna, że reformy są nieodwracalne.

ARKTYCZNY DACH POKOJU?

Sowiecki minister spraw zagranicznych E. Szewardnadze udzielił obserwnego wywiadu dziennikowi Toronto Star (z 3 lutego). Szewardnadze powiedział, że ZSSR widzi Kanadę jako jednego z architektów arktycznego dachu pokoju nad pokojową, wspólną Europą. Wymigał się jednak od odpowiedzi na pytanie o sowieckie łodzie podwodne, naruszające kanadyjskie arktyczne wody terytorialne, twierdząc że nie posiada na ten temat informacji. Podkreślił także, że na sowieckich terenach północnych, przylegających do północnej Europy nie ma pocisków rakietowych krótkiego i średniego zasięgu. Niedawno Norwegia oskarżyła ZSSR o kłamstwo w tej sprawie, twierdząc, że na sowieckim półwyspie Kolskim nadal znajdują się rozlokowane pociski rakietowe krótkiego i średniego zasięgu jak np. SS-21.

NIE DOCZekał OPERACJI...

2-letni Joel Bondy zmarł w torontońskim Hospital for Sick Children na wrodzoną wadę serca nie doczekawszy operacji. Operacja była zaplanowana na 28 lutego, a następnie przełożona na 16 marca z powodu braku pielęgniarek. W międzyczasie rodzice próbowali znaleźć szpital w USA, który mógłby prze-

prowadzić operację wcześniej. Na skutek pogarszającego się stanu zdrowia dziecka Hospital for Sick Children zdecydował się przeprowadzić operację 2 lutego, ale w tym samym dniu Joel zmarł. Prowincjonalny minister zdrowia Elinor Caplan oświadczyła, że w świetle śmierci dziecka prowincja zleci część operacji serca oraz innych operacji z przeciążonego szpitala dziecięcego w Toronto do innych szpitali w prowincji. Poseł prowincjonalny z Windsor D. Cooke wezwał do przeprowadzenia publicznego dochodzenia w sprawie śmierci Joela.

50% WZROST ŚMIERCI NA ASTMĘ

W dekadzie lat 80 Kanada odnotowała 50% wzrost przypadków śmierci na astmę. Nie ma jednoznacznej teorii wyjaśniającej gwałtownego skoku przypadków śmiertelnych z powodu astmy. Lekarze twierdzą, że powodem może być zanieczyszczenie powietrza, ogólny wzrost temperatury na Ziemi, roztoczniki mikroskopijny owad, żyjący w kurzu domowym, zwłaszcza w dywanach, mogący blokować ludzkie drogi oddechowe. Dr R. Rivington z Ottawy powiedział, że choruje w Kanadzie na astmę około 500 tys. ludzi. W roku ubiegłym zmarło na nią 500. Najwięcej ludzi umiera na astmę w Albercie. Lekarze nie wiedzą dlaczego. Generalnie jednakże astma nie jest chorobą o dużej częstotliwości zgonów. Badania wykazują, że tylko jedna osoba na 1000 chorych na astmę umrze z jej powodu.

WIEZNIOWI NIE ZEZWOLONO NA ZOBACZENIE UMIERAJĄCEGO SYNA

Władze penitencjarne w Saskatche-

wan nie wydały zezwolenia Kenowi Jacksonowi, odbywającemu karę pół roku więzienia w Correctional Centre w Saskatoon na zobaczenie jego umierającego w szpitalu w Calgary syna. Wcześniej Lance Jackson zmarł w trzy tygodnie po urodzeniu. Lekarze od początku nie dawali mu wielu szans na przeżycie. Jackson prosił o to, aby zaprowadzono go do szpitala w kajdanach na rękach i nogach, w kaftanie bezpieczeństwa i pod strażą. Władze odmówiły, twierdząc, że stanowi zbyt wielkie zagrożenie dla otoczenia.

ROŚNIE ZORGANIZOWANE PRZESTĘPSTWO WŚRÓD AZJATÓW Z DALEKIEGO WSCHODU

Policja w Toronto podała, że zorganizowana przestępczość w 350-tysięcznej społeczności azjatyckiej w Toronto gwałtownie rośnie. Działają w niej kilka gangów, głównie chińskich i wietnamskich, zorganizowanych na wzór mafii. Gangi mają swoje terytoria działania. Prowadzą domy publiczne, kasyna, wymuszają okup od biznesmenów "za opiekę", zajmują się handlem narkotykami, pobierają opłaty od nielegalnych imigrantów i studentów uczących się w Kanadzie. Policja nie jest w stanie podać danych nawet szacunkowych, ale jest pewna, że gangi dość gruntownie opanowały w Toronto niektóre społeczności azjatyckie Dalekiego Wschodu i stale poszerzają zakres swej działalności. Główną przeszkodą w zwalczaniu gangów jest zмова milczenia panująca wśród kontrolowanych przez nie społeczności. Zdaniem policji, gangi nie rozszerzają swej działalności na obce społeczności etniczne.

KAŻDY PODEJRZANY MA PRAWO DO POMOCY PRAWNEJ

Sąd Najwyższy orzekł jednogłośnie, że każda zaarrestowana bądź zatrzymana osoba musi być poinformowana przez policję, iż przysługuje jej bezwzględne prawo otrzymania pomocy prawnej oraz że otrzymanie jej jest możliwe niezależnie od sytuacji finansowej osoby podejrzanej. W związku z tym Sąd nakazał policji w całej Kanadzie przygotowanie do 1 marca odpowiedniej nowej formułki-instrukcji, udzielanej każdej osobie zaarrestowanej bądź zatrzymanej. Do tej pory policja miała

obowiązek informowania osoby podejrzanej jedynie o jej prawie do uzyskania bezwzględnej porady bądź instrukcji prawnej. W praktyce sprowadzało się to do kontaktu z prywatnym adwokatem. Jednakże nie każdy mieszkaniec Kanady ma swego prywatnego adwokata. Prawo pomocy legalnej tymczasem - orzekł Sąd Najwyższy - w nowoczesnym, demokratycznym społeczeństwie powinno przysługiwać każdej podejrzanej osobie. W Kanadzie istnieją biura pomocy prawnej, udzielające porad prawnych za darmo bądź za niewielką opłatą i policja otrzymała nakaz informowania wszystkich zatrzymanych o prawie do skorzystania z tej możliwości. Sąd postanowił, iż w przypadkach, w których policja zaniedba tego obowiązku postępowanie karne wobec osoby podejrzanej bądź oskarżonej może zostać umorzone.

W innym orzeczeniu Sąd Najwyższy orzekł, że policja ma prawo zrewidowania każdej osoby zatrzymanej. Sąd jednocześnie ostrzegł policję, aby nie nadużywała tego uprawnienia, zwłaszcza w celu zastraszenia obywateli. Policja nie musi znajdować się w posiadaniu wystarczających bądź prawdopodobnych dowodów przestępstwa, aby przeprowadzić rewizję zatrzymanej osoby, z drugiej strony jednakże rewizja zatrzymanej osoby - jeżeli warunki na to pozwalają - powinna być przeprowadzona bez jej znieważenia.

ANGIELSKI JEDYNYM OFICJALNYM JĘZYKIEM W SAULT STE. MARIE

Rada miejska w Sault Ste. Marie w Ontario gołosiła język angielski jedy-nym językiem oficjalnym w mieście. Radni stwierdzili, że szkoda marnować pieniądze na drukowanie wszystkich urzędowych papierów także po francusku, kiedy nikt bądź prawie nikt tego w mieście nie potrzebuje. Premier Mulroney skrytykował decyzję, zwracając uwagę na to, że oficjalna dwujęzyczność Kanady stanowi o jej wielkiej wartości. Krytyczne słowa wypowiedział także premier prowincji Ontario Peterson. Region komunalny Hastings County we wschodnim Ontario zadeklarował także język angielski jako jedyny język oficjalny, stając się 26 regionem komu-

nalnym w prowincji, który to uczynił. Ontario ma około 800 regionów (nasz komentarz na str. 2).

ZNOWU CIĘŻKIE PRZESTĘPSTWO W POLONII

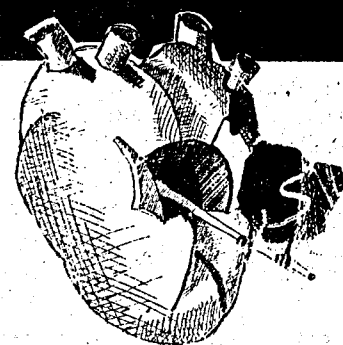
W numerze 115 pisaliśmy o bratobójczym mordzie wśród Polaków w dzielnicy Toronto Etobicoke. Tym razem 3 lutego, także w Etobicoke, 23-letni Leszek Szczepaniak został ugodzony nożem w klatkę piersiową przez swą konkubinę 33-letnią Teresę Paruch. Szczepaniak i Paruch w towarzystwie kuzyna spożywali alkohol w swym mieszkaniu. Nad ranem doszło do kłótni. Paruch ugodziła nożem Szczep-

paniaka. Sąsiedzi zadzwonili po policję. Został on zabrany do szpitala św. Michała, gdzie lekarze stwierdzili poważną ranę kłutą w sercu, zagrażającą życiu. Szczepaniak nie zgodził się jednak na operację i na własne żądanie wypisał się po kilku godzinach ze szpitala. Policję i personel szpitala wprowadziło to w szok. Stwierdzili jednakże, iż w Kanadzie nie ma prawa dopuszczającego zmuszenie pacjenta do otrzymania pomocy lekarskiej wbrew jego woli. Nazajutrz jednak Szczepaniak się zjawił i przeszedł operację. Szpital podał, że życiu Szczepaniaka nie zagraża niebezpieczeństwo. Paruch stanie przed sądem.

JAK MIODOWY MIESIĄC TO TYLKO W NIAGARZE!

W roku ubiegłym ponad 12 mln ludzi przybyło zobaczyć Niagarę, gdzie woda szeroką końską podkłąwą po kanadyjskiej stronie spada z wysokości około 55 metrów. Nie wszyscy być może wiedzą, że istniejące przy Niagarze miasteczko Niagara Falls uchodzi za światową stolicę miodowego miesiąca. Ponoć tradycję zapoczątkował brat Napoleona Bonaparte Jerome, który spędził nad Niagarą swój miodowy miesiąc z żoną Amerykanką w roku 1804. W latach 40 XIX wieku powstała sławna piosenka, która walcie przyczyniła się do sławy Niagary i miejscowości jako idealnego miejsca dla nowożeńców. Oto początek piosenki po angielsku: "The lovers come a thousand miles, They leave their home and mother, Yet when they reach Niagara Falls They only see each other". Od lat przybywa do Niagary około 25 tys. par nowożeńców z całego świata, z czego 15 tys. par zgłasza się do Rady Miejskiej, aby pobrać oficjalne poświadczenie spędzenia miodowego miesiąca w Niagarze Falls. Według miejscowej powiastki powstały na skutek spadku milionów litrów wody pył wodny zawiera elektrycznie negatywne jony, które powodują, iż ludzie czują się sexy - jak nigdzie indziej na świecie.

POLITYKA

12 lutego z 3-dniową wizytą do W. Brytanii przybędzie premier Polski T. Mazowiecki. Odbędzie on rozmowy z premierem M. Thatcher, ministrem spraw zagranicznych Hurdem oraz innymi osobistościami. Spotka się także z przemysłowcami brytyjskimi. **W czasie wizyty premier Mazowiecki odbędzie spotkanie z członkami Rządu R.P. na Uchodźstwie oraz z byłym, wieloletnim prezydentem Rządu R.P. na Uchodźstwie 98-letnim Edwardem Raczyńskim.**

WRFN złożył 3-dniową wizytę oficjalną minister spraw zagranicznych Krzysztof Skubiszewski. Spotkał się m.in. z zachodniemieckim ministrem spraw zagranicznych Hansem-Dietrichem Genscherem oraz z kanclerzem H. Kohlem.

Do Waszyngtonu przybyła z dwutygodniową wizytą delegacja polskich pracowników Polskiego Zgromadzenia Narodowego z ramienia Solidarności. Goście z Polski zapoznają się z zasadami funkcjonowania Kongresu Stanów Zjednoczonych. Na czele delegacji stoi Henryk Wujec, poseł na Sejm i sekretarz Komitetu Obywatelskiego Solidarności.

Rzecznik rządu Małgorzata Niezabitowska na konferencji prasowej podała, że Belgia częściowo umorzyła Polsce dług wynoszący \$400 mln. Uznała to za ważny precedens. Belgowie sporządzają także ekspertyzę w sprawie Żarnowca. Ponadto: wskaźnik optymizmu - 59% społeczeństwa - jest stosunkowo wysoki, porównywalny z drugą połową roku 80. Wzrosła liczba zarejestrowanych bezrobotnych z 9 tys. w grudniu do

56 tys. w styczniu. 129 dziennikarzy i 12 zespołów zlikwidowanych pism poszukuje pracy. Do 30 czerwca Czechosłowacja zapłaci za zanieczyszczenia Odry, ale nie wiadomo ile. Polska nie przyjęła propozycji wspólnego dokończenia budowy Stonawy w zamian za likwidację mniejszych zakładów zanieczyszczających środowisko naturalne po obu stronach. Lech Wałęsa często jednego dnia popiera rząd, a drugiego dnia krytykuje. Niemniej stosunki z przewodniczącym Solidarności są dobre.

Rząd rozpatrzył 5 lutego projekt nowych ustaw o MSW. Przypomniano, że od 2 stycznia obowiązuje ograniczenie działania SB. 150 pomieszczeń i ponad 300 samochodów należących do SB przekazano MO. Ponad 1000 pracowników SB po trzymiesięcznym przeszkoleniu skierowanych zostanie do MO. Obecnie SB liczy 3542 etaty. Będą dalsze redukcje.

Odbędzie się pierwsze spotkanie komisji rządowej ds. majątku partii politycznych z członkami komisji SdRP (Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej) ds. majątku po PZPR. Przedstawili oni listę lokali i budynków oddanych już przez PZPR do dyspozycji administracji państwowej. SdPR przejęła zobowiązania majątkowe PZPR i będzie rozliczana przez komisję rządową. Wobec bezprawnych akcji wyprzedaży i naruszenia dóbr PZPR szef komisji rządowej A. Hall wezwał SdPR do "pilnego pilnowania powierzonego im majątku". Administracja państwowa ma dostarczyć komisji rządowej do 15 lutego spis użytkowanych lokali przez partie polityczne.

Dyrekcja archiwum państwowego we Wrocławiu i Solidarność archiwum wyłowiła z Odry część dokumentów zatopionych przez pracowników KW PZPR w rzece. Archiwum partyjne zaplombowano.

Zarząd Lasów Państwowych w Radomiu wrócił do swej siedziby zabranej mu przez KW PZPR, i oddał swoją wieloletnią "tymczasową" siedzibę służbie zdrowia.

Sejm dyskutował nowelizację ustawy o wychowaniu w trzeźwości. Dyskusje będą kontynuowane, gdyż Sejm z braku kworum nie mógł zdecydować czy piwo jest alkoholem.

Prezes PSL Franciszek Kamiński i prezes PSL "O" Kazimierz Olesiak połączyli organizację w Polskie Stronnictwo Ludowe, które weźmie udział w wyborach do samorządu terytorialnego.

Postowie należący dotąd do Klubu Poselskiego PZPR powołali Parlamentarny Klub Lewicy Demokratycznej. Grupa posłów stworzyła Koło Członków i Sympatyków Unii Socjaldemokratycznej Rzeczypospolitej Polskiej. Powstał także 6-osobowy Klub Posłów Niezależnych.

Przed wizytą ministra Skubiszewskiego w RFN (5-8 lutego) podano, że część naszego zadłużenia w RFN zostanie wydana na budowę w Polsce drogi, lotniska pod Katowicami i telefonizację. Są już chętni na 1,5 mld marek kredytów gwarantowanych przez rząd RFN przedsiębiorcom tego kraju na działalność w Polsce. Latem otwarte zostaną konsulaty: polski w Hamburgu i niemiecki w Krakowie. Będziemy się starać o legalizację pracy Polaków "na czarno" w RFN i o podwójne obywatelstwo dla emigrantów.

1 lutego odbył się na Rynku Głównym w Krakowie wiec zorganizowany przez FMW, KPN i Front Antykomunistyczny. Na wiecu było ponad 2 tys. osób. Po wiecu część tłumy udała się na ul. Siemiradzkiego, gdzie są koszary krakowskich Oddziałów Prewencji MO. Członkowie NSZZ MO próbowali powstrzymać tłum, ale wyważył on bramę i obrzucił koszary butelkami z benzyną. Następnie tłum próbował przejść pod konsulat ZSSR. W okolicach Dworca Głównego doszło do starć z milicją. Rannych zostało 5 milicjantów - jeden bardzo ciężko leży w szpitalu. Ranny jest też kolejarz, który go bronił. Milicja także pobiła wielu uczestników zajęcia, niektórych poważnie. Zatrzymano 34 demonstrantów, w areszcie pozostało 20. Prokuratura prowadzi śledztwo.

Zatrzymanym grozi kara od roku do 10 lat więzienia. Federacja Młodzieży Walczącej odcięła się od zajęć, członkowie Konfederacji Polski Niepodległej próbowali uspokoić i rozdzielić walczących.

Wałęsa na spotkaniu z kolejarzami w Gdańsku, o Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej: chciałem, żeby powstała nowa lewica, myślałem, że Kwaśniewski i inni odetną się od PZPR i nie będą się przemalowywać. Nie należy im się żaden majątek, wraz z nim biorą na siebie odpowiedzialność za morderstwa. Więcej i gorzej powiedzieć nie mogę. O gospodarce: 60% majątku gospodarczego powinna stanowić gospodarka rodzinna: mąż - kapitalista, żona - związkowiec, syn - proletariusz.

W Sejmie odbyło się pierwsze czytanie projektu (rządowego i okapowskiego) ustawy znoszącej cenzurę. Projekt OKP zaproponował to, co w każdym cywilizowanym kraju - zamiast cenzury kodeks karny i cywilny. Projekt rządowy zmienia przepisy prawa prasowego dostosowując je do rzeczywistości bez cenzury (m.in. rząd zaproponował liberalizację przepisów dotyczących przestępstw prasowych).

Młodzież z FMW, WiP i Federacji Anarchistycznej przeprowadziła okupację budynku ZW ZSMP w Częstochowie domagając się przekazania budynku dla swoich organizacji oraz dla Ośrodka Wolnej Kultury.

MSW wydał zakaz palenia jakiegokolwiek aktu resortu znajdujących się w jego posiadaniu. Nadzwyczajna Komisja Sejmowa do Zbadania Działalności MSW pod przewodnictwem Jana Rokity zapowiedziała, że jeśli akta będą niszczone zażąda śledztwa przeciwko sprawcom.

Tragiczne bunty więźniów w grudniu spowodowało - jak stwierdził wiceminister sprawiedliwości Jan Brol - niezadowolone z zakresu amnestii, która nie objęła recydywistów. W przyszłości należałoby unikać publicznej debaty podsycającej nadzieje więźniów. Stwierdzono, że użycie broni

palnej podczas tłumienia buntów było zgodne z rozporządzeniem ministra sprawiedliwości z 18 lutego 1985. Buntów grudniowych nie sposób było uniknąć - powiedziała minister Brol. Cechą charakterystyczną zeszłorocznych niepokojów było wczesne wyłonienie elit przywódczych o trwałym autorytecie. Próba rozwieżenia przywódców do innych zakładów zaostrzyła sytuację. Ujawniono szereg przypadków bezprawnego bicia przewożonych więźniów. Wszczęto postępowanie dyscyplinarne wobec 71 funkcjonariuszy w tym pięciu naczelników oraz dwóch zastępców. Dwóch naczelników - z Białegostoku i Kalisza - zawieszono w czynnościach. Jeden funkcjonariusz został wydalony ze służby (Kalisz). Niezależnie od tego śledztwo podejmuje prokuratorzy, którzy przedstawili już zarzuty więźniom i funkcjonariuszom. Raporty komisji przedstawiono premierowi.

Studenci pierwszego roku Wydziału Bezpieczeństwa Państwa Akademii Spraw Wewnętrznych MSW w Legionowie, dostali polecenie zabezpieczenia XI Zjazdu PZPR. Ich zadaniem miało być patrolowanie (w cywilu, z pistoletami) okolic Sali Kongresowej. Studenci jednomyślnie odmówili wykonania rozkazu m.in. dlatego, że nikt nie chciał im powiedzieć, kto podjął tę decyzję, nawet sam komendant szkoły tego nie wiedział. Jak podali słuchacze ASW, w piątek 26 stycznia, dotarła do nich wiadomość, że to premier Mazowiecki prosi o ochronę "ładu i porządku publicznego na terenie stolicy", a nie Zjazdu. Studenci zawiesili swój protest i pilnowali porządku w mieście, złapali nawet paru włamywaczy.

W Urzędzie Rady Ministrów przygotowuje się projekt propozycji utworzenia z wszystkich policji administracyjnych - sanitarnej, budowlanej, technicznej, ekologicznej - nowego resortu, który zorganizowałby spójny system kontroli państwa.

Premier Mazowiecki powołał Polityczny Komitet Doradczy ministra spraw wewnętrznych. Tworzy go trzech przedstawicieli "S": Andrzej Celiński i

Jacek Merkel (OKP) oraz Jacek Taylor; dwóch z b. PZPR: Andrzej Gdula i Hieronim Kubiak, a także Tadeusz Bień (SD), Michał Kurek (PSL "O"), i Jerzy Marlewski (PAX).

GOSPODARKA

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów dyskutował jak się sprywatyzować. Do prywatyzacji przygotowano już 8 przedsiębiorstw. Ich załogi i dyrekcja chcą się sprywatyzować. Problemem okazała się interpretacja art. 128 kodeksu cywilnego, który nie do końca precyzyjnie określa, kto dysponuje majątkiem państwowym. Ustalono, że procesy prywatyzacyjne będzie prowadzić Agencja ds. Przekształceń Własnościowych, lub na jej zlecenie banki. Omawiano uprawnienia prezesa Agencji.

Ministerstwo Rolnictwa podało, że interwencyjny, dotowany przez państwo skup mięsa do 2 lutego przyniósł 6 tys. ton, za które zapłacono 63 mld zł. Kto je je?

Po miesiącu funkcjonowania programu gospodarczego Balcerowicza wiadomo już, że złotówka jest wymienna, kurs stały, a ludzie na co dzień sprzedają 1,2 mln dolarów. Banki i kredytobiorcy zaczynają działać racjonalnie. Przypuszcza się, że wprowadzenie realnej stopy procentowej przez NBP będzie sprzyjać oszczędnościom, a także racjonalnemu wykorzystaniu kredytów. Przy tym nie został naruszony fundusz stabilizacyjny, a rezerwy walut nawet zwiększyły się. Problemy. W styczniu spotęgowały się zatory płatnicze. Częściowo jest to skutek wzrostu liczby operacji, ale nie bez winy jest poczta jako pośrednik. Banki w dużych aglomeracjach już eliminują to pośrednictwo, tworząc na wzór banków zachodnich własną pocztę wewnętrzną.

CENY:

Od 18 grudnia 1989 r. do 29 stycznia br. wzrost cen podstawowych artykułów żywnościowych wahał się od 338% (mąka poznańska) do 26% (masło ekstra). Po gwałtownym skoku cen w

grudniu i w pierwszej połowie stycznia, ceny rosły od 22 stycznia wolniej, a niektóre nieznacznie spadły. Na początku lutego:

mąka poznańska - 3959 zł
twaróg (przeciętnie) - 6349 zł
cukier - 6000-8000 zł
pralka automatyczna Luna - 2 200 000 zł
obuwie sportowe dziecięce średnio - 30 tys. zł
chleb - 2500 - 3000 zł
boczek wędzony - 10 - 20 tys. zł.
jajko - 500 - 700 zł
Fiat 126 p 703 BIS - 22,5 mln zł

Oficjalny kurs dolara oscyluje wokół 9310 zł w skupie i 9500 zł w sprzedaży. Od połowy stycznia banki skupują więcej dolarów niż sprzedają. Dolary opłaca się kupować w kantorach prywatnych, a sprzedawać w kantorach Banku PKO.

Od 1 lutego zdrożały niektóre pocztowe i telekomunikacyjne usługi:

list poza tzw. kraje socjalistyczne (m.in. do Kanady) - 1500 zł
dodatkowo za ekspres lub polecony - 4000 zł

telefon - opłata za 1 minutę rozmowy w ruchu ręcznym -
do Australii, Kanady i USA - 23 100 zł
Izrael - 32 760 zł
najdrożej Alaska, Barbados, Egipt (?),
Haiti - 68 460 zł

Od 5 lutego zdrożało o 50% traktory.

Od 1 lutego można płacić podatki obligacjami pierwszej emisji (październikowymi), pod warunkiem, że upłynęły pełne 122 dni od ich kupna. Jeżeli podatek jest niższy od nominalnej obligacji - nie można nią płacić, bo nie wydaje się z niej reszty, natomiast można dopłacać gotówką.

Trudności ze sprzedażą wyrobów gotowych odnotowano w styczniu w przemyśle lekkim, drzewnym, meblarskim, petrochemicznym. Zanotowano spadek popytu na wyroby masarskie, garmażeryjne i napoje gazowane. W handlu wiejskim narastają zapasy środków produkcji, głównie nawozów sztucznych. Niektórzy zastoju w interesie nie wytrzymują. W ciągu trzech tygodni stycznia 867 prywatnych zakładów

usługowych zrezygnowało całkowicie z działalności, a czasowo wyrejestrowano 1252.

Do czerwca dyrekcja "LOT-u" zdecydowała się jaki typ nowego samolotu średniego zasięgu będzie zakupiony. Pod uwagę brane są trzy propozycje: kanadyjski DASH 8, brytyjski, 4-silnikowy odrzutowiec BEA 146 i francusko-włoski ATR 72. Jeżeli transakcja zostanie sfinalizowana, nowe samoloty będą latać na liniach krajowych i do bliskich portów zagranicznych już wiosną 1991 roku. W tym roku zostaną uruchomione nowe połączenia m.in. Szczecin - Wilno i Wrocław - Lwów. "LOT" przymierza się również do zbudowania w Warszawie hotelu tranzytowego na 600 łóżek. Obiekt budowany przez austriacką firmę "Hochtief" byłby oddany w pierwszej połowie 1992 r.

Do Polski przybyła 7-osobowa grupa ekspertów amerykańskich ds. rolnictwa. Będą co najmniej do połowy lutego. Mają oni przedstawić ekspertyzę dotyczącą rozwoju rolnictwa indywidualnego w naszym kraju.

KULTURA

Premiera Mazowieckiego aprobuje aż 91% społeczeństwa. Prymasa - 89%, Lecha Wałęsę - 85%. Jednakże w przypadku przewodniczącego o 6% w porównaniu z listopadem wzrosła liczba osób, które źle ocenia jego działalność - 8,9%. Jaruzelskiego aprobuje 65,5%, Kuronia - 66,9%, Balcerowicza - 60,5%, Niezabitowską 57%. Największym zafaniem społeczeństwo obdarza Mazowieckiego - 50,6%, na drugim miejscu, ale znacznie w tyle Wałęsa - 37,6%. Badania przeprowadził w połowie stycznia wśród 1486 osób z całego kraju CBOS.

Poraz pierwszy od 1939 roku 2 lutego, w święto Matki Boskiej Gromnicznej, na Jasną Górę w Częstochowie przybyła pielgrzymka 120 posłów i senatorów.

W Warszawie na ulicy Słowackiego odsłonięto tablicę pamiątkową "Lota" -

Bronisława Pietraszewicza, dowódcy akcji na Kutschere.

Czterech zarażonych AIDS opuściło dom przy ul. Chełmżyńskiej. Wyrzuceni przez mieszkańców i pod naciskiem ulicznej demonstracji musieli skorzystać z zaproszenia wiceminister zdrowia Krystyny Sienkiewicz. Specjalny autobus MZK przewiózł nosicieli wirusa HIV do Ministerstwa Zdrowia, gdzie udostępniono im salę konferencyjną. Są tam nadal. Podczas demonstracji kilkusetosobowa grupa, głównie mieszkańców Rembertowa i Kawęczyna, zgłosiła postulat pełnej izolacji osób zarażonych AIDS. Byli tacy, którzy wykrzykiwali hasła i przekleństwa pod adresem "pedałów", że uszy wzięły.

Solidarność traci zwolenników? Sondaż Centrum Badania Opinii Społecznej wykazał, że gdyby wybory do Sejmu i Senatu odbyły się 21 stycznia na Solidarność głosowałoby 48% wyborców. W listopadzie Solidarność miała o 11% wyborców więcej, nie mówiąc już o czerwcu ub.r.

W Poroninie nieznanymi sprawcami zrzucili z cokołu pomnik Lenina - dar robotników Leningradu dla Polski - od 40 lat stojący na terenie poronińskiego muzeum. Posąg nie został uszkodzony, ale do czasu ukończenia śledztwa przez Rejonowy Urząd Spraw Wewnętrznych w Poroninie nie powróci na cokół. Komitety Obywatelskie w Zakopanem i Poroninie domagały się usunięcia pomnika i przekształcenia muzeum w ośrodek kultury.

Marszałkowie Sejmu i Senatu, premier i minister edukacji narodowej otrzymali list, w którym przedstawiciele środowisk twórczych wyrażają poparcie dla apelu nauczycieli akademickich o przyznanie Uniwersytetowi Warszawskiemu zwalnających się gmachów. Ranga Uniwersytetu, od dawna karanego za brak pokory przez władze odmową zaspokajania jego potrzeb, wymaga dziś wzmocnienia jego pod-

POLSKA DOBIERA SIĘ DO EWG

Premier T. Mazowiecki w dniach 30 stycznia - 2 lutego przebywał w Belgii. W pierwszym dniu wygłosił przemówienie w Strasburgu na forum Parlamentu Europejskiego. W sprawie zjednoczenia niemieckiego powiedział, że muszą ją rozwiązać wszystkie zainteresowane strony, które podpiszą stosowne porozumienie. "gwarantujące nienaruszalność polskiej granicy zachodniej". Nikt nie powinien się także dziwić, że po wielkiej katastrofie wywołanej przez państwo hitlerowskie, w której straciło życie kilkadziesiąt milionów ludzi w perspektywie zjednoczenia Niemiec pamięć o tragedii II wojny światowej wywołuje zaniepokojenie. Mazowiecki podkreślił także obecność Europy w polskiej świadomości.

Mówił też o pracy, jaką trzeba wykonać jeszcze w Polsce, by odtworzyć demokratyczne instytucje i prawa, tak aby "dwa europejskie światy przystawały do siebie". Ostrzegł przed zagrożeniami procesu, jaki dokonuje się na wschodzie Europy, o groźbie bałkanizacji, erupcji partykularyzmów, niebezpieczeństwie zbyt szybkich zmian.

Premier Mazowiecki skonkretyzował przedstawiony już w Sejmie projekt Rady Współpracy Europejskiej, obejmującej wszystkie kraje, które podpisały Akt Końcowy KBWE. Ten fragment przemówienia został przyjęty chłodniej. W rozmowie z przewodniczącym Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy Bjorkiem Mazowiecki tłumaczył wprawdzie, że jego propozycja nie stanowi bynajmniej konkurencji dla Rady Europy, ale w czasie spotkania z dziennikarzami Bjork podkreślił, że jest przeciwny tworzeniu nowych instytucji europejskich.

Przed przemówieniem w Parlamencie, premier Mazowiecki złożył wnioszek o przyjęcie Polski do Rady Europy: Podczas ceremonii złożenia wniosku, Mazowiecki przypomniał, że w okresie, gdy Polska nie istniała na mapie świata, w Turcji przy wszystkich urzędowych okazjach oficjalnie pytano

o powód nieobecności ambasadora Lechistanu.

"Byliśmy obecni zawsze w Europie jako naród - powiedział premier - teraz wracamy do niej jako państwo. Proszę Państwa, ambasador Lechistanu przybył".

Polska uczestniczy w Radzie Europejskiej na statusie gościa. Nie może zostać pełnym członkiem tej organizacji, skupiającej 23 państwa demokratyczne, do czasu przeprowadzenia wolnych wyborów.

W następnych dniach Mazowiecki spotkał się m.in. z królem Belgii Baudouinem, premierem Belgii Wartensem, belgijskimi przemysłowcami oraz z przewodniczącym Komisji EWG Jacquesem Delorssem. Omawiano sprawę współpracy gospodarczej i pomocy dla Polski. Premier Wartens powiedział, że "Polska i ruch "Solidarność" były pionierami nowej Europy". Na spotkaniu z przemysłowcami, na pytanie, czy obawia się kolonizacji Polski przez obcych kapitalistów, Mazowiecki odpowiedział: "Nie, bardziej obawiamy się stagnacji". Kluczowe - jak się wydaje - było spotkanie z Delorssem, na którym omówiono usprawnienie pomocy dla Polski ze strony 24 państw zachodnich, dostarczenie Polsce przez EWG 300 tysięcy ton pszenicy i środków ochrony roślin oraz podjęto problem współpracy Polski z EWG. Rozmowy na temat bliższych stosunków EWG z Polską były na tyle konkretne, że strony postanowiły odbyć jeszcze jedno niezaplanowane wcześniej spotkanie. Według źródeł dobrze poinformowanych, premier Mazowiecki wyraził olbrzymie zainteresowanie przedstawioną przez Delorssa możliwością przystąpienia Polski do EWG. Jednakże uczestniczący także w spotkaniu z Delorssem prof. Trzeciakowski powiedział dziennikarzom pytającym go o ewentualne członkostwo Polski w EWG, że jeszcze "za wcześniej by mówić o wejściu Polski do EWG jako członka stowarzyszonego, ale można znaleźć różne

formy współpracy, które nas do tej organizacji przybliżą".

W ostatnim dniu pobytu w Belgii premier Mazowiecki udał się do Louvain, gdzie na tamtejszym uniwersytecie katolickim odbyła się uroczystość wręczenia mu doktoratu honoris causa, a po południu odwiedził polskie centrum kulturalno-handlowe w Gandawie.

WAŁĘSA WYCOFUJE SIĘ Z SOLIDARNOŚCI

Przewodniczący Solidarności Lech Wałęsa powiedział w niedzielę 4 lutego po mszy w kościele św. Brygidy, że na pewno nie będzie kandydował na szefa Solidarności regionu w Gdańsku, oraz że najprawdopodobniej nie zgłosi swej kandydatury na stanowisko przewodniczącego związku na krajowym zjeździe w kwietniu. Przemówienie Wałęsy wygłoszone do tysięcznego tłumu zostało zakłócone przez ponad 100 członków KPN, FMW i innych radykalnych grup opozycyjnych, wznoszących wrocie wobec Wałęsy okrzyki. Poprzednio na konferencji prasowej Wałęsa powiedział, że czuje się zmęczony i chciałby przez co najmniej 2 lata odpocząć, dodał jednakże, że jeśli zobaczy iż radykałowie będą mieli szansę na zawładnięcie Solidarnością, wówczas wystawi swą kandydaturę na przewodniczącego. Przeciwnicy linii Wałęsy w Solidarności powiedzieli, że zapowiedź Wałęsy oznacza z jednej strony, iż przygotowuje się on do objęcia w przyszłości stanowiska prezydenta Polski, a z drugiej strony, iż zrozumiał, że ma niewielkie szanse na odniesienie zwycięstwa w wyborach podczas zjazdu krajowego.

PRYMAS WRACA DO ZDROWIA

Sekretariat Prymasa Polski podał, że nastąpiła znaczna poprawa stanu zdrowia Prymasa Polski Józefa Glempa. Czynności układu krążenia i oddychania uległy dalszej stabilizacji, a w pracy innych układów nie ma pogorszenia. W ostatnich dniach stycznia Prymas przeszedł z powodu masywnego wewnętrznego krwotoku dwie operacje przewodu pokarmowego (w warszawskim szpitalu na Bródnie).

KANADYJSKA MISJA HANDLOWA DO POLSKI

Otrzymałmy telefaksem "Aide Memoire" oficjalny dokument z rozmów przeprowadzonych w Polsce przez przedstawicieli rządu prowincji Ontario, Canada-Poland Business Council oraz towarzyszących biznesmenów. Jest to pierwsza tak poważna wizyta otwierająca perspektywy kanadyjskim inwestycjom.

Na zaproszenie Aleksandra Paszyńskiego, ministra gospodarki przestrzennej i budownictwa Rzeczypospolitej Polskiej, przebywała w Warszawie w dniach od 29 stycznia do 4 lutego 1990 r. delegacja kanadyjska pod przewodnictwem Gordona Gow, reprezentującego rząd ontaryjski, prezydenta Ontario International Corporation. Delegacja składała się z 28 osób. Ich nazwiska znajdziecie Państwo na końcu tej informacji.

Prof. Andrzej Wielowieyski V-Marszałek Senatu, V-Przewodniczący Prezydium OKP, w obecności posłów Jana Króla - Dyrektora Generalnego URM i Andrzeja Zawisłaka - Przewodniczącego Sejmowej Komisji Handlu, Usług i Drobnej Wytórczości, przyjął w salach Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej delegację kanadyjską. Członków delegacji poinformowano o kierunkach reformowania państwa, zdecydowanych przedsięwzięciach podjętych dla opanowania inflacji oraz o przygotowaniach do wyborów samorządów terytorialnych. Delegację kanadyjską w salach Sejmu przyjął również Senator Ryszard Reiff - Przewodniczący Senackiej Komisji do spraw Emigracji i przedstawił założenia polskiej polityki zagranicznej ze szczególnym uwzględnieniem zmian w polityce wobec Polonii.

Leszek Balcerowicz - V-Prezes Rady Ministrów, Minister Finansów przyjął delegację kanadyjską i poinformował o podstawowych problemach finansowych Polski i przedsięwzięciach warunkujących powodzenie polskich reform.

Aleksander Pazyński, minister gospodarki przestrzennej i budownictwa przyjął delegację kanadyjską w obecności dyrektorów polskich przedsiębiorstw eksportu budownictwa. Strony poinformowały się wzajemnie o zakre-

sie działalności przedsiębiorstw, doświadczeniach, stosowanych technologiach i realizowanych projektach. Przekazano członkom delegacji kanadyjskiej materiały informacyjne o polskim budownictwie. Wyrażono zgodną opinię o możliwości nawiązania obustronnie korzystnej współpracy w dziedzinie budownictwa i produkcji materiałów budowlanych.

Marcin Świąćicki, minister współpracy gospodarczej z zagranicą przyjął delegację kanadyjską i poinformował o zasadach zagranicznej polityki gospodarczej państwa. Minister Gordon Gow przedstawił propozycje współpracy z Kanadą z pozycji prowincji Ontario.

Delegacja kanadyjska została przyjęta przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Przekształceń Własnościowych pana Krzysztofa Lisa i poinformowana została o kierunkach prac legislacyjnych zmierzających do szybkiego zwiększenia udziału własności prywatnej w dotychczasowej strukturze własności państwowej, co stwarza korzystne warunki dla inwestowania przez kapitał zagraniczny w Polsce. Pełnomocnik poinformował również o związanych z tym trudnościach i obawami społecznymi.

Delegacja kanadyjska została przyjęta w siedzibie Naczelnego Architekta Miasta Stołecznego Warszawy i poinformowana przez jego zastępcę o możliwościach lokalizacji nowych obiektów mieszkalnych, biurowych i turystycznych w centralnych częściach miasta. Delegacja kanadyjska zapoznała się z niektórymi lokalizacjami w terenie.

W Ministerstwie Edukacji Narodowej wiceministrowie J. Grzelak i Janowski przyjęli członków delegacji kanadyjskiej w obecności posła J. Króla. Przewodniczący delegacji kanadyjskiej Gordon Gow zgłosił propozycję pomocy dla polskich uniwersytetów. Ze strony

polskiej przedstawiono sugestie, dotyczące udziału kanadyjskiego w systemie nauczania języków obcych, wymiany informacji naukowej oraz włączenia polskich uczelni do światowych systemów informacji naukowo-technicznej.

W Izbie Rzemieśniczej m.st. Warszawy delegacja kanadyjska spotkała się z dużą grupą przedstawicieli prywatnych producentów. Wymieniono informacje o kierunkach współdziałania i możliwościach utworzenia joint-venture. Ze strony kanadyjskiej zgłoszono gotowość zakupu ziemi i przedsiębiorstw w celu rozpoczęcia działalności inwestycyjnej w Polsce na większą skalę. Nawiązano szereg bezpośrednich kontaktów i omówiono wstępnie pierwsze wspólne przedsięwzięcia.

W Ministerstwie Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych delegacja kanadyjska została przyjęta przez V-Ministra Słotę. Przedstawiono ofertę gł. specjalisty d/s ochrony środowiska metropolii Toronto udzielenia pomocy konsultacyjnej przy opracowywaniu ekspertyz z dziedziny ochrony środowiska.

Delegacja kanadyjska złożyła wizytę w Fundacji Polskiej, której celem jest inicjowanie i popieranie joint-venture polskich przedsiębiorstw z partnerami zagranicznymi.

Członkowie delegacji kanadyjskiej byli pod wrażeniem szybkiego tempa wprowadzania reform podjętych przez nowy polski rząd. Wysoko oceniają szczyry i przejrzysty sposób przedstawiania problemów przez czołowych przedstawicieli rządu.

W miarę wdrażania procesu reform, przedstawiciele biznesu kanadyjskiego przyjeżdżający z zadowoleniem podjęcie następujących działań leżących w sferze zainteresowań potencjalnych inwestorów i partnerów w joint-venture:

- podział zysków

przepis ustalający, że tylko 15% zysku może być przekazana za granicę jest zbyt restrykcyjny dla wielu potencjalnych inwestorów; większa elastyczność w tym względzie zapewniłaby zwiększony napływ kapitału do Polski,

- prawo handlowe

przepisy w zakresie inwestycji zagranicznych i joint-venture wymagają większej precyzji w celu zwiększenia pewności przed zawarciem dużych transakcji w Polsce.

- własność terenów

wieczysta dzierżawa może być zaakceptowana przez niektórych przedsiębiorców i inwestorów; dla innych obecne restrykcje w zakresie prawa własności do ziemi obywateli polskich stanowią również przeszkodę,

- informacja bieżąca

Kanadyjczyści chętnie widzieliby utworzenie systemu regularnej i aktualnej informacji o możliwości prowadzenia biznesu w Polsce obejmującego: zmiany w przepisach prawnych, nowe możliwości inwestowania w Polsce, teren dostępny dla rozwoju, potencjalnych partnerów handlowych, przedsiębiorstw wystawionych na sprzedaż oraz inne istotne informacje,

- łączność

poprawa łączności telefonicznej i fax jest podstawowym warunkiem do rozwoju interesów z Polską.

Delegacja kanadyjska wyraża podziękowanie Stronie polskiej za rzeczowe przygotowanie rozmów i sprawną organizację pobytu.

Uzgodniono, że dalsze kontakty będą prowadzone bezpośrednio między Biurem Współpracy z Zagranicą Ministerstwa Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa ze strony polskiej, a ze strony kanadyjskiej przez Ontario International Corporation i Canada-Poland Business Council.

Aide Memoire sporządzono w Warszawie dnia 2 lutego 1990 r.

Dokument podpisał:

Dyrektor Biura Współpracy z Zagranicą mgr. inż. Marek Kaproń	Prezes Canada-Poland Business Council Zygmunt Przetakiewicz
--	---

Otrzymałmy również ważny komunikat uszczegółwiający wyłaniającą się ze spotkania koncepcję. Przyjęte zostały mianowicie dwie deklaracje. Cytujemy:

I. Poseł Jan Król, dyrektor Generalny w Urzędzie Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej oraz Zygmunt Przetakiewicz, Prezes Canada-Poland Business Council postanowili utworzyć wspólną organizację zajmującą się rozwijaniem polsko-kanadyjskich stosunków gospodarczo-społecznych ze szczególnym uwzględnieniem współpracy produkcyjnej i handlowej pomiędzy przedsiębiorstwami polskimi i kanadyjskimi. Organizacja ta będzie utworzona w/g następujących zasad:

1. Władze organizacji będą reprezentowane proporcjonalnie 50/50 w Radzie Nadzorczej (Board of Directors) w ilości nie przekraczającej 50 członków łącznie.

2. Strona kanadyjska zachowując swą nazwę Canada-Poland Business Council, statut, charakter prawny i cele działania zobowiązuje się uzupełnić skład Rady Nadzorczej o przedstawicieli wielkich korporacji w terminie do końca lutego br.

3. Strona polska ukonstytuuje się pod nazwą Polsko-Kanadyjska Rada Gospodarcza (Poland-Canada Business Council) o podobnym charakterze prawnym i statutowym i używając godła-symbolu Canada-Poland Business Council będzie realizowała na terenie Polski wspólne cele działania. Utworzenie organizacji nastąpi do końca lutego br.

4. Strona polska uwzględni w swym składzie Zarządu przedstawicieli Senatu, Sejmu i Rządu Rzeczypospolitej, a także organizacji reprezentujących firmy gospodarcze i handlowe oraz większe jednostki przemysłowe, państwowe i prywatne. Oczekuje się, iż udział tych ostatnich w składzie Zarządu będzie proporcjonalnie wzrastał wraz z rozwojem rynkowej gospodarki w Polsce.

5. Strona kanadyjska i polska, działając autonomicznie i według własnych budżetów, otworzy swe biura w celu aktywnego wypełniania celów statutowych i wzajemnej współpracy. Wstępnie ustalono, iż biura te rozpoczną działalność od 1 marca 1990 r. z siedzibami w Toronto i w Warszawie.

6. Obie strony wydawać będą wspólny biuletyn informacyjny oraz wszelkiego rodzaju materiały propagando-

wo-informacyjne w języku polsko-angielskim i polsko-francuskim.

7. Rada Nadzorcza Canada-Poland Business Council oraz Zarząd Polsko-Kanadyjskiej Rady Gospodarczej spotykać się będą raz w roku na przemian w Kanadzie i Polsce w celu przeglądu i zdyndymizowania wzajemnych stosunków społeczno-gospodarczych, w tym głównie między przedsiębiorstwami dla dobra obu krajów.

8. Strona kanadyjska wystosowała zaproszenie do senatora Ryszarda Reiffa, przewodniczącego Senackiej Komisji d/s Emigracji oraz posła Jana Króla, Dyrektora Generalnego w Urzędzie Rady Ministrów do złożenia wizyty w Kanadzie wraz z innymi członkami Zarządu Polsko-Kanadyjskiej Rady Gospodarczej.

9. Wizytę tę zaplanowano wstępnie na październik/listopad br. Strona kanadyjska wystąpi do rządu federalnego oraz rządu prowincji Ontario, a także Z.G. Kongresu Polonii Kanadyjskiej z propozycją współpracy w zorganizowaniu tej wizyty.

II. Podczas spotkania z Senatem Ryszardem Reiffem, Prezesem Związku Sybiraków, członkowie delegacji kanadyjskiej Celestyn Bachorz, Zygmunt Przetakiewicz i Stanisław Rokicki wystąpili z inicjatywą powołania w Toronto Fundacji im. Ks. Prata Franciszka Pluty. Celem fundacji byłoby m.in. organizowanie pomocy dla Sybiraków w Polsce oraz udzielanie pomocy dla Polaków żyjących w Związku Sowieckim. Senator Ryszard Reiff poparł entuzjastycznie inicjatywę powołania takiej fundacji.

Canada-Poland Business Council Zygmunt Przetakiewicz, Prezes

Zygmunt Przetakiewicz powiedział PAP po rozmowach:

Z pierwszego rozeznania wynika, że dla pomyślnej współpracy potrzebna była zmiana niektórych przepisów odnoszących się np. do zasad nabywania gruntów pod przyszłe inwestycje budowlane. Trudna do pokonania wydaje się też bariera infrastruktury, chociażby w dziedzinie łączności i przepływu informacji. Ale zainteresowanie współpracą z Polską jest duże i miejmy nadzieję zaowocuje konkretnymi przedsięwzięciami.

D.C. str. 14

SKŁAD MISJI HANDLOWEJ DO POLSKI

1. Gordon W.Gow - reprezentant rządu ontaryjskiego, prezes Ontario International Corporation, były wiceminister przemysłu, handlu i technologii.
2. Zygmunt Przetakiewicz - prezes, Canada-Poland Business Council.
3. Sandra Bruce - dyrektor d/s Europy Ontario International Corporation.
4. Yolande Baldachin - przedstawiciel Federal Government Agency Industry, Science and Technology, International Trade Centre Trade Commissioner, dyrektor wydziału wschodnioeuropejskiego.
5. Iwona Bogorya-Buczowska, wiceprezes Canada-Poland Business Council, dziekan Canadian School of Management.
6. Zdzisław Bogdanowicz, konsul, przedstawiciel polskiego biura handlowego.
7. Celestyn Bachorz, prezes Total Engineering.
8. Fred Gruhl, prezes International Resort Marketing Corporation.
9. Andre S.Jordan, wiceprezes The Foundation Company of Canada Ltd.
10. Jerry Komorowski, prezes Eurohome.
11. John Kiersnowski, prezes Ascot Construction.
12. Manfred Mann, prezes J.D.Moore Co.Ltd.
13. Wiesław Niedzielski, prezes West Tilestone.
14. Bart Pasowski, prezes Bapex Technology (Canada) Co., Ltd.
15. Tadeusz Piórczyński, prezes Everlast Construction.
16. Zygmunt Rabeda, prezes Mozy International Inc.
17. Patricia Reason, wiceprezes Parkway Glassworks.
18. Mark Rejniak, sekretarz i skarbnik Canada-Poland Business Council.
19. Stanley Rokicki, wiceprezes In Line Fiberglass Systems Ltd.
20. Danuta Ruczyńska, prezes Real Estate Investors Group.
21. Stan M.A. Russocki, broker Royal LePage.
22. Rino Sabatino, Tridel Corporation.
23. Harry Spenceley, prezes Jef Jen Investment Company.
24. Irene Stocki, Royal LePage.
25. Maryla Szymański, wiceprezes Design Team International.
26. Wojtek Szymański, prezes Design Team International.
27. Marek Zawadzki, prezes Russocki Zawadzki Architects.
28. Doris Zerafa, prezes, Webb Zerafa Menkes Houston Architects.

City of Toronto

Ważne Informacja dla płatników podatku od nieruchomości

Do dnia dzisiejszego powinni Państwo otrzymać rachunek ustalający wysokość podatku na rok 1989 (Interim Realty Tax Bill). Jeżeli dotąd Państwo go nie otrzymali proszę zatelefonować pod numer 392-7115 lub napisać do Tax Collector, City Hall, Toronto M5H 2N2 lub zwrócić się osobiście do Tax Information Counter, Main Floor City Hall w jak najszybszym terminie

Należy pamiętać, że nawet jeśli nie otrzymujemy rachunków jesteśmy odpowiedzialni za płacenie podatków od nieruchomości. Pierwszą cztery raty za rok 1990 należy zapłacić do 15 lutego, następnie 15 marca, 17 kwietnia i 9 maja 1990 roku.

Te spłaty są wyliczone na podstawie specjalnego przelicznika obowiązującego na rok 1989.

W maju powinniście Państwo otrzymać rachunek obejmujący saldo podatkowe, które pozostało do zapłacenia w 4 pozostałych ratach w 1989 roku.

G.H.Clarke
City Treasurer

BYŁO MIŁO

Wszystkim przyjaciółom i znajomym, którzy przybyli na mój urodzinowy KOCIOŁ w nocy z 3 na 4 lutego (w miejscu) i dali mi prezent w postaci składki na kotły i garkuchnie dla biednych, bezrobotnych i emerytów w Polsce, składam najserdeczniejsze mniam, mniam. Pomyślcie, ile będzie zupy za Wasze 260 dolarów! Przekazuje je na specjalnie na ten cel założone krajowe konto w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej.

Dziękuję również tym, którzy obypali mnie nie przewidzianymi podarunkami w postaci dzieł sztuki kulinar-

nej, cukierniczej, gorzelnianej, browarnej, rzemieślniczej, krawieckiej, kosmetycznej, kwiatarskiej, malarskiej, poetyckiej, teatralnej i cyrkowej. Ta ostatnia zasługuje na szczególne podkreślenie ze względu na ryzyko kontuzji kręgosłupa związane z podrzucaniem mej skromnej acz sporej osoby. Przepraszam wszystkich, których zaprosić nie zdążyłam. Imprezę wydał mi ad hoc i pod wpływem nastroju chwili, która, jak wiadomo, nie trwa wiecznie.

FARMUSOWA

OSZACOWANIE POSIADŁOŚCI

a Twój Podatek Miejski i Szkolny na rok 1990

Rejonowe Biura Szacunkowe (Regional Assessment Offices) w Ontario są odpowiedzialne za oszacowanie wszystkich posiadłości na terenie prowincji w celu ustalenia wysokości podatków miejskich i szkolnych.

Listy Szacunkowe (Assessment Rolls) są podstawą dla ustalenia przez zarządy miejskie tzw. 'mill rates', oraz kalkulacji podatków od nieruchomości i interesów. Wysokość podatku od twojej posiadłości jest wynikiem przemnożenia jej wartości przez 'mill rate'.

Jeśli chciałbyś dowiedzieć się więcej na temat swego oszacowania, Rejonowe Biuro Szacunkowe zaprasza Ciebie na tzw. Open House Session.

Open House Sessions

Sesje te będą miały miejsce w każdym okręgu miejskim w dogodnych godzinach i łatwo dostępnych lokalizacjach. Mają one za cel dać ci okazję przedyskutowania twojego oszacowania z asesorem Biura Szacunkowego.

Twój asesor chętnie wyjaśni ci na jakich podstawach oparto wycenę twojej posiadłości. Jest on autoryzowany do proparwy jakichkolwiek nieścisłości na Liście Szacunkowej (Assessment Roll) zanim ona zostanie przesłana do twojego zarządu miejskiego.

Jeżeli masz jakiegokolwiek pytania, ale nie możesz przyjść na sesję Open House, skontaktuj się ze swym Rejonowym Biurem Szacunkowym — Regional Assessment Office (telefony i adresy podane poniżej).

których zażądałeś po otrzymaniu ubiegłorocznego zawiadomienia.

Procedura Odwoławcza

Jeżeli, po rozmowie z asesorem podczas sesji Open House, nadal uważasz swoje oszacowanie za błędne, możesz odwołać się do specjalnej komisji — Assessment Review Board. Komisja ta orzeka czy oszacowanie jest sprawiedliwe i zgodne z wycenami podobnych posiadłości w twojej okolicy. Prosimy się nie bać — Assessment Review Board nie jest instytucją tak formalną jak na przykład sąd.

Termin Okresu Składania Odwołań

20 marca 1990 roku jest ostatnim dniem, w którym możesz złożyć odwołanie.

Odwołać się można przez wypełnienie formularza na odwrotnej stronie zawiadomienia — Notice of Property Valuation; przez wypełnienie specjalnego formularza — Notice of Appeal Form; lub przez zwykłe napisanie listu. Musisz podać adres swej nieruchomości lub interesu, twój numer na Liście Szacunkowej (Assessment Roll), oraz oczywiście powód, dla którego składasz odwołanie. Pamiętaj: odwołanie musi zostać złożone najpóźniej 20 marca 1990 roku.

Wymagane formularze (Notice of Appeal Forms) oraz adres biura, do którego składa się odwołania — Regional Registrar of the Assessment Review Board — można otrzymać na sesjach Open House, w twoim miejscowym biurze Regional Assessment Office, lub biurze twojego zarządu miejskiego.

Zawiadomienie o Oszacowaniu Posiadłości (Notice of Property Valuation)

Właściciele interesów i nieruchomości oraz lokatorzy otrzymają zawiadomienie — Notice of Property Valuation — wtedy, gdy: dane wptywające na wartość ich posiadłości zmieniły się w ciągu ubiegłego roku; złożone zostało odwołanie od oszacowania w ciągu ubiegłego roku; lub jeśli przeprowadzana jest reewaluacja posiadłości w całym okręgu miejskim.

Jeżeli otrzymasz Notice of Property Valuation, może ono zawierać zmiany w określeniu twojego stosunku podatkowego do szkół (school support designation), w wartości twej posiadłości, lub inne zmiany

Schedule of Open Houses

Mon. Feb. 5 to Thu. Feb. 8, 9 a.m. to 8 p.m., Fri. Feb. 9, 9 a.m. to 4 p.m., Mon. Feb. 12 to Thu. Feb. 15, 9 a.m. to 8 p.m., Fri. Feb. 16, 9 a.m. to 4 p.m.

FOR: CITY OF TORONTO
AT: REGIONAL ASSESSMENT OFFICE
90 Eglinton Ave. East
Toronto, Ontario M4P 3A5
(416) 486-6300

FOR: CITY OF NORTH YORK
AT: REGIONAL ASSESSMENT OFFICE
55 Doncaster Avenue
Thornhill, Ontario L3T 1L7
(416) 889-9503

FOR: CITY OF SCARBOROUGH AND
BOROUGH OF EAST YORK
AT: REGIONAL ASSESSMENT OFFICE
7 Overlea Boulevard
Toronto, Ontario M4H 1A8
(416) 423-1240

FOR: CITY OF ETOBICOKE AND
CITY OF YORK
AT: REGIONAL ASSESSMENT OFFICE
4 Eva Road
Etobicoke, Ontario M9C 2A8
(416) 621-9400

Ministry
of
Revenue

SUKCES PRZERÓŚŁ NASZE WYOBRAŻENIA

- mówi Ewa Dałkowska, aktorka współtwórczyni Teatru Domowego,
w wywiadzie dla "ECHA"

Danuta Sękalska: Minęła niedawno ósma rocznica wyprowadzenia stanu wojennego w Polsce. Czy szok przeżyty po 13 grudnia 1981 roku pozbawił panią i bliskie pani środowisko aktorskie nadziei na zmianę systemu i powrót swobód, które wywalczyła "Solidarność"? I na jak długo?

Ewa Dałkowska: Czy pozbawił? Często zadaję sobie to pytanie i teraz, z perspektywy osiągniętego zwycięstwa wydaje mi się, że cały czas mieliśmy nadzieję, że to wróci. Myśmy trwali w oporze, a przecież trwanie w oporze nie oznacza zacięcia się i tylko niezgody, lecz nadzieję. Oczywiście, sukces przerósł nasze wyobrażenia.

D.S.: A późniejsze organizowanie się środowisk artystycznych? Czy było po prostu odruchem moralnym, czy też wspólnym działaniem z szansą na skutek w niedalekiej przyszłości?

E.D.: Z początku po prostu odruchem obronnym. Wspólne gromadzenie się jest naturalne w obliczu nieszczęścia.

D.S.: W zbiorze wywiadów pt. "Komedianci" Andrzej Szczepkowski mówi o Marlenie Dietrich jako o pierwszej aktorce europejskiej, która zbojkotowała aparat propagandy we własnej ojczyźnie. A czym dla pani był bojkot radia i telewizji podjęty przez polskie środowisko aktorskie po 13 grudnia?

E.D.: Również, naturalną zupełnie, odmową uczestniczenia w propagandzie. Akurat w naszym zawodzie twarz, posiadanie twarzy, zbiega się z jego wykonywaniem. Występ zaś w telewizji, utożsamienie się z nienawistną propagandą, oznaczało utratę twarzy. Rachunek był jasny, chociaż nikt tak chłodno wówczas nie kalkulował. To sytuacja sama narzucała takie wyjście. Różne bywają sytuacje. Kiedyś tańczyliśmy poloneza przed Gierkiem,

nie mówię o sobie, ale wielu moich, zacnych bardzo przyjaciół tańczyło i nie widzieli w tym nic rażąco niestosownego.

D.S.: Jak zareagowała władza na to. wyzwanie? Jakie ponieśliście konsekwencje?

E.D.: Postanowiono utworzyć nową elitę. To się nie udało, ponieważ byliśmy od razu w przytłaczającej większości. Nasza strona zawierała wszystkich wspaniałych ludzi, tamciich nie mieli. Rośliśmy w siłę i dla nas, cośmy już zdobyli ostrogi w tym zawodzie, decyzja odmowy uczestnictwa w oficjalnym życiu artystycznym nie była aż taka trudna, a jej skutki tak bardzo unicestwiający, natomiast młodzi nieodwracalnie utracili prawo startu. Uważa się, że dziewczyna, która przez trzy lata po ukończeniu szkoły nie zaistnieje w zawodzie aktorskim, może pożegnać się z karierą. Ci ludzie zmarowali więcej lat i są nieznanymi. Skutki więc ponieśliśmy dotkliwie i, co najgorsze, nawet nie potrafimy ocenić ogromu strat.

D.S.: Do najciekawszych przejawów życia artystycznego owych czasów należał owiany nimbem, uhonorowany niedawno nagrodą Komitetu Kultury Niezależnej, Teatr Domowy. W listopadzie 1982 roku odbyła się premiera "Przywrócenia porządku" w pani mieszkaniu. Wystąpiła pani w dwu premierach. Jakich?

E.D.: Graliśmy w Teatrze Powstalczym "Wszystkie spektakle zarezerwowane", przedstawienie złożone z poezji i piosenek poetów pokolenia 68, Barańczaka, Zagajewskiego, Kornhausera, Pawlaka i innych, których utwory przez wiele lat nie mogły ujrzeć światła dziennego. Konstruowaliśmy ten spektakl wspólnie z drobnych fragmentów i gdy nareszcie, już za "Solidarność", odbyła się premiera, nadszedł stan wojenny i przedstawienie zdjęto. Zapytano

nas, czy byśmy tego nie zagrali w kościele. Doszliśmy wtedy do wniosku, że czas wyprzedził te wiersze, walczące z małą stabilizacją, teraz przydałyby się inne.

Pierwszy program Teatru Domowego składał się z drobnych form, wierszy poważnych, piosenek, które wyrażały również nasze uczucia i były reakcją na stan wojenny. Trwał godzinę i piętnaście minut, bo tylko tyle można na tyłku siedząc na podłodze wytrzymać. Osią spektaklu był poemat Barańczaka "Przywrócenie porządku", który usłyszałam z "Wolnej Europy" i spisałam. Ćwiczyliśmy o, tutaj, pod tą lampą, tylko abażur był wtedy inny. Ja siedziałam na progu, tam stał mój kolega Piszczatowski. Drzwi były wyjęte, publiczność tłoczyła się w pokoju i na korytarzu, siedziała na kufurze. Mieściło się tutaj czterdzieści parę osób. Mieliśmy tylko jeden fotel, dla znacznej osoby. Przyszedł kiedyś Aleksander Bardini i, jak po sznurku, powędrował prosto do tego fotela, tak samo innym razem profesor Korzeniewski.

Drugi program Teatru Domowego był już bardziej w stylu kabaretowym, bo stwierdziliśmy, że człowiek jest silniejszy, jeśli może się śmiać. Porzuciliśmy więc poważny ton i skoncentrowaliśmy się na śmieszności tego, co nas otacza. Odbyło się sto pięćdziesiąt spektakli domowych, potem jeszcze dwie premiery i kolejne przedstawienia, w których już nie uczestniczyłam.

D.S.: O ile wiem, nie występowaście w kościołach, jak to czynił przykład Teatr Wrocławski.

E.D.: Kolegów z Wrocławia bez przerwy rewidowano, łapano ich, nie pozwalano dojechać na miejsce występów. Kościoły zwracały uwagę władz bezpieczeństwa, a myśmy chcieli grać, a nie być prześladowani przez milicję. Urządzaliśmy spektakle domowe, odgradzeni od świata tylko wąską barierą

drzwi. Rekwizyty mieściły się w jednej walizce, żeby łatwo było je ukryć. Przez kilka lat funkcjonowaliśmy jako Teatr Domowy, chcąc jednak powiedzieć, że zawsze myśleliśmy o tym, by pokazać nasze spektakle na prawdziwej scenie, kiedy będzie to możliwe.

D.S.: Poza tym, że Teatr Domowy umożliwił przekazywanie ważnych treści, dla was - aktorów stał się również lekcją warsztatową.

E.D.: I prawdziwie fascynującą przygodą. Ale przede wszystkim ko-

niecznością i luksusem niezwykłym, bo dawał szansę wypowiedzi na bieżąco. Kiedy zamordowano Przemyska, recytowaliśmy zaraz po spektaklu jego wiersze i czytaliśmy list Woroszyńskiego do Jaruzelskiego. To luksus, ale i niebezpieczeństwo, bo jeśli sztuka staje się zbyt tożsama z postawą obywatelską, znika pojęcie "sztuki". Świadomi tego, bardzo rygorystycznie podchodziliśmy do spraw formy. Nie chcieliśmy bazować na wspólnych patriotycznych nastrojach, przeciwnie, staraliśmy się zachować

dystans, nie występowaliśmy pod żadną egidą, nie mieliśmy żadnych sponsorów i nie chcieliśmy ich mieć. Wyrażaliśmy tylko nasz własny stosunek do czasu.

D.S.: Ilu was było?

E.D.: Poza mną, Emilian Kamiński, Maciej Szary, Andrzej Piszczatowski, reżyserka Elżbieta Bukowińska. I grono osób, które utworzyło się wokół nas. Chłopcy wystawili jeszcze grane właśnie w "Powszechnym" "Degrengoladę" Kohouta oraz "Largo desolato"

Hayla - już z odstonami i z tem muzycznym.

D.S.: Prowadzi pani bardzo aktywne życie zawodowe. Co pani robi ostatnio?

E.D.: Z Wajdą film o Korczaku, a z Januszem Zaorskim "Panny i wdowy" - kino grane przez kobiety, rodzaj sagi rodzinnej obejmującej okres od powstania styczniowego po czasy współczesne. To kobiety z jednej rodziny szlacheckiej, które albo jadą za mężczyznami zesłanymi na Sybir, albo zostają i spiskują.

D.S.: A w teatrze?

E.D.: Przygotowujemy spektakl, który jeszcze nie ma tytułu, a w istotnej części składa się z piosenek Ordonki.

D.S.: Podobno, kiedy była pani małą dziewczynką i rodzice wychodzili z domu, udawała pani przed lustrem Ordonkę?

E.D.: Istotnie. Może teraz to marzenie się ziści. Już kilkakrotnie kuszono mnie, żeby zająć się Ordonką, ale

ostatnio pan Zbigniew Rymarz, który posiada bezcenne archiwalia z okresu międzywojennego wystąpił z taką propozycją, która wydała się pociągająca zarówno mnie, jak i moim kolegom. Nie chodzi o zabawę w retro. Fascynuje nas niepowtarzalne zjawisko "Qui Pro Quo", kabaretu, który zgromadził ludzi o niezwykłej potencji twórczej, urzeka postać Ordonki i Jarossy'ego. Chciałabym, żeby były dwie osoby w tym spektaklu, on i ona, i żeby tytuł brzmiał: "Proszę Państwa - jak to mówił Jarossy - Hanka Ordonówna". Na ogół nie wiemy, jak wspaniałe to postacie, nie znamy ich losów, jakże dramatycznych, nie mamy pojęcia, że byli Polakami najwyższej próby. Jarossy, choć nie tu się urodził, za Niemców działał w konspiracji, Ordonka w Wilnie zajęty przez Rosjan, w trakcie swego numeru podrywała w górę swą białą suknię - i oto biały orzeł stał na scenie. A gdy przyszła wiadomość, zresztą nieprawdziwa, że w czasie nalotu strzaskany

został kościół św. Krzyża i uszkodzona urna z sercem Chopina, recytowała wiersz Światopełka Karpińskiego, pełen bólu nad tą stratą.

D.S.: Pamiętamy panią z kabaretu "Pod Egidą" Jana Pietrzaka. Kiedy pani do niego przystała?

E.D.: Pierwszy raz zetknęłam się z "Egidą" w 1981 roku. Przeżyliśmy tam najwspanialszy okres uniesień, kiedy na przykład w czasie śpiewu "Zeby Polska była Polska" Zbigniew Herbert stał pod kolumną, a z nim stała cała sala.

D.S.: Jakie szanse mają Czytelnicy ECHA na obejrzenie spektakli Teatru Domowego tu w Kanadzie?

E.D.: Jeśli tylko znajdzie się projekt, który nas zaprosi, to już pakujemy walizki.

D.S.: No to do zobaczenia w Toronto.

Wywiad przeprowadziła:
DANUTA SĘKALSKA

Miasteczko, jak na prerie, było stare i sprawiało, w przeciwieństwie do innych, wrażenie porządnie zbudowanego i zadbanego. Tam gdzie mieszkał Brian nie było domów z czerwonej cegły wznoszonych przez osadników z Ontario, nie było tyle jarzębiny ani wiązków posadzonych wzdłuż ulic. Kiedy wysiadł z samochodu zaskoczył go cień, jaki rzucały te drzewa. Cień tańczył, przesłizgiwał się po ziemi. Pełno w nim

Dokończenie z poprzedniego numeru

przewrócił. Któryś z wujków podniósł go i przez chwilę trzymał w powietrzu, niby sprawdzając jego wagę. - To ci chłopisko! - wykrzyknął. - - Kolos! Sto dziewięćdziesiąt, gdyby mierzyć w funtach.

Jack Cosgrave, z rękami wciśniętymi w kieszenie spodni, kręcił się w miejscu, w pewnej odległości od małego tłumu otaczającego żonę, niepewnie się

do brata - miej oko na Jacka, dobrze? Dopilnuj, żeby nie poczuł się samotny beze mnie. Wszyscy troje się roześmiali. Edith cieszyła się opinią żartownisi pośród powściągliwych Stilesów. Jack Cosgrave patrząc na uśmiechniętą, zre-laksowaną twarz żony, widząc jak swobodnie się czuje w otoczeniu rodziny, poczuł się zdradzony.

- Robi się Edith - odpowiedział jej brat. Podszedł do Cosgrave'a, chwilę się wahał, po czym szturchnął go w ramię. - Chodź Jack, przywitaj się z kumplami. Wskazał ręką stół pod drzewem klonowym, przy którym siedzieli sami mężczyźni. Ruszyli w tamtą stronę.

- Jack - powiedział Bob - to moi kuzyni z Binscarth. To jest Earl, a to George. Alberta oczywiście znasz. Jack Cosgrave znał Alberta. Był on najmłodszym bratem żony i najbardziej pozwałał sobie w stosunku do niego. - A to jest mąż Edith, Jack Cosgrave.

- Cześć Jack. Zrzuć ciężar z nóg - powitał go jeden z mężczyzn. To był Earl, jak zapamiętał. Pozdrowił mężczyzn przy stole i już zamierzał usiąść, kiedy zauważył Briana, z żałośnie zwi-sającymi ramionami, stojącego na trawniku i przyglądającego się goniwie dzieci. Chłopiec nie wiedział, jak włączyć się do zabawy obcych mu dzieci, w obcym mieście, na czyimś trawniku.

- Poczęstuj Jacka whiskey.

- Z7-Up czy z coca? - zapytał Albert, bez cienia zainteresowania w głosie.

- Co? Pytanie oderwało Cosgrave'a od obserwowania syna.

- Z coca-colą czy z 7-Up?

- Z 7-Up. Usiadł, wziął do ręki papierowy kubek i zadarł głowę. Słoneczny żar wypalał niebo do białości. Nie dziwota, że się pocił. Poluzował krawat i powiedział pierwszą rzecz, która wpadła mu do głowy. - To będą żniwa, panowie.

- Co będzie? - zapytał Albert.

- Spójrz na słońce - wskazał dłonią niebo. - Ten upał.

- Będą chwasty, ot co będzie - oświadczył Earl.

- Nie słuchaj go - wtrącił się Bob. - Ma najlepsze zbiory w całej okolicy. Garściami można wyjadać.

- Naprawdę? Chciałbym to zobaczyć.

- Posuwaj dalej - powiedział Earl, nie wiadomo właściwie do kogo. Wydawał się być ubawiony.

WSPÓŁCZESNA LITERATURA KANADYJSKA

GUY VANDERHAEGHE

Przełożył
ANDRZEJ ŻUREK

"REUNION" ZJAZD RODZINNY

(Ze zbioru opowiadań zat. Man Descending - 1983)

było podmuchów powietrza i zaskakującej gry światła. Wszystko tutaj było bardziej intensywne, bardziej głębokie, niebieskie. Zdumiony zadarł głowę i wpatrywał się w konary drzewa.

Matka wzięła go za rękę, za nimi podążał jego ojciec. Skierowali się chodnikiem w stronę domu, który kiedyś był domem jej ojca, a teraz należał do najstarszego z jej braci. Duży, piętrowy budynek z tynkiem w kolorze musztardowym, białymi ramami drzwi i okien, dachem krytym zielonym gontem, zajmował podwójną parcelę. Na trawniku tłoczyli się jej krewni.

- Musieli chyba wszystkich zwolnić z więzień i przytułków na tę okazję - zauważył Cosgrave. - Ale zbieranina.

- Jack - upomniała go żona z obowiązku, mocując się z zamkiem furki.

Brian wyczuwał dreszcz podniecenia, ogarniający ciało matki i poczuł niejasną zazdrość. Na widok bliskich twarzy ciotek, wujków, braci oraz kuzynów, z którymi w dzieciństwie spędziła czas na zabawach, poczuła się młodsza o całe dorosłe lata, zrzuciła je z siebie, tak jak wąż zrzuca starą, niepotrzebną skórę. Była lubiana przez wszystkich. Była ich ulubienicą. A obecnie okazywali jej to szczególnie, ponieważ uważali, że zasługuje na współczucie.

- Edith! - wykrzykiwali, całując i ściskając ją. Brian, ze zmierzwioną czupryną, potknął się w gąszczu nóg i

uśmiechając. Znalazł wyjście zapalając papierosa i wydawało się, że studiuje okna pierwszego piętra. Spędził tam jedną noc w pierwszym roku małżeństwa. Ale już żadnej więcej. W tym samym roku, w którym zwrócił się do teścia z propozycją spółki, po plajcie swojego sklepu z obuwiem. Z propozycją spółki, którą ten stary dureń z miejsca odrzucił. Żadnemu z tych Stilesów do głowy nie wpadło, że sprawy ułożyłyby się inaczej dla Jacka Cosgrave'a, gdyby otrzymał odrobinę pomocy wtedy, kiedy jej naprawdę potrzebował. No bo gdyby ją otrzymał, byłby teraz opływał w dostatki, a nie świecił gołą dupą i - zamiast pieniężmi - podzwaniał jajami w kieszeniach.

- Brian - zwróciła się do syna Edith, obejmująca szwagierkę luźno w talii - bieżnij pobawić się z dziećmi. O tam, widzisz? Wskazała gromadkę dzieci biegających po trawniku, bawiących się w berka i naśmiewających się z siebie. - Nie złapiesz mnie, ty niedorajdo - piszczała szczupłonożna dziewczynka.

- Tylko uważaj skarbie, żebyś trawą nie ubrudził spodni.

Coś w chłopcu buntowało się przeciw temu ponaglaniu. Matka, świadoma więzów łączących ją z rodziną, czująca się jak u siebie, powróciła do rozmowy i nie zdawała sobie sprawy z poczucia opuszczenia, jakiego doznawał chłopiec patrząc na obce mu twarze dzieci.

- Bob, kochany - Edith zwróciła się

Rozmawiali w sposób nieskładny, przeskakując z tematu na temat. Poruszyli sprawy trudnej wiosny, wyprawiania skór cielęcych, polityki, katolików oraz curlingu. Reasumując, po czterech kolejkach, Jack stwierdził, że trudna wiosna, wyprawianie skór, polityka i katolicy to wszystko to sprawy funta kłaków nie warte. Co do tego zapanowała zgoda. Ale curling był w porządku zakładając, że facet nie jeździ po prowincji z turnieju na turniej, zaniedbując robotę. Jack ponownie napisał swój kubek i zajął się obserwowaniem czubka cienia sosny wolno przesuwającego się przez trawnik. - Celuje w moje zgorzkniałe serce - myślał i zastanawiał się, kiedy w nie trafi.

- Kupiłbym czarny - Albert mówił swoim nowym samochodzie - ale wiecie, jak na czarnym widać kurz. Tak jak zawsze na białym.

- W przyszłym roku ja sobie zafunduję - powiedział George. - Na pewno automatik. Mogę żonę nauczyć jeździć automatikiem.

- Dobry powód, żeby takiego nie kupować - zauważył któryś.

- Alberta jest ze wspomaganiami - poinformował Jacka Bob. - Mówiłem mu, że trzeba wariata, żeby za to ekstra bulić. Powiedziałem: "Kiedy mężczyzna nie ma już siły, żeby kręcić własną kierownicą..." No dobra, niech mu będzie. Pokręcił głową dając w ten sposób znać, że na samą myśl o tym zaniemógł ze zdumienia.

- Czy teraz jeździsz, Jack? - zapytał Albert niewinnie, pochylając się nad stołem.

- Ty przebiegły, złamany kutasie - pomyślał Cosgrave - znowuż mnie podpuszczasz. - Tym samym co w zeszłym roku, i rok przedtem, i jeszcze wcześniej. Tak się składa, jak mówiłem dzisiaj Edith, kiedy jechaliśmy tutaj, że kupiłem ten wóz w tym samym roku, w którym pobraliśmy się. Patrząc Alberto wi zaczepnie w oczy.

- Do głowy by mi nie wpadło, że taki stary - dziwił się Albert.

- Tak, taki stary, Bert. Wóz jest stary, stary jak świat. Miałem go zanim jeszcze zarobiłeś swój pierwszy grosz. I nie pozbędę się go. Mowy nie ma. Trudniej by mi było się z nim rozstać niż tobie z twoim pierwszym groszem.

- Ha, ha - parsknął Earl. I zaraz, zmieszany, czując że wyłamał się z szeregów rodzinnych, wyjął z kieszeni spodni swojego Big-Bena i uparcie się w niego wpatrywał.

Jack Cosgrave był pijany i dobrze o tym wiedział. Pijany, ale nie przejmował się tym. Wyciągnął rękę po butelkę whisky i wtedy zauważył Briana w białej świecącej w słońcu koszuli samotnie siedzącego na stopniach werandy.

- Brian! - zawołał. Chłopiec podniósł się i wolno przeszedł przez trawnik. Cosgrave objął go ramieniem i przyciągnął do siebie. Oddech ojca parzył twarz chłopca. Ostry odór whisky napawał go wstrętem.

- Dlaczego się nie bawisz? Brian wzruszył ramionami. Obez władniała go nieśmiałość; po kilku niepewnych zaczepkach i obelgach zignorowanych przez goniącego go chłopca, dał spokój.

Jack Cosgrave spostrzegł, że reszta chłopców zmagająca się teraz w zapasach. Czepiając się siebie nawzajem, wykręcając się, zapierając nogami, rzucali jeden drugiego na ziemię. Przyciągnął mocniej syna, przyłożył usta do jego ucha i wyszeptał: - Idź i pokaż mi, co potrafi Cosgrave. Rozbij Stilesowi tytek, co?

- Nie mogę - wymamrotał Brian, zakłopotany.

- Dlaczego? - Mama nie pozwala ubrudzić spodni.

- Czasami twojej mamie brakuje rozumu - powiedział Cosgrave zaskoczony oporem syna. Czyżby się bał? - Wystroiła cię jak małego lorda Fauntleroja i spodziewa się, że będziesz się dobrze bawił. Daj to cholerno. Zdjął chłopcu muszkę i schował ją do kieszeni. - A teraz idź i baw się.

- To moje najlepsze spodnie - upierał się Brian.

- No to musimy je ściągnąć. Jest gorąco.

- Nnie! - Brian wpadł w panikę. - Nie bądź starą babą. Masz na sobie gątki. Wyglądają jak krótkie spodnie.

- Jezus, nie masz chyba zamiaru ściągać dziecku spodni? - pytał Albert.

Cosgrave spojrzął ostro na niego. Albert przybrał zacietą postawę człowieka rzucającego oskarżenie. - Właśnie że mam. Co ciebie to obchodzi?

- Do diabła, nie jesteśmy chyba Indianami czy kimś w tym rodzaju, żeby nasze dzieci biegały bez spodni.

- Nie, ja nie chcę - szeptał Brian.

- Na miłość Boską - powiedział Cosgrave - teraz dopiero zawstydzicieś dziecko. Dlaczego to zrobiłeś? On ma dopiero sześć lat.

- To on chciał ściągnąć spodnie, co? Nie wiem jak ciebie wychowywano, może na podwórku, ale nas uczono chodzić w spodniach w towarzystwie. No nie, Bob?

Bob nie odpowiadał. Ściągnął twarz i wiercił wzrokiem dno kubka.

- Bert - powiedział Jack. - Wpięprasz się w nie swoje sprawy. A w dodatku jesteś cholernie małostkowym

sukinsynem.

- Czy naprawdę trzeba - zaczął Bob.

- Nie, nie - przerwał mu Albert. Wyciągnął rękę, aby uciszyć brata. - Jack ma ochotę zrzucić to, co leży mu na wątrobie. Ale ja też. Twierdzi, że jestem małostkowy. Może jestem. Zdaje się, dla niego małostkowy facet to taki, który nie wspomina jednym słowem o długu wiszącym przez cztery lata. Taki, który nie próbuje go odebrać. To właśnie jest małostkowy facet, co Jack? Tak? No więc jeśli tak, to poddaję się. Ale jak nazywa się człowiek, który nie płaci długu? Naciągacz?

- Nigdy w życiu nie pożyczylem od ciebie pieniędzy - odparł gwałtownie Cosgrave. - To, co ona robi to jej sprawa. Mówiłem jej, żeby nie pisała i nie prosiła o pieniądze.

- Jesteś kłamcą.

- Panowie - wtrącił z zaniepokojeniem Bob - to jest rodzinna uroczystość. Tylko bez awantur. Tu są kobiety i dzieci.

- Mówiłem jej, żeby nie pisała! Nie mogę sprawdzać wszystkiego, co robi! Nie potrzebowałem twoich pieprzonych pieniędzy!

- My wiemy lepiej - powiedział Albert Stiles. - Wiemy kto się chowa pod spódnicą swojej żony. Co dzieje się w naszej rodzinie.

Edith Cosgrave schodziła właśnie ze stopni werandy, kiedy ujrzała męża podrywającego się na nogi, łapiącego jej brata za koszulę i niezdarne usiłującego uderzyć go w twarz. Składane krzesło Alberta przewróciło się i obydwoj potoczyli się w splątaniu rąk i nóg. Dopiero kiedy tarzali się po trawniku, udało się Jackowi przypadkowo uderzyć Alberta głową w nasadę nosa. Krew spłynęła na jego wargi. I zaraz zostali rozdzieleni. Bob prowadził Alberta do domu, kiedy Edith biegła przez trawnik wykręcając nogi na wysokich obcasach, brat ścisnął nos palcami, próbując zatamować krew, która kapła na mankiety jego koszuli. - Skurwysyn, będą musieli to kauteryzować. Jak tylko mój nos zacznie krwawić...

Kilka kobiet i dzieci stało obok, przyglądając się scenie. Jack drżącymi palcami usiłował zapiąć marynarkę. - To szczekacza na jakiś czas... - zaczął i przerwał, kiedy spostrzegł żonę.

- Zamknij się - powiedziała cicho, z naciskiem. - Zamknij gębę. Na litość, twój syn słucha. I rzeczywiście. Chłopiec patrzył i słuchał, z twarzą zastygłą w przerażeniu. - Robisz z siebie widowisko na oczach przyzwoitych ludzi, ty, głupku. Jesteś pijany i wstrętny.

- Nie jestem pijany. Uderzyła go w twarz, aż zadzwoniło mu w uszach. - Boże - powiedziała zaskoczona. Nigdy dotąd nie uderzyła go. - Jesteś pijacką, plugawą świnią. Rzygać mi się chce na twój widok.

- Tylko nie próbuj jeszcze raz, ty cholero. Otarł usta wierzchem dłoni.

- To nie dawaj mi więcej powodu. Przystań rujnować mi życie.

- Nigdy nie staniesz po mojej stronie. Nigdy.

- Słyszę to od dziewięciu lat.

- No pewnie. Szczekał o stu dolarach, które od niego pożyczylaś. Mówiłem, że to nie moja sprawa. Masz mu powiedzieć, że nie miałem z tym nic wspólnego.

- Nic wspólnego. No pewnie, że nie miałeś nic wspólnego. Tylko zjadaleś to, co za nie kupowałam.

- O nic go nie prosiłem. Prędzej by mnie szlag trafił, jak miałbym go o coś poprosić.

- Nie rób z siebie idioty. Też nie lubisz chodzić głodny. Nie udawaj, że nie prosileś, żebym pożyczyla od niego pieniądze. Potrzebowałeś jego pomocy, bo sam nie potrafiłeś zadbać o swoją rodzinę. Czy nie tak było?

Cosgrave wyprostował się i poprawił krawat. - Jedziemy - rzucił, jak gdyby nie usłyszał ostatnich słów żony. - Przygotuj Briana.

- Nigdzie nie jedziemy. Masz przeprosić Alberta. Takich rzeczy nie wybacza się w rodzinie.

- To chyba w piekle, że go przeproszę. Wyjeżdżamy stąd.

- Nigdzie nie wyjeżdżamy. Ja z Brianem zostaję. To mój dzień i nie mam zamiaru z niego zrezygnować.

- Dobrze, niech ci będzie. To twój dzień. Baw się dobrze. Ale na pewno nie mój. Jeżeli nie pojedziesz teraz, to nie spodziewaj się, że wrócę po ciebie.

Nie odpowiedziała.

Szedł już ulicą, w stronę piwiarni, z uniesionymi ramionami w swojej czarnej marynarce, wściekle stawiając kroki na żwirze, kiedy Brian pobiegł za nim, niepewnie, jak psiak. Płatały mu się

nogi, twarz miał pobladła, udrecona.

Ojciec jego przystanął. - Wracaj! - krzyknął rozwścieczony bezradnością chłopca, jego żalosnym wyglądem. - Wracaj do matki. Tam gdzie jest wasze miejsce. Schylił się, podniósł maty kamyk i rzucił nim lekko w stronę syna. Brian zatrzymał się, w białej wykrochmalonej koszuli, gryzących wełnianych spodniach, powstrzymując płacz.

O dziewiątej wieczorem, po odjeździe gości, ostatnia szklanka została umyta. Edith, Brian, Bob i jego żona usiedli na ostnionym werandzie. To był jeden z tych wieczorów wczesnego lata, kiedy światło dnia krwawo zapada w sen, a poszczekiwanie psów i okrzyki dzieci rozlegają się coraz rzadziej i nagle, wraz z nadejściem ciemności, zamierają. W spokoju takiej nocy bliskie sobie osoby nie czują się spieszono milczeniem i rozmowa ogranicza się do lakonicznych uwag.

Pierwsza napomknęła o nim Edith. - On może nie wrócić. Zdaje się jesteście skazani na nasze towarzystwo.

- Jego samochód wciąż stoi na ulicy - powiedział Bob.

- Mówię o tym, że on nie przyjdzie tutaj. A jeżeli będzie czekał w samochodzie, to ja do niego nie pójdę.

- Rób jak uważasz. Wiesz, że jesteście miłymi gośćmi.

- Zawsze się okłamywał - powiedziała spokojnie. - To mnie najbardziej męczy. Wielkie pomysły, wielkie plany. Nie potrafi być sobą. Poza tym nie mam większych zastrzeżeń. Nie pije tak jak ludzie myślą. Co do tego, to wszyscy mylnie go sądzą.

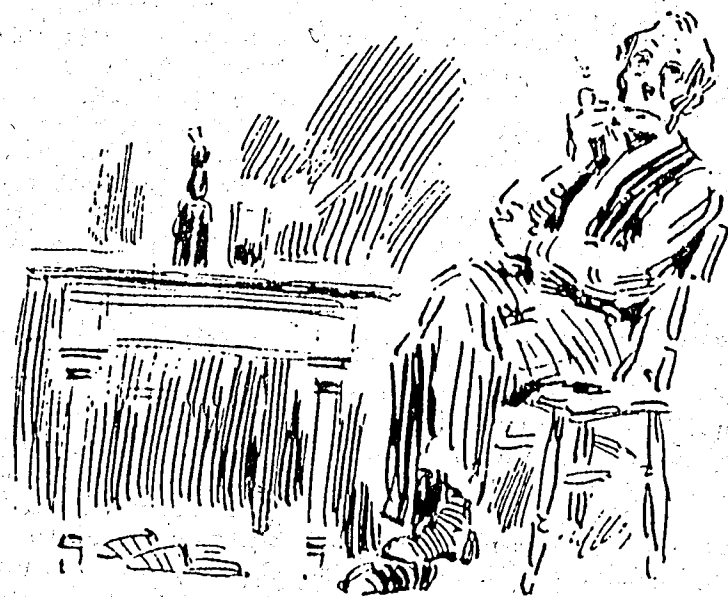
Brian siedział ze sztywno wyciągniętymi nogami i wpatrywał się w ulicę wzdłuż linii więzów, tam gdzie ciemność była najgęstsza i najgroźniejsza.

- Powinnaś się wypłakać - powiedziała szwagierka Edith. - Nikt by się nie dziwił.

- Mam to już poza sobą. Wypłakałam się w pierwszym roku małżeństwa. Można go czytać. Przejrzałam go na wylot w tym pierwszym roku. No i uzbroiłam się w cierpliwość. Ale jeżeli teraz zatrąbi, to do diabła z nim. Niech tylko zatrąbi. Nigdy go przedtem nie uderzyłam - cicho zakończyła.

Siedzieli przez jakiś czas w milczeniu, słuchając jak cmy miękko uderzają o

Ciąg dalszy na str. 28

SUKCES GRUBBY W JAPONII

Tenisista stołowy Andrzej Grubba startujący w Japonii w cyklu pięciu turniejów "all stars" zwyciężył w czwartym turnieju w Tokio oraz w ostatnim, piątym w Nishinomiya. W zamykającym cykl turnieju Polak w finale wygrał z mistrzem olimpijskim z Seulu Yoo Nam Kyu (Korea Płd.) 21:16, 21:9, 21:16, a w półfinale pokonał Chińczyka z ChRL Chen Loncana 21:17, 21:19.

W cyklu 5 turniejów wzięło udział łącznie 11 czołowych graczy świata. Niespodzianką jest, że żadnego nie wygrali Szwedzi mający w swych szeregach mistrza świata J.-O. Waldnera, mistrza Europy M. Appelgrena i J. Perssona byłego mistrza Starego Kontynentu.

Poza Polakiem turnieje w Japonii wygrali jeszcze Chen Longcan, Li Gun Sang (Korea Płn.) i J.-M. Saive (Belgia).

W ELIMINACJACH ME GRAMY Z ANGLIĄ, IRLANDIĄ I TURCJĄ

W Sztokholmie odbyło się losowanie grup eliminacyjnych piłkarskich mistrzostw Europy zaplanowanych na 10-26 czerwca 1992 r. w Szwecji. Polacy walczyć o awans do rozgrywek finałowych będą w grupie VII z Anglią, Irlandią i Turcją. Oto pozostałe grupy eliminacyjne:

GRUPA I - Hiszpania, Czechosłowacja, Francja, Islandia, Albania; GRUPA II - Rumunia, Szkocja, Bułgaria, Szwajcaria, San Marino; GRUPA III - Włochy, ZSSR, Węgry, Norwegia, Cypr; GRUPA IV - Jugosławia, Dania, Austria, Irlandia Płn., Wyspy Owcze; GRUPA V - RFN, Belgia, NRD, Walia, Luksemburg; GRUPA VI - Holandia, Portugalia, Grecja, Finlandia, Malta.

By awansować do finałów trzeba wygrać rywalizację w jednej z siedmiu grup. Szwedzi jako gospodarze mi-

strzostw mają zapewniony udział w finałowym turnieju bez konieczności rywalizacji w eliminacjach.

W losowaniu grup eliminacyjnych drużyny zostały rozstawione w czterech koszykach. Polska znalazła się w drugim koszyku wraz z NRD, Austrią, Węgrami, Francją, Grecją i Bułgarią co oznaczało, że los nie zetknie nas z żadną z tych drużyn. W pierwszym głównym koszyku nie znalazł się ZSSR - finalista poprzednich ME (przegrał 0:2 z Holandią). W grupie V znalazły się NRD i RFN, ale do września - zanim rozpoczyna się eliminacje grupa ta jeszcze może być uszczuplona o jeden zespół jeśli obie drużyny niemieckie utworzą jedną. Reprezentacje rozstawione w pierwszym koszyku: Hiszpania, Rumunia, Włochy, Jugosławia, RFN, Holandia i Anglia.

Podczas rozgrywanych w Leningradzie mistrzostw Europy w łyżwiarstwie figurowym złoty medal w kategorii solistów zdobył W. Pietrienko (ZSSR), przed P. Barną (Czechosłowacja) i W. Zagorodniukiem (ZSSR). Polak Grzegorz Filipowski nie odrobił podczas jazdy w programie dowolnym strat poniesionych w programie jazdy obowiązkowej i oryginalnej i zajął czwarte miejsce. W rywalizacji par sportowych

złoty medal zdobyli J. Gordiejewa i S. Grinkow (ZSSR). Polski duet Katarzyna Głowacka-Krzysztof Koczar zajął 11. miejsce.

W kolejnym meczu puli finałowej rozgrywek o Puchar Europy koszykarzy Lech przegrał na parkiecie Areny w Poznaniu z faworytem Jugoplastiką Split 73:120 (38:53). Wynik mówi sam za siebie. Goście byli zdecydowanie lepsi we wszystkim i reprezentowali poziom o kilka klas wyższy. W tabeli prowadzi Jugoplastika - 13 pkt. przed FC Barceloną, CSP Limoges i Arisem Saloniki - po 12 pkt. Lech na końcu tabeli z 7 pkt.

Jeden z czołowych kierowców Formuły 1 Brazylijczyk Ayrton Senna zapłacił \$100 tys. grzywny, którą został ukarany za oskarżenie organizatorów wyścigów w ubiegłym roku, iż wyniki zostały z góry umówione. Zespół Senny Honda Marlboro McLaren po uiszczeniu przez niego grzywny został poinformowany przez FISA, że będzie mógł wystawić w tegorocznych wyścigach Formuły 1 dwa samochody.

W Auckland w Nowej Zelandii zakończyły się XIV Igrzyska Wspólnoty Brytyjskiej. W klasyfikacji medalowej (rozegrano 203 konkurencji), wygrała Australia - 162 medale (52 złote, 54 srebrne, 56 brązowych) przed Anglią - 129 (47, 40, 42) i Kanadą - 113 (35, 41, 37). Nowa Zelandia zajęła czwarte miejsce - 58 (17, 14, 27), a Indie piąte - 32 (13, 8, 11). Za cztery lata XV Igrzyska odbędą się w Victorii w Brytyjskiej Kolumbii.

Planowany na 22 maja na stadionie Wembley w Londynie mecz piłkarski Anglia-Polska nie odbędzie się. Anglicy swój ostatni sprawdzian przed odlotem na finały Italia - 90 wolą jednak odbyć także 22 maja z Urugwajem. Podopieczni Bobby Robsona spotkają się ponadto 28 marca z Brazylią, 25 kwietnia z Czechosłowacją, a 15 maja z Danią. Zgrupowanie szkoleniowe przed startem w finałach odbędą w Tunezji.

W rozegranym w Sao Paulo w Brazylii turnieju weteranów o Puchar Zico Polska zajęła niestety ostatnie miejsce. Polacy zdobyli tyle samo punktów - 3, co

Argentyna i Włochy, ale mieli gorszą różnicę bramek. Polscy weterani prowadzeni przez Kazimierza Górskiego przegrali swój pierwszy mecz z Argentyzną 2:5 (bramki dla Polski: Ćmikiewicz i samobójcza), następnie zremisowali z Włochami 1:1 (bramkę zdobył Zdzisław Puszkarczyk), przegrali z Brazylią 1:2 (bramkę zdobył Ćmikiewicz) i pokonali Holandię 4:2 (2:2) - bramki dla Polski zdobyli - Lato 2 oraz Dąbrowski i Ćmikiewicz. W tym ostatnim meczu Polacy zagrali w składzie: Mowlak, Szymanowski, Janas, Kraska, Rudy, Dąbrowski, Kapka, Ćmikiewicz, Lipka, Lato, Puszkarczyk. Puchar Zico zdobyła Brazylija, która w meczu finałowym rozgromiła Holandię 5:0.

Jeden z najlepszych polskich bramkarzy piłkarskich wszechczasów - Edward Szymkowiak nie żyje! Zmarł po długiej ciężkiej chorobie w wieku 58 lat. Na przełomie lat 50 i 60 był wielokrotnym reprezentantem kraju.

Polak Wojciech Misiak zwyciężył w turnieju bokserskim "Box Open" w Sztokholmie. W finale wagi półciężkiej Misiak pokonał Guenesa (Turcja) na punkty. Inny z polskich pięściarzy Włodzimierz Zgierski zajął 2. miejsce oddając walkowerem walkę finałową Kamanowi (Turcja).

Michał Listkiewicz znalazł się na ogłoszonej przez Międzynarodową Federację Piłkarską (FIFA) liście 36 arbitrow, którzy prowadzić będą mecze podczas piłkarskich mistrzostw świata we Włoszech.

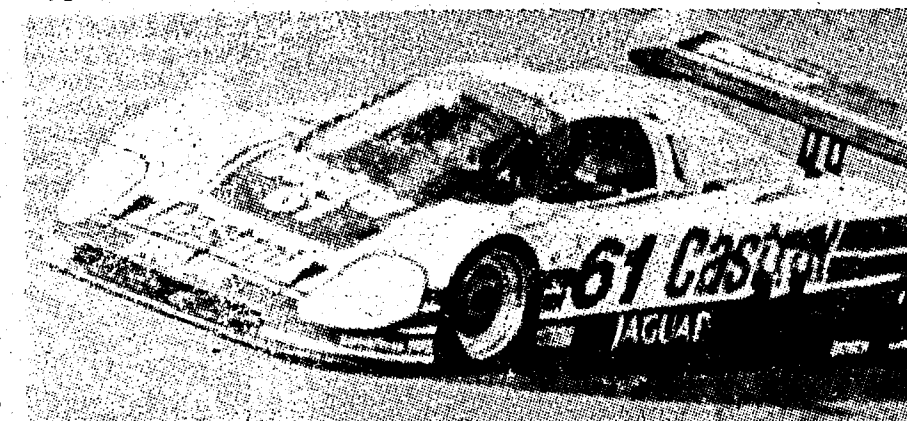
W Anglii zmarł Władysław Gliński, nasz rodak mieszkający tam na stałe, będący twórcą szachów heksagonalnych, cieszących się coraz większą popularnością na całym świecie.

Do maja jeszcze trochę czasu, ale prezes PZKolu Zbigniew Rusin zapowiedział już, że pomimo tego, iż z patronatu nad 43 Wyścigiem Pokoju zrezygnowały partyjne organy NRD, Czechosłowacji i Polski władze kolarskie tych krajów zdecydowały, że wyścig odbędzie się, tyle że oparty o zasady wolnorynkowe i jako pierwszy krok do pełnego wyścigu

open w przyszłości. W 43 WP najważniejszą klasyfikacją będzie klasyfikacja indywidualna. Klasyfikacja drużynowa, aby nie zakłócała przebiegu wyścigu zostanie ogłoszona po ostatnim etapie jako wynik zsumowania czasów trzech najlepszych kolarzy danej reprezentacji. Wyścig składa się z prologu i 12 etapów z dwoma czasówkami, z których druga w Częstochowie będzie zarazem ostatnim etapem. Trasa liczy 1758 km. Sponsorami będą firmy zachodnie, głównie zachodniemieckie. Na kółkach i rowerach kolarzy będą reklamy. Kolarze dostaną nagrody w walucie twardej. W przyszłym roku trasa wyścigu obejmie prawdopodobnie RFN.

Polskie siatkarki wywalczyły awans do finałów MŚ grupy B, które odbędą się w Hiszpanii. Po przegranej 2:3 z Czechosłowacją w pierwszym meczu Polki pokonały w rewanżowym meczu rozegranym w Bielsku Białej siatkarki czeskosłowackie 3:1 (5:15, 15:11, 16:14, 15:6).

Sukces siatek powtórzyli siatkarze, wygrywając 3:1 z RFN w Monachium w rewanżowym meczu eliminacyjnym mistrzostw świata i awansując także do finałów mistrzostw świata grupy B, które na wiosnę zostaną rozegrane w Japonii. Pierwszy mecz w Olsztynie wygrała Polska, także 3:1.

24-godzinny wyścig w Daytona Beach na Florydzie wygrał zespół D. Jones (USA), J. Lammers (Holandia), A. Wallace (W. Brytania) jadący na Jaguarze XJR-12. Drugie miejsce zajął także zespół jadący na Jaguarze XJR-12, a trzecie zespół jadący na Porsche 962 C. Na zdjęciu widzimy zwycięski samochód prowadzony przez Lammersa na ostatnim 761 okrążeniu. Zespół pokonał dystans 2709 mil i ustanowił rekordową przeciętną szybkość 112.857 mil/godz. Za wygraną otrzymał nagrodę w wysokości \$ 66 tys. Wyścig w Daytona Beach uchodzi za jeden z kilku najbardziej trudnych i prestiżowych wyścigów samochodowych na świecie.

I liga hokeja na lodzie zakończyła rozgrywki eliminacyjne. W ostatniej kolejce padły następujące wyniki:

Grupa "spokojnych": Naprzód Janów - Zagłębie Sosnowiec 7:3 (0:0, 5:2, 2:1), Polonia Bytom - Towimor Toruń 5:0 wo. (mecz nie doszedł do skutku z powodu choroby graczy Towimoru), Podhale Nowy Targ - GKS Katowice 8:4 (1:0, 2:4, 5:0); grupa "niepewnych": Unia Oświęcim - Cracovia 3:6 (0:0, 3:4, 0:2), Stoczniowiec Gdańsk - GKS Tychy 4:15 (0:2, 0:4, 4:9).

TABELA po zakończeniu eliminacji:
SPOKOJNI:

1. Polonia	47:9	146-51
2. Zagłębie	37:19	136-84
3. Podhale	36:20	145-101
4. Naprzód	27:29	122-118
5. Katowice	26:30	111-146
6. Towimor	23:32	109-129
NIEPEWNI:		
7. Cracovia	33:27	167-141
8. Tychy	28:32	145-136
9. Unia	23:36	111-134
10. Stoczniowiec	6:54	76-228

W niedzielę rozegrano pierwsze spotkania play-off. Spokojni wygrali pewnie z niepewnymi: Polonia Bytom - GKS Tychy 6:3, Zagłębie Sosnowiec - Cracovia 5:1, Naprzód Janów - GKS Kat. 1:3, Podhale N. Targ - Towimor Toruń 8:0.

Od 1 stycznia 1990 roku nie płacisz składek OHIP

Lecz nadal jesteś ubezpieczony

• KIEDY PRZESTAŁO SIĘ PŁACIĆ SKŁADKI?

1 stycznia 1990 roku.

Stali mieszkańcy Ontario są odpowiedzialni za zapłacenie składek należnych do końca grudnia 1989 roku i pokrywających ubezpieczenie do końca marca 1990 roku.

• CZY NADAL JESTEŚMY UBEZPIECZENI?

Tak. Każdy uprzednio objęty ubezpieczeniem będzie nadal ubezpieczony. Zapłacenie ostatniej składki zapewnia ciągłość ubezpieczenia do końca marca bieżącego roku. Od 1 kwietnia bieżącego roku, ubezpieczenie będzie automatycznie przedłużone wszystkim kwalifikującym się mieszkańcom Ontario.

System opieki zdrowotnej w Ontario obejmuje wszystkich mieszkańców Ontario włącznie ze studentami, rencistami, emerytami oraz ludźmi korzystającymi z pomocy socjalnej; a także wszystkich ludzi zatrudnionych, niezatrudnionych, lub też zatrudniających samych siebie.

• CO POWINIENEM ZROBIĆ, JEŚLI NIE MAM WYROBIONEGO NUMERU OHIP?

Skontaktuj się ze swym rejonowym urzędem OHIP.

• CZY OPISYWANA ZMIANA WPŁYNIE NA UBEZPIECZENIE UDOSTĘPNIANE PRZEZ PRACODAWCĘ, JAK NP. PÓLPRYWATNY POKÓJ W SZPITALU LUB ZWROT WYDATKÓW NA LEKI?

Nie.

• DLACZEGO RZĄD ONTARIO ZNIÓSŁ SKŁADKI OHIP?

W przeszłości, wielu pracodawców płaciło całość lub część składek OHIP za swoich pracowników. Inni pracodawcy nie płacili nic. Liczni mieszkańcy Ontario sami płacili swoje składki. Niestety, wiele spośród osób płacących za siebie jednocześnie najmniej sobie mogło na to pozwolić. Nowo wprowadzony Podatek Zdrowotny Pracodawcy (Employer Health Tax) i zniesienie składek OHIP czynią system sprawiedliwym dla wszystkich.

• CZY WYSTARCZY PIENIĘDZY NA UTRZYMANIE JAKOŚCI OPIEKI ZDROWOTNEJ NA TYM SAMYM POZIOMIE?

Tak. W zeszłym roku rząd Ontario wydał czternaście miliardów dolarów – jedną trzecią całego swego budżetu – na zapewnienie opieki zdrowotnej mieszkańcom Ontario. Zniesienie składek nie ma żadnego wpływu na ilość pieniędzy przeznaczanych na opiekę zdrowotną. Po prostu zmieni się jedno ze źródeł tych pieniędzy. W przeszłości, składki OHIP pokrywały bardzo niewielką część kosztów utrzymania systemu opieki zdrowotnej w Ontario. Większość kosztów pokrywały pieniądze zebrane drogą podatkową.

• CO MAM ZROBIĆ IDĄC DO LEKARZA LUB DO SZPITALA?

To samo, co zwykle. Podaj swój numer OHIP: jest taki sam, jak przedtem.

Podając swój numer OHIP kwalifikujesz się do korzystania z opieki zdrowotnej.

• CZY MASZ PYTANIE, NA KTÓRE NIE ZNALAZŁEŚ TUTAJ ODPOWIEDZI?

Jeżeli masz dodatkowe pytania, są dwa sposoby na wyskanie szybkiej odpowiedzi:

1. Zadzwoń do najbliższego tobie urzędu OHIP. Numer znajdziesz na niebieskich stronach swojej książki telefonicznej.
2. Zadzwoń, nieodpłatnie, do Ministerstwa Zdrowia Ontario (Ontario Ministry of Health) pod jeden z tych numerów: 1-800-268-1154 1-800-387-5559 (telefon dla głuchoniemych).

Ministry of Health

 Ministère de la Santé

w/g "PANA TADEUSZA" Adama Mickiewicza
 (NIE CENZUROWANE!)

KOCHAJMY SIĘ!

TORONTO Sobota 10 lutego 1990 - godz. 8.00 wiecz.
 Niedziela 11 lutego 1990 - godz. 7 wiecz.
 St. Lawrence Centre for the Arts - Jane Mallet Theatre - Toronto, 27 Front St. E.
 Bilety prosimy zamawiać telefonicznie 366-7723 (tylko karty kredytowe) lub nabywać osobiście w kasie teatru codziennie w godz. od 10-20

OTTAWA Wtorek 13 lutego 1990 godz. 8.00 wiecz.
 Ottawa Technical High School, 440 Albert St.
 PRZEDSPRZEDAŻ Nelson Travel - 235-5228

MONTREAL Środa 14 lutego 1990 - godz. 8.00 wiecz.
 Westmount High School, 4350 St. Catherine St. W.
 PRZEDSPRZEDAŻ: Restauracja Cracovia, 1246 Stanley St., Tel. 866-2196
 Tatra Travel, 3628 St. Laurent Blvd., Tel. 849-3451
 1001 Plants, 5518 Monkland Ave., Tel. 481-2263
 Informacje i zamówienia: Tel. 483-5621 po 6.00 wiecz.

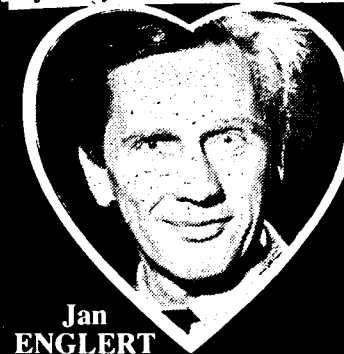
WINNIPEG Czwartek 15 lutego 1990 godz. 8.00 wiecz.
 Museum of Man and Nature Theatre, 190 Rupert Ave.
 INFORMACJE Marek Iwanek tel. 339-3007

SASKATOON Piątek 16 lutego 1990 godz. 8.00 wiecz.
 Castle Theatre, 1904 Clarence Ave. S.
 INFORMACJE Witold Bula tel. 955-1404

EDMONTON Sobota 17 lutego 1990 godz. 8.00 wiecz.
 Provincial Museum Aud., 102 Ave. - 124 St.
 INFORMACJE Travelot tel. 488-8472

VANCOUVER Niedziela 18 lutego 1990 godz. 7.00 wiecz.
 Robson Square Media Centre, 800 Robson St.
 INFORMACJE "Zofia" - Polish Store tel. 874-3338

W marcu serdecznie zapraszamy na najnowszy warszawski program kabaretowy - "Zmiana Warty czyli Przyszło Nowe" z Janem Kobuszewskim, Wiesławem Gołasem i Janem Kocińskim na czele.

Jan ENGLERT

Mariusz BENOIT

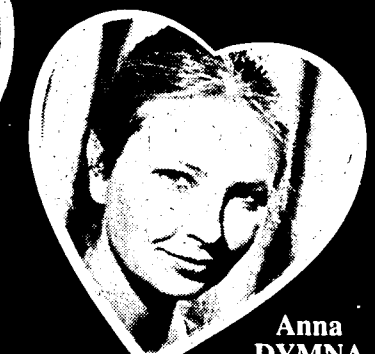
Reżyseria: J. Englert
 Scenografia: T. Kwiatkowska
 Producent: A. Kołaczyński

Katarzyna FIGURA

Krzysztof KOLBERGER

Anna DYMNA

ARTEX INTERNATIONAL prezentuje Kostiumowe widowisko teatralne

"Pójdźcie, błogosławieni Ojca mego,
weźcie w posiadanie królestwo,
przygotowane wam od założenia świata!
Bo byłem głodny, a daliście mi jeść;
byłem spragniony, a daliście mi pić;
byłem przybyszem, a przyjęliście Mnie,
byłem nagi, a przyodzialiście Mnie;
byłem chory, a odwiedziście Mnie;
byłem..."

Ewangelia wg św. Mateusza 25, 34b - 36

DRODZY PRZYJACIELE LUDZI STARSZYCH I CHORYCH!

Zyją w naszych rodzinach. Spotykamy ich na ścieżkach naszego codziennego życia. Są wśród nas, jednak wielu z nich przeżywa boleśnie samotność, opuszczenie i czują się niepotrzebni nikomu. Są samotni rzeczywiście i są samotni dlatego, że warunki rodziny nie pozwalają na zabezpieczenie im koniecznej pomocy.

Zgromadzenie Sióstr Felicjanek stara się otoczyć opieką chore, starsze, samotne kobiety. W prowincji warszawskiej prowadzimy dla nich trzy zakłady - dwa w Warszawie, jeden w Jadwinowie k/Lubartowa. Dwa pierwsze - dzięki ofiarnej pomocy społeczeństwa - po gruntownych remontach i przebudowie mogą zapewnić opiekę prawie 200 kobietom. Natomiast Dom Opieki w Jadwinowie służy pomocą 20 paniom i aktualnie wymaga gruntownej przebudowy. Nasze chore mieszkają w starym drewnianym domku. Jedna ściana nie-

bezpiecznie się osunęła. Jesteśmy zmuszone podjąć się bardzo kosztownej inwestycji - budowy nowego domu, w którym nasze chore, starsze panie znajdą bezpieczne, godne człowieka, warunki życia. W nowym domu pragniemy zapewnić opiekę ok. 50 kobietom.

Zgromadzenie nasze nie prowadzi żadnej działalności dochodowej. Podopieczni w naszych zakładach utrzymywani są z rent, emerytur i ofiar. Nie jesteśmy w stanie sami sprostać tak kosztownej budowie, a podjąć ją musimy. W tej sytuacji kierujemy serdeczną prośbę do wszystkich ludzi wrażliwych na potrzeby człowieka starszego i chorego o budowanie razem z nami lepszej przyszłości dla tych, z których pracy i umęczenia my wszyscy korzystamy.

O postępkach w pracy będziemy informować naszych DROGICH PRZYJACIÓŁ. Za nich, za ich rodziny w każdym miesiącu będzie odprawiona Naj-

świętsza Ofiara. Zapewniamy również codzienną pamięć modlitewną razem z naszymi Pensjonariuszkami.

Wdzięczne Siostry Felicjanki
Ofiary można przesyłać:
- na konto Zakładu 43629-21861-136 konto walut. 53110
- na adres: SS.Felicjanki,
Jadwinów, skr. poczt. 43,
21-100 Lubartów

CANADIAN POLISH
CONGRESS
5 AUGUSTA AVE., SUITE 202
TORONTO, ONT. M5V 2W1
TEL. (416) 863-0126
Pon. - wtorek 12.30 - 18.30
Środa - piątek 10.30 - 16.30

Zwracam się z uprzejmą prośbą do osób niżej wymienionych o zgłoszenie się do Ośrodka Emigracyjnego Kongresu Polonii Kanadyjskiej, przy 5 Augusta Ave., pokój 202, po odbiór korespondencji, która do nas nadeszła:

BANASZAK Anastazja
JARZEBIŃSKI Krzysztof
LIPOWSKI Ludwik
SYNOWIEC Jacek
ZMYŚŁOWSKI Krzysztof

Proszę o zgłaszanie się w godzinach urzędowania Biura. Prosić Szczepana.

29 stycznia 1990 roku
odszedł od nas nagle w kwiecie życia ukochany Mąż i Ojciec

Ś. P.

JERZY LESZEK ARENT

W kraju, do którego nie dane mu było powrócić pozostawił rodziców, braci, rodzinę i przyjaciół.

Architekt, o niezwykłym talencie, pozostawił po sobie wiele projektów i realizacji, zarówno w Polsce jak i w Kanadzie. Pelen pomysłów i planów na przyszłość, zawsze gotowy do udzielania pomocy i porady tym, którzy Go o to prosili.

Najwierniejszy towarzysz życia i przyjaciel, niezastąpiony Ojciec.

Pograżona w żalobie żona Daniela,
córki Rita i Paulina
oraz ojciec w Polsce

29 stycznia 1990 roku
z żalem pożegnaliśmy
naszego Przyjaciela

Ś. P.

JURKA ARENTA

Pięknie i pracowicie
przeżył swe krótkie
życie. Był Wspaniałym
Człowiekiem,
Świetnym Architektem,
Uczynnym Kolegą.
Pamięć o Nim
pozostanie z nami
na zawsze
PRZYJACIELE

PIGULKI PCAG

PATRICK BOYER, poseł do Parlamentu Federalnego z okręgu Etobicoke - Lakeshore spotkał się z uczestnikami Mszy św. za Ojczyznę. PIGULKI nie chcą powtarzać tego, co już podała prasa i radio, ale musimy powiedzieć, że nam się wystąpienie p. Boyera bardzo podobało. Mówił rzeczowo, spokojnie i bez demagogii, a na pytania odpowiadał bez wykrętów i szczerze. Patrick Boyer robi bardzo dużo nie tylko dla Polaków w swoim okręgu wyborczym, ale i dla całej Polonii. Jego wypowiedzi o Polsce i sytuacji w Polsce dowodzą, że orientuje się w tych sprawach lepiej, niż wielu innych polityków. Należy zazdrościć mieszkańcom Etobicoke-Lakeshore takiego posta!

KATEDRA HISTORII POLSKI. Polonia zbiera datki na ufundowanie Katedry Historii Polski na Uniwersytecie Torontońskim. W ubiegłą niedzielę, po Mszy św. za Ojczyznę, ksiądz Edward Ewczynski złożył na ręce przedstawiciela Uniwersytetu czek na \$1,000.00 na ten cel. Pieniądze pochodzą z ofiar składanych podczas Mszy za Ojczyznę. FIRMA McDONALD'S otworzyła gigantyczną restaurację w Moskwie. Zabrało to prawie 15 lat wysiłków: trzeba było budować wszystko od zera,

nie tylko samą restaurację, ale również zaplecze w najszerszym tego słowa znaczeniu. McDonald's musiał nie tylko zbudować własną piekarnię, ale także dostarczyć ziarna siewnego, aby zapewnić dostawę pszenicy na wyrób mąki do wypieku bułek na hamburgery. To samo z ziemniakami-sadzeniakami do hodowli ziemniaków do wyrobu frytek. Aby otrzymać odpowiednie mięso, musiano wdrożyć specjalne metody hodowli krów mięsnych. I tak dalej i dalej. Wydaje się, że otwarcie restauracji McDonald's na Księżycu byłoby zadaniem nie wiele tylko trudniejszym. Z doniesień prasowych wynika, że nowo otwarty MacDonald's jest chyba drugą po KGB, najbardziej sprawnie działającą instytucją w całym Związku Sowieckim. Od KGB odróżnia jednak McDonald niezwykła, jak na rosyjskie stosunki, uprzejmość. Personal nie tylko traktuje klientów uprzejmie, ale również uśmiecha się do nich, co niektórzy biorą za naśmiewanie się z nich. Jednemu z pierwszych klientów zdarzyło się rozlać "milkshake". Był zupełnie zaskoczony, kiedy personal, zamiast naurągać mu "po matuszkie", z uśmiechem na ustach podał nowy, pełny kubek.

KSIĄDZ PRALAT

FRANCISZEK JAN PLUTA

Odnaczony przez Rząd Rzeczypospolitej na Uchodźstwie Komandorią Orderu Polonia Restituta z Gwiazdą. Były Delegat tegoż Rządu na Kanadę. Nieustrudzony Kapłan i wielki patriota Polski. Były więzień łagrów sowieckich.

Urodził się 24 grudnia 1905 roku na ziemi kieleckiej. Był kapłanem na Wołyniu. Wojna i los rzuciły Go na nieludzką ziemię, skąd cudem uratowany, przeszedł przez Indie, Środkowy Wschód i Stany Zjednoczone, aż osiadł wśród Polaków w Kanadzie. Tu zakończył swe życie w Toronto 23 stycznia 1990 r. Emigracja polska wojenna straciła zacnego i wartościowego działacza.

Niech pamięć o Nim żyje w naszych sercach!
Rodzinie składamy szczerze wyrazy współczucia.
KOMISJA SKARBU NARODOWEGO DELEGACI RZĄDU R.P.
NA KANADĘ NA UCHODŹSTWIE
NA KANADĘ

POLSKIE RADIO W HAMILTON

Polskie Radio w Hamilton informuje, że w dniu 2 września 1989 roku został nadany pierwszy polskojęzyczny program radiowy w Hamilton w prowincji Ontario.

Inicjatorem i współtwórcą programu jest Ireneusz Dudek, który wspólnie z Jerzym Pieniżkiem i Krzysztofem Olszewskim, doprowadził po wielomiesięcznych staraniach, do wydzielienia w ramach kanadyjskiego programu radiowego, godzinnej audycji w języku polskim, nadawanej w każdą sobotę tygodnia w godzinach 10-11 rano na falii CFMU FM 93.3.

Hamilton jest jednym z większych skupisk zamieszkałych przez społeczność polską.

Celem programu radiowego w Hamilton, o wstępnym tytule "Radio Polskie w Hamilton" jest przede wszystkim podtrzymanie znajomości języka polskiego, zwłaszcza pośród osób nie utrzymujących więzi w środowisku polonijnym, jak również dotarcie do nowo przybyłych emigrantów. Oprócz części muzycznej, audycja nastawiona jest na przekazywanie wiadomości o Polsce oraz o życiu Polonii w Kanadzie, w formie materiału serwisowego, jak również wywiady, ogłoszenia i komunikaty polonijne, koncert życzeń oraz ogłoszenia handlowe. Adresowana jest i opracowana pod względem repertuaru muzyczno-informacyjnego, zwłaszcza dla ludzi młodych i w średnim wieku.

"Program Radiowy w Hamilton" nie jest finansowany przez żadne instytucje oraz organizacje i nie posiada sponsorstwa. Materiały muzyczne i informacyjne do tworzenia audycji zakupywane są przez Ireneusza Dudka i jego współpracowników z prywatnych funduszy. Spikerami programu są Tomasz Bis i Krystyna Kosakiewicz.

Bliżej zainteresowanych prosimy dzwonić pod nr telefonu:
(416) 388-7892 lub (416) 527-8164.
Adres: Eric Dudek -
Polish Program, CFMU-FM 93.3
Suite 319, Hamilton Hall
McMaster University
Hamilton, Ontario, L8S 4K1 Canada

SPOD PARAGRAFU

Lista szwindli nie ma niestety końca. Już się wydawało, że wyczerpaliliśmy te podstawowe, a tu posypały się listy opisujące kanadyjskie, ale i polonijne "szwindle". Po firmie i po nazwisku. Sprawy są naprawdę poważne i należy je dokładnie zbadać. Nieodpowiedzialne i zaskarżalne byłoby opieranie się na tego typu donosach, a jednak są to sygnały ostrzegawcze i warto się na nich zatrzymać. Będą tacy, którzy się rozpoznają w tej historii.

HISTORIA CZŁOWIEKA, KTÓREGO BANK NIE KOCHAŁ

Pan L.B. był w Kanadzie od niedawna. Nie miał domu, samochodu, przyjaciół, pracował krótko. Chciał jednak jakoś ruszyć. Kupił narzędzia i wynajmując się jako mechanik samochodowy. Chodziło o głupie kilka tysięcy. Banki powiedziały nie. Kasa zapomogowo-pożyczkowa poprosiła o żyrantów. "Znajomi z obozu i ze szkoły zrobili głupie miny i przestali się ze mną widywać". Tak opisuje sytuację pan L.B., który okazał się za mało namolny w poszukiwaniu żyrantów. I wtedy ktoś poradził, jak to określił, "prywatny morgidż". Zasada cichosza z rączki do rączki. Procent niewiele wyższy od bankowego. Udał się pan L.B. do zasiedziałego tu już dostojnego polonusa i pomówili na osobności. Polonus powiedział, że za usługę się należy kilkaset, bo przez prawnika musi sprawdzić pana L.B. czy jest wypłacalny. Pan L.B. uścił. Po tygodniu zgłosił się w umówionym terminie. I tu usłyszał jak w banku "Przykro mi bardzo, ale pan się nie kwalifikuje".

- Proszę w takim razie o zwrot kaucji.
- Jakiej kaucji - usłyszał w odpowiedzi. To były koszty prawne.

Polonus nie wskazał mu nazwiska prawnika, nie wyjaśnił podstawy odmowy. Rzeczywiście operacja była z rączki do rączki, tyle że w drugą stronę.

Czy mam w tym miejscu pisać, nie nabierając się na rzekome prywatne pożyczki. Zdarzają się szczęśliwe

rodzinne, sąsiedzkie czy przyjacielskie. Jeśli już musisz tak pożyczać od nieznajomego, dowiedz się jaką ma opinię taki prywatny bankier, który nawiasem mówiąc zarabia swój procent nielegalnie, jeśli nie zgłasza go do urzędu podatkowego. Człowiek kryształowej opinii też bywa obtuczony. Jeśli nie dopełni umowy można go skarżyć, zwłaszcza gdy znajdzie się kilku w podobny sposób oczekujących przez tę samą osobę. Zameldować na policję. Podstawią bankierowi tajniaka z magnetofonem. Można się zwrócić do wyspecjalizowanego w drobnych oszustwach kryminalnych, wydziału policyjnego. N.p. w Toronto ściga oszustów 14 wydział, gdzie należy zgłaszać się po angielsku pod telefonem 324-2222. Osoby, które mają wątpliwości czy mają do czynienia z oszustwem, mogą napisać list do redakcji z dopiskiem TEMIDA. Proszę opisać sprawę i podać swój telefon, nazwisko i adres.

Otrzymaliśmy ostatnio alarmującą informację o niedotrzymaniu przez biuro podróży umowy o ubezpieczeniu zdrowotnym co najmniej kilku odwiedzających z Polski. Osoby te miały znaleźć się bez ubezpieczenia i pieniędzy. Sprawy nie możemy poruszyć nie dysponując rzetelnymi informacjami. Prosimy osoby poszkodowane o pisemny kontakt z redakcją.

TEMIDA

Ciąg dalszy ze str. 21

zarówkę nad drzwiami. Pierwszy doszedł go Brian. Szedł ulicą w stronę domu. - Mamo - powiedział, wskazując o rękę.

Obserwowali go kroczonego ulicą z tą podejrzaną precyzją, z jaką pijak usiłuje zamaskować swoją nie-trzeźwość.

- On nie postawi nogi tutaj - oznajmiła Edith. - Jest na to za dumny. A jeżeli wsiądzie do samochodu, to ja do niego nie pójdę. Mam już tego wszystkiego po dziurki w nosie.

Cosgrave doszedł do wysokości domu. Siedzącym na werandzie trudno było wyłapać go wzrokiem pod drzewami, lecz on dostrzegł żonę i syna siedzących w sнопie światła. Ich twarze były białe i płonące w blasku żarówki, rysy rozmazane za gęstą siatką. Przez minutę stał nie ruszając się, po czym zaczął śpiewać czystym, jasnym tenorem. Dziwne, smutnie brzmiące słowa popłynęły nad trawnikiem.

- Na rany Boga! - powiedział Bob. - Ten człowiek jest nie tylko pijany. On zwirował.

Edith pochylała się do przodu i oparła dłoń na siatce. Niewyraźna postać, której twarzy nie mogła dostrzec, ciągnęła swój śpiew do niej poprzez dzielącą ich przestrzeń nocy. Śpiewał bez śladu właściwej mu ironii. W niczym nie mogła dostrzec się żartu. Głos, który z niej dochodził, to nie był głos mężczyzny w tanim, czarnym ubraniu, cuchnącego piwem, pełnego kłamstw. Przez moment, przelotnie, usłyszała kochanka wyśpiewującego miłosną serenadę pod więzaniem. Posunął się w swoich przeprosinach, wezwaniu, tak daleko, jak tylko potrafił. Jack Cosgrave nie mógł się już zdobyć na nic więcej i ona o tym wiedziała.

God save the Queen

Boże chroń naszą Miłościwą Królową

Niech żyje nasza Szlachetna Królowa

Boże chroń Królową

Uczyni ją zwycięską...

Szczęśliwą i sławną...

Edith Cosgrave nie ulegała złudzeniom. Nie byłaby sobą. Była ze Stilesów. Podniosła się i ujęła rękę Briana. - Niech i tak będzie - powiedziała do brata. - Łapię go chyba równie dobrze, jak ten tu przy mnie. Coś mi się zdaje, że drań daje znak, że chce wracać do domu.

LIDIA DOBOSZ, M.D., N.D.
TEL. 534-0050

Z D R O W I E

PASTERNAK

Niewielu ludzi wie jak wygląda pasternak. Niektórzy słyszeli stare powiedzonko "figa z makiem z pasternakiem", lecz nigdy pasternaku nie widzieli. Roślina taka jednak istnieje.

Pasternak zwyczajny to roślina dziko rosnąca na wilgotnych łąkach, polach. Jego uprawa została prawie całkowicie zaniechana. Cała roślina charakteryzuje się specyficznym zapachem, a korzeń słodkim smakiem. Jest stosowana jako warzywo. Ma również właściwości lecznicze i miododajne. Jako warzywo i lek znana była już w starożytności. Niekiedy mylono ten gatunek z pokrewną mu marchwią. Łacińska nazwa pasternaku wywodzi się od słowa "pastus" - pożywienie. W Polsce pasternak w okresie średniowiecza i odrodzenia uprawiany był w ogrodach przyklasztowych. Nazywano go wówczas "ptasim gniazdem", ponieważ baldach tej rośliny przypominały miejsce schronienia, a niekiedy były nim, dla

małych ptaków. Do XVIII wieku pasternak był obok kapusty, marchwi, podstawową jarzyną kuchni polskiej. Spożywano głównie jego słodkie, aromatyczne korzenie.

Na pasze dla bydła przeznaczano głównie części zielone, nadziemne.

Używany był również jako lek. Lekiem były zarówno suszone jak i świeże korzenie, nasiona i całe todygi. Dawne leki miały różne formy. Były to specjalne wina pasternakowe, wódki pasternakowe, sole otrzymywane przez prażenie i odparowywanie wywaru, soki, mazidła, oraz olejki. Pasternak w owych czasach uznany był za lek działający wszechstronnie. Stosowany był przy schorzeniach układu oddechowego, przebiegniach, poprawiał też trawienie, wzmagał apetyt. Był używany jako środek moczopędny. Stosowano go też w leczeniu biegunki, w leczeniu żółtaczki. Miał nawet zastosowanie przy schorzeniach oczu. Wodą z gotowa-

nego korzenia przemywano oczy przy zmianach zapalnych. Korzeń ten jak i nasiona pasternaku uważano za najlepszy środek na nieplodność. Pasternak był również wykorzystywany w weterynarii, przy schorzeniach oczu u bydła. Badania ostatnich lat potwierdziły właściwości lecznicze pasternaku. Stwierdzono, że zawiera on cenne związki kumarynowe, a także glikozydy flawonoidowe, olejki eteryczne i inne oleje. Pochodne kumaryny należą do związków chemicznie czynnych. Jedne z nich to furokumaryny. Właśnie im pasternak zawdzięcza swoje lecznicze działanie. Furokumaryny i flawonoidy pobudzają apetyt, łagodzą zaburzenia przewodów pokarmowych, działają moczopędnie, rozkurczowo i uspokajająco. W wielu krajach pasternak stał się surowcem, do produkcji leków. Nowe leki produkowane z pasternaku mogą być stosowane w dermatologii do leczenia łysienia plackowatego.

 SAVE-O-WAY
PARCEL SERVICE

AUTHORIZED
DEALER

MISSISSAUGA, 720 BURNHAMPTON RD. WEST

TEL.: 896-2832 FAX: 278-5993

TORONTO, 331 RONCESVALLES AVE.

TEL.: 532-3794

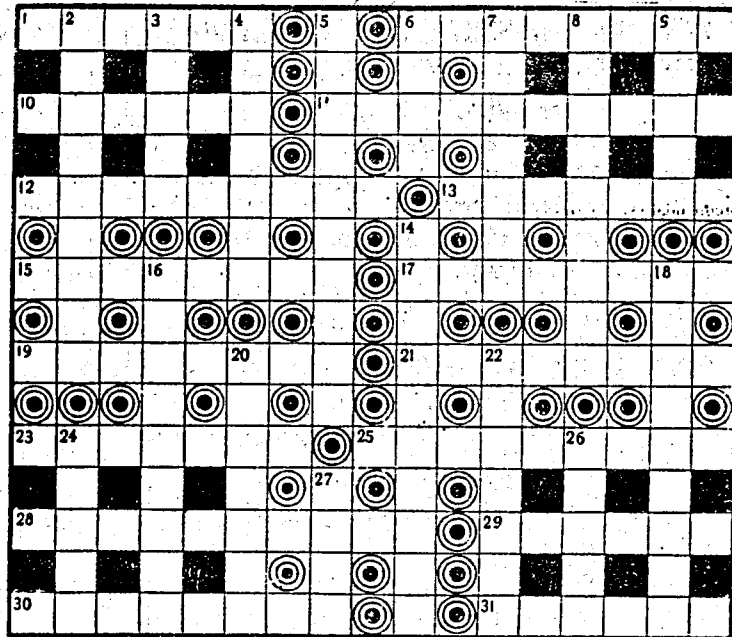
GODZINY OTWARCIA:

Poniedziałek - piątek 11 - 19, sobota 10 - 16

- Jesteśmy autoryzowanym dealerem PEKAO
- wysyłamy pieniądze na konta • owoce cytrusowe • lekarstwa
- paczki żywnościowe • samochody • maszyny rolnicze • sprzedajemy bilety lotnicze • czartery do Polski • załatwiamy zaproszenia i ubezpieczenia dla odwiedzających Kanadę • kupony Orbisu • słoneczne wakacje w ciepłych krajach
- PACZKI MORSKIE** (jako jedyni w Kanadzie wysyłamy raz w tygodniu kontener do Polski)
- PACZKI LOTNICZE** (2 razy w tygodniu)

POZIOMO:

- 1 Drzemka poobiednia
- 6 Tytuł używany w odniesieniu do księdza
- 10 Tylny odcinek ciała stawonogów
- 11 Szklarnia
- 12 Sprężarka
- 13 Rodzaj bryczki, kolebka
- 15 Przyzwolenie, zgoda
- 17 Siostra miłosierdzia
- 19 Uprząż, odstawianie na bok
- 21 Cierpiący na gościec
- 23 Wyrabia przedmioty z drewna
- 25 Owadoznawca
- 28 Zakład leczniczy
- 29 Służenie
- 30 Potwór, straszdyło
- 31 Zwierzę drapieżne w centki, król dzungli

PIONOWO:

- 2 Zestawienie potraw, menu
- 3 Nieprawidłowy kłus konia, gdy słycać cztery zamiast dwóch uderzeń kopyt
- 4 Kwestionariusz
- 5 Absolwent jakiejś szkoły
- 6 Samochód wojskowy lub farmerski
- 7 Wzgórze biblijne w pobliżu Jerozolimy
- 8 Tłuszcz jadalny
- 9 Kanał odprowadzający zanieczyszczenia
- 14 Nauka o ciałach niebieskich

- 16 Dehydrator, aparat do usuwania pary wodnej w urządzeniach chłodniczych
- 18 Szeroka spódnica noszona w średniowieczu
- 20 Uśpienie operowanego
- 22 Dobry wynik uprawy i zasiewu
- 24 Część drogi
- 26 Okrążanie, obrót
- 27 Owoc lub gest pięścią z wysuniętym kciukiem

ROZWIĄZANIE

Z POPRZEDNIEGO NUMERU
POZIOMO: Kontrakt, Kos, Teresa, Luneta, Star, Kawał, Ogon, Nina, Prasa, Bona, Amator, Wyskok, Typ, Kombinat.
PIONOWO: Kot, Talar, Kret, Skakanka, Rydwan, Susły, Astro, Kontrast, Grajek, Opary, Barak, Karp, Kat.

BRYDŻ NR 83

ZADANIE

Obie strony po partii:

AK DW 6 3
 AK W E D 4
 W 9 7 6 5 2 10 4 3
 A 6 2 DW 9 5

Jak rozgrywasz 3 bez atu po wiście waletem kier?

ROZWIĄZANIE

Trzy lewy treflowe dają zwycięstwo. Właściwą rozgrywką jest odegranie asa, króla pik i zagranie blotką trefl spod asa.
 Ręka N:
 pik: 9 7 4 kiery: W 10 9 6 3
 kara: 8 trefle: K 10 7 4
 Obrońca zmuszony jest przepuścić. Biermy lewą figurą trefl, na damę pik wyrzucamy asa kier (!) i gramy asa, blotką trefl. Obrońcy są bezradni, bowiem zagranie kierowe do-

puszcza do fortu treflowej, a odegranie kar także nie przyniesie im sukcesu.
DAMA PIK

SZACHY NR 89

ROZWIĄZANIE ZADANIA NR 88

1. Ge8 - h5 +! Kd1 - d2!
2. Gb6 - a5 +! Kd2 - c1
3. Ga5 - b4!! b2 - b1 H
4. Gb4 - a3 + Kc1 - d2
5. Ga3 - b4 + i wieczny szach lub strata hetmana jeśli czarny król wejdzie na białą ukośną c2 : f4. Remis.

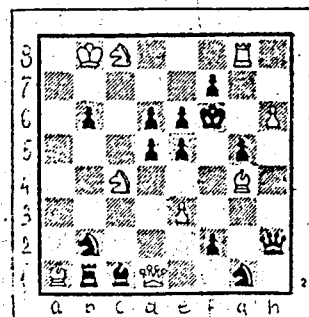
1. - " - Kd1 - c1
2. Gb6 - e3 + Kc1 - c2
3. Ge3 - g5! Gb3 - c2
4. Gg5 - f6 + i po biciu piona b2 remis.

Studia S.Kozłowskiego dają rzetelną grę końcową, kombinację często prostą, ale zawsze pomyślaną i związaną z praktyczną grą sza-

chową. I pod tym względem przewyższa wszystkich kompozytorów końcówek nie wyłączając D.Przepiórki.

ZADANIE NR 89

Sz. Krelenbaum. Ośr. WARSZAWSKI
 Tijdschrift NSB, 1936 r.
 I nagroda

Białe zaczynają i dają mata w 3 ruchach.
 Rozwiązanie w następnym numerze.

GRAORZ

UWAGA MIESZKAŃCY BRAMTON
NOWA POLSKA WYPOŻYCZALNIA FILMÓW
"VIDEO - POL"

- oferuje
- Ponad 300 filmów polskich, wiele nowości, wysoka jakość kopii
 - Duży zestaw filmów anglojęzycznych
 - Gry Nintendo i Sega
 - Gazety polskie • Paczki do Polski
- ZAPRASZAMY - 7 DNI W TYGODNIU**
 Adres: 51 Mc Murchy Ave. S. (duży parking)
796 - 0175

ANDRZEJ SZCZERBA
INCOME TAX PREPARATION

zawiadamia Klientów
 ś.p. ANNY DUBISKIEJ
 że otrzymał kartotekę p. Anny i że wszystkich Jej byłych Klientów załatwia szybko, tanio i korzystnie. Informacje z poprzednich lat umożliwiają zachowanie ciągłości w zeznaniach podatkowych oraz indywidualne podejście do każdego przypadku.

Blizsze informacje: 762-589 dom, 538-1875 biuro
 151 Roncesvalles Ave. , Toronto

Polsko-Kanadyjskie Towarzystwo Muzyczne
 The Polish Canadian Society of Music

zaprasza na koncert zatytułowany

MUZYKA BAROKU

Wykonawcy:

Chór i Zespół Instrumentalny
MUSICA ANTIQUA

pod dyrekcją
Macieja Jaskiewicza

w programie:

Johann Sebastian Bach - Kantata BWV 6
 i Motet "Jesu Meine Freude" No. 3 BWV 227,
 Bartłomiej Pękiel - Missa Pulcherrima i Audite Mortales,
 Stanisław Sylwester Szarzyński - Sonata na dwoje skrzypiec

Piątek, 9 lutego, 1990, godz. 20,
 Church of the Redeemer, 162 Bloor St. W. (przy Avenue Rd.),
 Bilety: \$9 i \$7 dla członków towarzystwa
 Dodatkowe informacje można uzyskać dzwoniąc pod 922-9973

NAJNIŻSZE CENY TOWARÓW
DO POLSKI

Dostawy w cyklu 14-dniowym. Dowolnie zestawiaj skład paczki.
 Zamówienie minimum 5 kg.

Ilość	Nazwa towaru	Cena CD \$	Razem
..... x 1 kg	Cytryny	2.60 =
..... x 1 kg	Pomarańcze	2.60 =
..... x 1 kg	Grejpfruty	2.60 =
..... x 1 kg	Mandarynki	2.80 =
..... x 100 g	Czekolada gorzka	0.90 =
..... x 100 g	Czekolada mleczna	0.90 =
..... x 100 g	Czekolada orzechowa	1.00 =
..... x 400 g	Bomboniera	4.20 =
..... x 300 g	Cukierki witaminowe	3.40 =
..... x 1 op	Guma do żucia (60 g)	0.90 =
..... x 250 g	Kawa ziarnista brazylijska	2.40 =
..... x 1 kg	Kawa ziarnista brazylijska	8.00 =
..... x 3 kg	Kawa ziarnista brazylijska	20.00 =
..... x 100 g	Herbata cejlońska	1.30 =
..... x 25 szt.	Herbata ekspresowa norm.	1.30 =
..... x 25 szt.	Herbata ekspresowa różana	1.30 =
..... x 400 g	Herbata instant cytrynowa	2.50 =
..... x 800 g	Czekolada w proszku	4.80 =
..... x 250 g	Kakao	2.00 =
..... x 200 g	Rodzynek kalifor.	1.30 =
..... x 200 g	Migdały kalifor.	2.30 =
..... x 200 g	Wiórki kokosowe	1.60 =
..... x 400 g	Pasta czekl.orzech.	2.70 =
..... x 500 g	Margaryna mleczna słonecz.	2.10 =
..... x 1 l	Olej jadalny roślinny	5.20 =
..... x 500 g	Ryz (USA)	2.10 =
..... x 400 g	Mąka kartoflana	1.90 =
..... x 3 op	Budyń czekol. i waniliowy	1.40 =
..... x 5 kg	Mąka	6.50 =
..... x 5 kg	Cukier	6.50 =
..... x 500 g	Pieprz czarny	6.00 =
..... x 100 g	Sardynki w oleju	1.20 =
..... x 200 g	Filet śledziowy w pom.	1.40 =
..... x 200 g	Śledzie w pomidorach	1.30 =
..... x 200 g	Ser żółty krojony	1.90 =
..... x 450 g	Szynka w puszcze	4.80 =
..... x 340 g	Szynka mielona	2.50 =
..... x 1 l	Sok pomarańczowy	2.60 =
..... x 840 g	Brzoskwinie w puszcze	3.10 =
..... x 0.33 l	Piwo w puszcze	1.50 =
..... x 200 g	Orzeszki ziemne solone	1.30 =
..... x 1 szt.	Pasta do zębów (fluor)	1.40 =
..... x 1 szt.	Mydło toaletowe Fa	1.20 =
..... x 3 kg	Proszek do prania	12.50 =
			Razem:

Ubezpieczenie i dostawa paczki:
 BEZ OPŁAT w Kanadzie i w Polsce.

Załączam Cheque lub Money Order na sumę ogółem CDS

NADAWCA: tel:

ODBIORCA: tel:

Zlecenia przyjmuje: **COPYA-TRADE,**
291 Lois Crescent, TIMMINS, Ont. P4P-1G6,
TEL. 705-268-6875 (po 6 pm); TEL. 416-266-1456 (po 6 pm);
FAX 705-268-9181 (bez przerwy).

Horoskop tygodnia 8 - 14 lutego

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia
Działasz na wszystkich frontach, a najwyższy czas zająć się własnym życiem. Możesz znaleźć się w obliczu faktów dokonanych bez żadnego wpływu na rozwój wydarzeń. Myśl więcej o sobie i nie zwracaj uwagi na humory partnera. Finanse dobre, ale nie ulegaj zbyt łatwym pokusom. Znak miły - Skorpion, unikaj Bliźniąt. Twój dzień - niedziela, liczba szczęśliwa - 5.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja
W pracy powieją pomyślnie wiatry dla pracowitych i sumiennych Byków. Możliwe wyróżnienie i nagroda. Samotne osoby mogą stanąć przed odpowiedzialną decyzją w sferze uczuć. Zapowiedź ciekawej podróży. Zdrowie i finanse w normie, chyba że przeholujesz. Znak miły - Lew. Unikaj Barana. Dzień ważny - czwartek, liczba szczęśliwa - 8.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca
Tydzień spokojny, znajdziesz czas na spotkanie towarzyskie, pogaduszki, działania hobbyistyczne. W pracy trochę napięta atmosfera i małe sprzeczki, ale nie warto się tym przejmować i psuć sobie dobrego na ogół nastroju. Możliwa intrygująca znajomość. Znak przychylny - Panna, unikaj Wodnika. Dzień miły - środa, liczba szczęśliwa - 4.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca
W pracy bardzo dobry okres, mimo pośpiechu i nawału zajęć. W sprawach rodzinnych nie obejdziesz się bez drobnych perturbacji i wydatków. W uczuciach szczęście dopisze i rozwiązesz wszystkie niedomówienia. Możliwe spotkanie z miłą Ci osobą. Lawinowo rosnące tempo prac zniechęci Cię trochę i zmęczy. Znak miły - Waga, unikaj Raka. Dzień ważny - sobota, liczba - 6.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia
Intrnatna oferta w sprawach zawodowych, staraj się nie przegapić tej szansy. W życiu osobistym spory i konflikty z bliską osobą. Szczera rozmowa i skrucha mogą jeszcze pomóc. Nieudane posunięcie finansowe pogorszy jeszcze nastrój, postaraj się nie zwracać już uwagi na inne przeciwności. Znak sprzyjający - Ryby, unikaj konfliktów ze Skorpionem. Dzień miły - piątek, liczba szczęśliwa - 3.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września
W tym tygodniu trudno będzie pogodzić życie zawodowe z życiem osobistym. Zmusi to do największego wysiłku - wszystko jednak wskazuje, że wyjdiesz jednak z impasu. Nowe akcenty w sferze uczuć: nowa znajomość, ale nie znacząca. Zdrowie dobre, ale unikaj słońca. Finanse w równowadze. Znak zyciowy - Baran, unikaj za wszelką cenę Ryb. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 2.

WAGA: 23 września - 23 października
Pomyśl trochę o sobie i działaj na zasadzie pogotowia ratunkowego. Więcej czasu należy przeznaczyć na regenerację i relaks. W pracy nie mniejszy młyn niż zwykle i Ty w samym środku tego wiru. Ważna wiadomość dotycząca rodziny w kraju. Finanse w dobrym stanie, nie unikaj szansy inwestycji. Znak sprzyjający - Lew, unikaj Raka. Dzień miły - sobota, liczba - 6.

SKORPION: 24 października - 22 listopada
Tydzień udany. W interesach nie ryzykuj bez rady bardziej doświadczonych, a unikniesz strat. W pracy możliwe wyróżnienie. Znakomite kontakty z partnerem. Wykorzystaj szansę podróży: zapowiada się udanie. Kłopoty ze zdrowiem właściwie możesz uważać za minione, ale nie szalej jeszcze. Znak pobłażliwy dla Ciebie - Bliźnięta, unikaj Panny. Dzień miły - środa, liczba - 8.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia
Tydzień ciekawy i urozmaicony. W sferze uczuć działasz spontanicznie, nie boisz się ryzyka. Wszystko inne schodzi na dalszy plan, nawet interesujące widoki w dziedzinie zawodowej. Fascynujące spotkanie pod koniec tygodnia przyniesie ciekawe perspektywy. Uważaj na dzieci. Znak zyciowy - Skorpion, unikaj Byka. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 3.

KOZIOROZEC: 22 grudnia - 20 stycznia
Zmienne nastroje i zmienne powodzenie. W sprawach osobistych unikaj burzliwych dyskusji, szczególnie z bliską osobą. Nowe osoby w pracy, nowe sytuacje. Nie uprzedzaj się z góry. W perspektywie fascynująca podróż. Niespodziewani mili goście z daleka. Zdrowie i finanse dobre. Znak przychylny - Lew, unikaj Panny. Dzień miły - wtorek, liczba szczęśliwa - 5.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego
Dużo zamieszania w życiu zawodowym i działania dalekie od rutyny. Wysłuchaj życiowej Ci osoby, z której pomocą rozwiążesz niejedną problem. W rodzinie poważny wzrost autorytetu. Miłe klimaty serca. Finanse nie spełniają jeszcze Twoich marzeń, ale i nie są najgorsze. Znak pozytywnie nastawiony do Ciebie - Skorpion. Unikaj Raka. Dzień miły - sobota, liczba - 8.

RYBY: 19 lutego - 20 marca
Tydzień spraw dobrych przemieszanych z kłopotliwymi. Dużo okazji do zniecierpliwienia, a nawet zdenerwowania. A mimo wszystko zadowolenie przeważa, bo niejedno się uda. Zwłaszcza ze spraw prywatnych. Powodzenie na niwie towarzyskiej i zawodowej. Kryzys w stosunkach z dziećmi. Koziorożec Ci sprzyja, ale unikaj Bliźniąt. Dzień ważny - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 9.

KTO SIĘ URODZIŁ

8 lutego
Jak: Jules Verne - pisarz, James Dean - aktor
Łagodny jak baranek, zamknięty na cztery spusty. Trudno wywnioskować co czuje, czy myśli. A mimo tego miotany smutkiem i nadzieją na przemiany. W życiu rodzinnym umiar i rozsądek, z natury prawy. Duża inteligencja i wyobraźnia. Wada: zarozumiałość.

9 lutego
Jak: Pietro Nienni - polityk włoski, Holly Johnson (ex Frankie) - muzyk rockowy
Samotnik i filozof, o uzdolnieniach mistycznych i medialnych. Platoński styl życia. Sport i rozmyślanie - oto jego żywioł. Nie spieszy się z podjęciem decyzji, rozważa i dlatego ma trudności z działaniem w sytuacjach gwałtownych, wymagających szybkich reakcji.

10 lutego
Jak: Bertold Brecht - poeta, Roberta Flack - piosenkarka
Wizjoner, innowator, odważny artysta, często pojawia się na świat w tym dniu. Dobry, wierny, szczery, lubiany, awansuje z łatwością. Wada: stany apatii i jakby rozleniwienia, odkładanie na potem.

11 lutego
Jak: Thomas Edison - wynalazca
Łatwość kontaktu z nieznanymi, zdolność kierowania, działania w polityce. Uparty, zacięty, skoncentrowany. Człowiek wielkich emocji, pasjonat o niepokromionych namiętnościach. Wada: uwaga na wybuchy złości.

12 lutego
Jak: Tadeusz Kościuszko - żołnierz, polityk, Karol Darwin - biolog, Abraham Lincoln - polityk, Kazimierz Przerwa-Tetmajer
Umysł otwarty na wszelkie poglądy, wolny od przesądów i autorytetów. Pracuje dla spraw społecznych, politycznych z wielkim oddaniem i odwagą. Lubi występować przed szerszą publicznością i nie popełnia gaf. Skromny. Obca jest mu próżność i zarozumiałość. Byłby bez wad gdyby nie to, że giwazdy nie sprzyjają jego miłośnym związkom. Udują się tylko te platoniczne.

13 lutego
Jak: Fedor Szalopin - śpiewak operowy, Kim Nowak - aktorka, Peter Gabriel - muzyk, Georges Simenon - pisarz
Ambitny, dbający o właściwy obraz swej osoby w oczach innych. Ustępuje z drogi, choć nie dlatego, że nie ma indywidualności. Ma, i to z klasą. Działa kojąco na innych. Powinien przebywać z ludźmi i iść za głosem serca. Wada: zdobyć spokój za wszelką cenę.

14 lutego
Jak: Anna German - piosenkarka, Władaw Sierpiński - wybitny matematyk
Ma wprost niezwykle manie i pomysły. Należy więc go od dziecka odpowiednio wychowywać. Nie oglądony, jest kapryśny, nieobliczalny, samowolny i zarozumiały. A może być subtelny, szlachetny i rozkochany w sztuce i wielkich zadaniach. Dobry materiał dla wychowawców.

Kalendarzyk ECHA

*W lutym mróz i śnieg stały,
czynią w lecie upały.*

8 lutego, CZWARTEK
Gniewomira, Gorzysława, Elfyda,
Hieronima, Jana i Piotra, Żakliny

9 lutego, PIĄTEK
Apolonii, Cyryla, Eryka, Nikifora,
Rajnolda

10 lutego, SOBOTA
Elwiry, Jacentego, Jacka,
Scholastyki, Tomili

11 lutego, NIEDZIELA
Bernardetty, Dezydery, Dezyderego,
Lucjana, Łazarza, Marii, Świętochny

12 lutego, PONIEDZIAŁEK
Damiana, Eulalii, Liwii, Modesta,
Nory, Radzimira

13 lutego, WTOREK
Aretty, Grzegorza, Jordana,
Katarzyny, Lindy, Święty, Stefana

14 lutego, ŚRODA
Walentyńki (Valentine's Day)
Dobiesława, Lillii, Lilianny, Niemira,
Walentego, Walerego, Zenona

WALENTYŃKI

Jeśli nas to ominęło, to przyniosą je nieuchronnie do polskiego domu nasze dzieci. Będą godzinami wypisywać kartki do kolegów i koleżanek z klasowej listy. Bliżsi i dalsi znajomi i krewni obsypią się kartkami i cklivymi pudełeczkami z pralinkami i interes idzie. Zrobiło się tak w ostatnim 20-leciu, bo wcześniej było to święto zakochanych. Skąd dzień taki u kresu zimy?

Otóż starożytni Rzymianie obchodzili 15 lutego festiwal płodności - Lupercalia, otwierający okres godowy ptaków na ziemiach starożytnej Italii. Ta teoria bardziej się trzyma kupy, niż próba powiązania święta zakochanych par z żywotami pobożnych męczenników. Było ich dwóch o imieniu Walenty i są patronami 14 lutego. Jeden z nich był rzymskim księdzem i lekarzem zamęczonym za czasów

Klaudiusza II Gothiusa i pochowanym na Via Flaminia. Na grobie męczennika kazał papież Juliusz I wznieść bazylikę, która stała się miejscem kultu św. Walentego. Inny Walenty, biskup Terni we Włoszech został zamęczony w tym samym mniej więcej czasie w Rzymie. A może chodziło o jedną i tę samą osobę? W każdym razie Walenty stał się popularnym imieniem i od niego nazwano stare pogańskie święto i kolejne komercyjne obyczajowe utrapienie.

JEDNA RADA?

MNÓSTWO RAD WOKÓŁ SPRAW ZIEMNIACZANYCH

Polaka już nie oduczysz jedzenia ziemniaków. Szybciej już Polkę na głodowej diecie. I nie ma powodu oduczać. Wprawdzie ziemniak ma sporo węglowodanów i dostarcza ruchliwym energii, jednak ci nieruchawi powinni zjadać go w rozsądnych porcjach. Jeść tak, by wykorzystać jego liczne zalety odżywcze i lecznicze. W 100 g ziemniaka jest 22 mg witaminy C, ślady A i B, trochę białka, a co ważne tłuszczu. Składniki te są bardzo nietrawne, zgromadzone tuż pod skórą, dlatego najzdrowiej jeść ziemniaki przyrządzane w łupinach lub o bierane cienko nierdzewnym nożem. Z drugiej strony ziemniak łatwo wchłania różne chemikalia stosowane w uprawie. Jemy więc go wraz z całym dobrodziejstwem współczesnego inwentarza.

• Nie mocz obranych ziemniaków w wodzie. Możesz się pożegnać z witaminami, opłukaj w dużym tempie i zalej wrzątkiem, będą smaczne i bogatsze w witaminy;

• Natomiast ziemniaki zwiędłe, przetrzymywane długo w ciepłym pomieszczeniu, nawet należy w skórce włożyć do zimnej wody na 20-40 minut. Nabiorą stosownej jędrności i dadzą się obrać;

• Jeśli się spieszysz, mięso stygnie, a ziemniaki gotują się za wolno, włóż do wody łyżeczkę margaryny lub neutralnego w smaku oleju. Skraca to czas gotowania od 4 do 8 minut;

• Zmudzonym można serwować ziemniaki aromatyzowane, zależnie od upodobań. Co byście powiedzieli na dodanie do gotującej się wody dwóch ząbków czosnku, albo liścia laurowego, albo suszonego lub świeżego kopru, albo kminku, albo wszystkiego naraz;

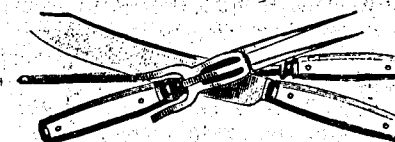
• Idzie wiosna i pojawią się ziemniaki z "oczkami", bardzo szkodliwymi dla zdrowia. Nie można ich wyciąć w skórce. Trzeba je starannie oczyścić z pędów, wyciąć oczka, gotować w podwójnej ilości wody. Wody tej nie wolno spożywać;

• Rzadko się w Kanadzie zdarza ziemniak przemrożony. Ale i taki się może trafić. Czy musi się to skończyć mdłym, słodkim smakiem? Niekoniecznie. Przemrożone ziemniaki w skórce moczymy w zimnej wodzie przez 4 godziny. Nastawiamy nie w gorącej wodzie, a w zimnej. Po jej zagotowaniu odcedzamy i zalewamy drugą wrzącą wodą i gotujemy już teraz do miękkości. Zostawiamy na parę minut w wodzie bez pokrywki. Odlewamy i znów odparowujemy. No, nie są nadzwyczajne, ale dają się zjeść;

• Miłośnicy frytek muszą pamiętać, że to są kalorie. Frytki mrożone mają zaletę, że są już nieco podpieczone i wystarczy im dołożyć parę minut w piekarniku bez tłuszczu. Kto chce zjeść prawdziwe domowe lub takie jak w McDonaldzie, może podpatrzeć ich recepturę i smarzyć je zanurzone w mieszanym tłuszczu oleju-smalcowo-łojowym, nie bardzo zdrowym.

Podobny efekt, nieco zdrowszy, uzyskujemy smażąc frytki na oleju, ale dopiero w momencie, gdy się dobrze nagrzeje. Maczamy pokrajane frytki na kilka minut we wrzątku, pozwalamy wyschnąć i nie solone wrzucamy na olej. Jeśli posolimy je przed pojawieniem się chrupiącej warstwy, sklapną i będzie im do ideału daleko.

O tym, że ziemniak leczy i jak się kurować ziemniakiem - w następnym numerze.

BIURO W DOMU?

A uchowaj Boże, powiadają tradycyjni. Medycy też uważają biuro w domu za stresotwórcze zabójstwo. Dom jest do tego, żeby zażywać spokoju. A gdzie spokój, gdy biuro w domu? Telefon dzwoni, gdy jesteśmy namydleni, rozgotowani, rozsprzątani, czytamy bajkę. Oni już wiedzą, kiedy cię dorwać. Jesteś przecież w domu. A na odwrotną. Dzieci zabierają ci papiery i długopisy, teściowa ma za złe, pies chce wyjść i to już, kot zwał stos papierów i udaje niewiniątko. Nie możesz się skupić, bo dzieci ryczą, bałagan cię dobija, coś się przypala, trzeba śnieg odgarnąć. W końcu nie wiadomo, gdzie się kończy praca, a gdzie zaczyna dom. Weźmy taką na przykład, bez urazy, Naczelną 4 dzieci. 5 kotów. Tygodnik. Wszystko pod jednym dachem. Rzućmy okiem na tytuł "Biuro w domu" skomentowała rzecz rubasznie "można ocipieć". Ja na to, że można jednak nie ocipieć i że to całkowicie leży w naszych możliwościach. Wymaga to poniekąd heroicznego wysiłku wstępnego, ale jak się go raz podejmie, koszarne połączenie domu z biurem okaże się rozwiązaniem do przyjęcia.

Biuro w domu ma bowiem swoje pluse. Oszczędzamy czasu na dojazdy, a także na butach i oponach, drogich ubraniach i dodatkach, opiekunkach do dzieci w wieku szkolnym, lunchach. Nie użeramy się koleżeństwem z pracy, nie musimy narzekać na smętnego szefa, nasze zarobki zależą od rozpoznania rynku, a ulgi podatkowe wynikające z posiadania biura w domu - to prawdziwy raj finansowy. Biuro w domu urosło do rangi podatkowej fikcji tak popularnej w Kanadzie, że pokoiczek, tzw. den, jest cennym dodatkiem. Ów pusty pokoiczek z biurkiem, segregatorem, czy deską kreślarską odciąga cicho i bezboleśnie pieniądze, które poszłyby w przepastną kieszeń rządu. Potrafi uratować 1/4 czy 1/5 procentów hipoteki, ogrzewania, podatków, wydatków na gazety, taksówki, benzynę i wszystko co pełen wyobraźni doradca podatkowy potrafi dostrzec w naszych rachunkach. W obecnym sezonie jednak, to rząd kon-

serwatywny dostrzegł pijaweczkę i ograniczył poważnie możliwości odpisywania pozostawając je tym, którzy naprawdę żyją z biura w domu.

Wbrew wszystkim opisanym niewygodom w ostatnim 10-leciu wzrasta liczba osób "samozatrudniających się". Są to często wykształcone kobiety z dziećmi, ale także i mężczyźni wolnych zawodów, komputerowcy, konsultanci, maklerzy, księgowi, itd. Przy obecnej rozległej siatce telekomunikacyjnej, biuro staje się dla firm kosztownym wydatkiem, czemu nie zatrudnić "chałupników"?

Aby chałupnik nie o.... (to mi przez moje pedantyczne gardło przejść nie może) należy mu podsunąć kilka rad. Sam zobaczy, że na nich skorzysta.

- Musisz umieć rozdzielić w miarę możliwości życie rodzinne od pracy. Np. nie snuj się wokół komputera w szlafroku czy starym dresie do wieczora. Nie musisz się stroić ani wbijać w garnitur, ale wybierz wygodne schludne ubranka codzienne acz nie rozmemlane.

- To brzmi jak rada szaleńca, ale działa. "Idź" do pracy. Zanim zaczniesz robotę, przejdź się wokół domu, czy po kwadracie ulic. Odczadziejiesz, tykniesz świeżego powietrza, poćwiczysz i przygotujesz się duchowo na "przybycie do biura" odświeżony i nastawiony na czekające tam zadania.

- Tzw. bajzel wykańcza. W biurze na zewnątrz ktoś za ciebie posprząta. Tu musisz o to dbać sam. Wyrzucaj zabawki dziecięce, ciuchy, jakieś niepotrzebne przedmioty, co ci je rodzina wepchnęła do twojego kąta. Staraj się utrzymywać biuro w porządku, nawet wtedy, gdy nie spodziewasz się w nim klientów.

- Oducz swego ukochanego kota (psa, myszkę, chomika, świnkę morską czy pytona - niepotrzebne skreślić) od rozwalania się na twoim biurku. To prawda, że głośkanie redakcyjnego kota relaksuje w trakcie pisania, ale też zwierzę potrafi dokuczyć, oderwać, domagać się posług, zrobić porządek z naszym stosem papierów. Jeśli to

możliwe, zamykać drzwi.

- To, że pracujesz w domu wcale nie musi oznaczać, że masz większy luz. Jeśli to możliwe, ustal godziny pracy i nie pozwól sobie przeszkadzać. Naucz rodzinę, że cię nie ma. Prace domowe organizuj w innej połowie dnia. W godzinach pracy tylko czynności niezbędne.

- Wszyscy, z wyjątkiem maleńkich dzieci, zrozumieją wkrótce, że nie należy ci przeszkadzać kiedy, podobnie jak w biurze, będziesz ich informował o tym, kiedy jesteś wolny. Jeśli do ciebie dzwonią, czy dopadają w godzinach pracy, nie szukaj okazji do pogaduszki. Pracujesz i koniec. Z czasem przestaną cię traktować jak dziwadło.

- Idealnie, gdy biuro znajduje się w osobnym jasnym pokoju, w spokojnej części domu, z osobnym wejściem. W życiu jednak jest to czasem tylko kąt w pokoju dla wszystkich. Pozostaje wtedy wybrać swój własny i jedyny róg, który można, niczym w biurze, wydzielić parawanem lub półką. Wystarczy, że zmieści się tam coś na kształt biurka, jest gniazdko telefoniczne i światło. Wiele wielkich fortun narodziło się w takiej norce.

- Załóż maszynę i, jeśli cię na to stać, osobną linię. Maszynę możesz przenieść z "domu" do "pracy". Jest to dobry trener kochanych gadatliwych. Nie wiem, czy pamiętacie jak poradziłem Naczelną, by założyła sobie maszynę. Dawniej latała od świtu do nocy do telefonu. Teraz maszyna chodzi na okrągło. Z nowej sytuacji wynika parę obserwacji, bowiem maszyna też potrafi zameczyć. Uniknąć tego może jedynie ktoś, kto wyrobił sobie nowe nawyki. Czyli sam się wytresował. Co praktykuje każdy

EDANCIK

O WANDZIE, CO NIE CHCIAŁA NIEMCA

Tę bajkę znają w Polsce wszyscy. Nie wierzycie? Zapytajcie kogoś z dorosłych o Wandę, co nie chciała Niemca. Na pewno znają. Dlaczego nie chciała? O to też warto zapytać. Moja babcia, która przeżyła niemiecką okupację miała tylko jedną odpowiedź: "Niemca chcieć? - wykluczone".

Dzisiaj mogłaby to być inna odpowiedź. Więc może trzeba tę słynną bajkę jeszcze raz opowiedzieć na nowo.

Jak już wiecie, król Krak z wawelskiego grodu miał córkę, która poślubiła dzielnego szewca Skubę, który rozprawił się ze smokiem. Nikt już dziś nie pamięta imienia tej królowej. Za to imię drugiej córki Kraka sławią wszyscy.

Dorastała Wanda, gdy król był bardzo stary. Wyrosła na mądrą, dobrą i piękną dziewczynę. Kochał ją lud, bo zawsze troszczyła się o biednych, głodnych i bezdomnych. Szanowała ją starszyzna, bowiem od dziecka interesowała się sprawami państwa, wsłuchując się w jej narady i rozmowy.

Nic dziwnego więc, że gdy nagle zmarł stary założyciel Krakowa król Krak, okrzyknięto młodą dziewczynę nową królową. Wkrótce szeroko w świat rozeszły się wieści o jej nadzwyczajnej urodzie, mądrości i gospodarności. Rósł Kraków i bogacili się jego mieszkańcy. Coraz mniej było biednych, potrzebujących pomocy. Nie mógł się tym wieściom nadziwić niemiecki książę zza Łaby Rytgier.

- Jakże to niewiasta w dalekim kraju, tak rządzić potrafi?

A gdy opowiedziano jak wielkiej jest urody, pomyślał: - Połączę swą moc i siłę z królestwem znad Wisły. Poślubię Wandę. Będę miał najpiękniejszą żonę na świecie i największe królestwo. Szybko też posłał swych posłów do Krakowa i tak im przykazał. - Proście o rękę królowej i niech się nie waży odmówić. Zdobędę jej kraj swym wojskiem. Choćby się krew miała lać, zostanie moją żoną.

Długo wędrowali przez dzikie bory i lasy posłowie Rytgiera, aż stanęli przed warownym krakowskim grodem.

Młoda królowa przyjęła ich wspaniale. Propozycja małżeństwa zasmuciła ją jednak bardzo. Słyszała bowiem o wielkim okrucieństwie i gwałtowności księcia. Nie chciała takiego pana dla swych poddanych. Spokojnie jednak odparła posłom, że nie opuści swej ziemi, ani też nie pozwoli innym rządzić jej grodem. Byli przygotowani na taką odpowiedź posłańcy. Porwali przywiezione ślubne dary i rzucili u stóp Wandy mlecze.

- Nie chcesz naszego księcia królowo? Zdobędzie ten kraj i ciebie siłą naszego wojska. Jeśli tak kochasz swój lud wstrzymaj tę wojnę.

Przeraziła się nie na żarty starszyzna. Zadrzał dwór cały, bowiem nie był gotowy do oblężenia gród nad Wisłą. Lepszy już ślub niż wojna. Zgódź się Wando! - błagali. Ale Wanda tylko kręciła głową i mówiła: - Nie będzie wojny i żoną Rytgiera nie zostanę. Odjechali z niczym posłowie.

Mijały szybko dni. Do Krakowa dotarła ponura wieść. Ciągnie ze swą armią na polskie ziemie okrutny Rytgier. Wkrótce ujrano ogromne wojska za Wisłą. Aż ziemia drżała od koni i ciężkich zbroi.

Patrzy książę przez Wisłę na wieżę, gdzie w komnacie królowej zgasły o świcie luczywa. I wtem ujrzał Wandę, jak ją sobie wyobrażał. Wybiega w białej szacie, w wieńcu na głowie z zamku!

Stała Wanda na wysokiej skarpie rzeki, ogarnęła wzrokiem swą ukochaną ziemię i rzuciła się w bystry nurt Wisły.

Skoczył do wody na ratunek zrozpaczony książę. Ale już nie widać było nikogo. Tylko biały wieniec kołysał się na wiślanej fali. Nurt i wiry porwały na głębiny Rytgiera. Utonął w swej ciężkiej zbroi. Armia straciła dowódcę. I też wojować nie było o co. Zginęła Wanda, zginął Rytgier. W żalobie i smutku powlokło się niemieckie wojsko z powrotem. Na drugi dzień wyłowiono ciało Wandy. Wielki płacz podniósł się po całej polskiej ziemi.

Pochowano dzielną królową pod Krakowem. Usypano nad nią wysoką mogiłę zwaną kopcem. Wygląda jak prawdziwa góra. Przez wieki nie rozsypał się ten kopiec i każdemu, kto go widział przypomina o czynie królowej Wandy. O tym, że zginęła, by lud swój przed straszną wojną ocalić.

ECHO POLECA

- Adam Makowicz w tym roku tylko od 6 do 11 lutego będzie grał w Cafe des Copains, 48 Wellington St.E.

- "The Father" Strindberga na deskach Tarragon Theatre (30 Bridgman Ave., tel. 531-1827) od 20 lutego.

- International Auto Show, czyli co nowego w dziedzinie samochodowej. Od 15 do 25 lutego w Metro Toronto Convention Centre, 255 Front St.W., tel. 940-2801.

- Wróżbici czytający przyszłość z ręki i odgadujący Twoje najskrytsze myśli, reinkarnacja, przepowiadanie jutra i inne mistyczne atrakcje w trakcie dorocznego sabatu astrologów (?) i nie tylko, który odbędzie się w dniach od 16 do 18, lutego w Queen Elizabeth Building, Exhibition Place, tel. 461-5306.

- Stare srebra, porcelana i inne drobiazgi dla kolekcjonerów i zbieraczy staroci będą do obejrzenia i kupienia na aukcji, w której udział weźmie 75 antykwariuszy, zorganizowanej 11 lutego w Bayview Village Centre, Bayview i Sheppard, tel. 483-6471.

- W Ontario Science Centre (770 Don Mills Rd., tel. 429-0193) dyskusja na temat biotechniki i jej aspektów moralnych i etycznych. 18 lutego o godz. 13.30 i 15.

ECHO POLECA DZIECIOM:

- Koncert w Roy Thomson Hall Lobby dla dzieci od lat 4 do 7. 10 lutego o godz. 9.30 i 11.30. Z innych atrakcji - nauka stepowania. Informacje tel. 535-0660.

- Jak robiono walentynki w dawnych czasach można obejrzeć i na podstawie starych wzorów zrobić samemu prezencik dla drogiej sercu osoby 10 lutego od godz. 10 do 16 w Toronto's First Post Office, 260 Adelaide St.E.

- W ramach "Kid's Club Concert Series" prezentowanej przez Roy Thomson Hall 17 lutego o godz. 13.30 odbędzie się koncert Chrisa i Kena Whiteleya i Junior Jug Band. Bilety w cenie \$10, zamawiać można tel. 873-HALL. Koncert odbędzie się w Roy Thomson Hall Auditorium, 60 Simcoe St.

POLSKI PROGRAM RADIOWY

PANI JADWIGA

Soboty od godz. 1 do 2 po pol. CIWO, fala AM 1250 Oakville,
Tel. 691-8789.

DANUTA ROZBICKA N.D.M.D.,

lekarz medycyny, okulista (Polska).

Absolwent Ontario College of Naturopathic Medicine

Leczenie

ostrych i przewlekłych schorzeń metodami naturalnymi, takimi jak: zioła, akupunktura, elektroakupunktura, hydroterapia, homeopatia, "Bioelectric Function Diagnosis", wykrywanie choroby w fazie początkowej zakłócenia biopola.

Adres: 425 Jane Str. przy Annette, Suite 3

TEL. 762 - 5697

Pierwsza polonijna NATUROPATHIC CLINIC

HALINA SROCZYŃSKA, M.D., N.D.

LIDIA DOBOSZ, M.D., N.D.

Leczenie środkami naturalnymi.

Zioła • Akupunktura • Homeopatia • Dieta

• Hydroterapia • Fizjoterapia

1595 Bloor St.W. Stacja metra: Dundas West

TEL. 534 - 0050

TIPS

Tomasz Iwanowski Professional Services Ltd.

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA, ONT. L5R 1P2

Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej

OGROMNE OSZCZĘDNOŚCI!

Systemy alarmowe dla domów prywatnych i firm

Możliwość kupowania na raty • Wynajem • Wymiana na nowe (Trade In) • Pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły •

TEL. TORONTO 399-9950 (cała doba)
MISSISSAUGA 890-4756, FAX 890-6092

Arkadia CAFE BOOKSTORE

Poleca polskie książki, albumy, podręczniki, słowniki, karty pocztowe oraz serdecznie zaprasza do kawiarenki

1600 Bloor Street West (koło Dundas)
TEL. 533-8011

Godziny otwarcia - poniedziałek 12.00 - 18.00,
wtorek - sobota od 10.00 - 20.00

Przyjmujemy w komis nowo i używane książki,
płyty i kasety. Dobre ceny.

UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

Południowe Etobicoke, 81 Shorncliffe Rd.

Mamy wyposażenie, które pozwala na naprawę takich samochodów jakich inne warsztaty nie chcą nawet oglądać.

- naprawy powypadkowe • malowanie
- prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją

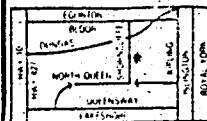
MIAŁEŚ WYPADEK ?

PAMIĘTAJ! Możesz wybrać nas. To dobry wybór.

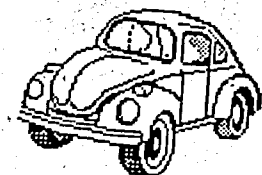
Bezpłatne kosztorysy napraw • Całkowite rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi

- Holowanie • Samochody zastępcze na czas naprawy.

Duża zniżka na kompletne malowanie

(416) 239-7377

**AUTO DRIVING
SCHOOL**
The Helpful Professionals

**Wojtek
Antczak**

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji oraz przygotowuje do egzaminów państwowych (Kat. "G")

270-8145

TBS.

536-5454

bus.

900 Dufferin St. sta 215
Toronto, Ontario

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE (TORONTO)

CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej strony budynku)

Tel. 762-9523

otwarta

CODZIENNIE od 10 do 2.30 po poł. I od 7.30 do 9 wieczór
WTORKI tylko od 10 do 2.30 po poł.
oraz SOBOTY od 10 do 12.30

Konta depozytowe...	8 1/4% rocznie
Specjalne konta depozytowe... (minimalny depozyt \$ 5.000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	7 3/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty...	8 3/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty (min. \$ 50.000)...	9 1/2% rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	10 1/4% rocznie
6-miesięczne certyfikaty (min. \$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
1-roczone certyfikaty...	10 1/4% rocznie
1-roczone certyfikaty (min. \$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
3-letnie certyfikaty...	10 1/4% rocznie
3-letnie Non-redeemable...	10 1/3% rocznie
3-letnie certyfikaty (min. \$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
R.R.S.P.	
Demand Deposit...	11% rocznie
1-roczone Term Deposit (min. \$ 10.000) ...	10 1/2% rocznie
3-letnie Term Deposit (min. \$ 10.000) ...	10 1/2% rocznie
R.R.I.F.	11% rocznie
Pożyczki personalne...	16 3/4% rocznie
Pożyczki hipoteczne... (\$ 50.000 ubezpieczenie na życie)	12 3/4% rocznie
Line of Credit	17 1/4% rocznie
OHOSP	11% rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

KAPITALNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem

objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowym i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazjna sprzedaż części zamiennych do silników

FORTE zabezpieczy Twój motor

537-2529

483 DUPONT STREET (przy Bathurst)

537-5857

Pragniesz sfilmowania nieruchomości, zakładów, terenów pod inwestycję w Polsce, stęskniłeś się za rodziną lub starymi miejscami? -

z a d z w o ñ do doświadczonego operatora i reżysera filmów dokumentalnych. Wykonujemy tanio scenariusze, materiał filmowy i montaż na filmach i taśmach video.

PRZEMYSŁAW BORKOWSKI
reżyser

Warszawa, ul. Białobrzaska 1 m 52
TEL. (011-48-22) 22-57-81

nowo otwarty sklep

Fine Pianos

oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer
NAJNIŻSZE CENY I PEŁNA GWARANCJA
MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY
Prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenie pianin i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie

Nowy adres i telefon:

2993 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Tel. 761-8612

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

inż. ANDRZEJ BOGUCKI

ANDRZEJ KOZIARSKI

Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii złatwiamy holowanie.

ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców \$ 49.99
(przód lub tył) + części

Wymiana oleju + filtra \$ 17.99
(do 5 litrów oleju)

1541 - A The Queensway,
Toronto, Ontario M8Z 1T8

252-0226

Najlepiej zadzbasz
o silnik - używając

POLONEZ DRIVING SCHOOL

Licencjonowany instruktor udziela lekcji i przygotowuje do egzaminów na prawo jazdy kategorii G

TEL. 242-8462

ZDZISŁAW PAŃSZCZYK

Wszystkie naprawy samochodowe

Specjalne ceny

Certyfikaty aut - \$29.95
Hamulce tylne - \$59.95
Hamulce przednie - \$84.95
Tłumiki od \$40.05
(Installed, Lifetime Guaranty)

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwkorozyjna
- Większość napraw w 30 minut
- *Bezpłatna Inspekcja*

251-2203, po polsku 274-8229

Thruway Muffler & Brakes Centre
3090 Lakeshore Blvd. W.

Arnold Penk

Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody
General Motors

ADDISON ON BAY LTD.

SALES & LEASING

832 Bay St. (przy College), Toronto, Ont.

oferuje

Nowe samochody 89 190.

Posiadają 3-letnią gwarancję na wszystko

10,9%

na niektóre modele

Wielka wyprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu i szeroki wybór nowych i używanych samochodów i używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję i ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, złatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę, poleca tanio ubezpieczenia, uwzględniające zagraniczne prawa jazdy. Osoba opieką ARNOLD PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym; trzeba wiedzieć z kim przeprowadzić tak poważną transakcję. ARNOLD PENK został wyróżniony przez GM jako Gold Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLD PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić: 964-3211 lub do domu:

731-0757 o każdej porze, podając nazwisko i numer telefonu.

UBEZPIECZENIA

DO YOU KNOW?
- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

JERZY SZEPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

Mutual of Omaha Insurance Company

- n \$ 1250 miesięcznie dochód wolny od podatku w razie choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
- n plany finansowe zabezpieczające dzieci
- n plany emerytalne RRSP
- n ubezpieczenia na życie

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

Planowanie finansowe i ubezpieczenia

- LIFE INSURANCE - na życie
- DISABILITY - chorobowe
- MORTGAGE - hipoteczne
- GROUP, BUSINESS - handlowe
- RRSP, ANNUITY - emerytury
- VISITORS' - dla odwiedzających

Po bliższej informacji proszę dzwonić
Biuro: 226-6525 Dcm: 858-0129

Andrzej Krysiak

Halina Baranowska MA, A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.
suite 531, 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8

Tel. bus. 622-1115

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.

TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

- DOMY
- SAMOCZODY
- KOMERCYJNE
- SKLEPY

WYCIECZKI

ZAPROSZENIA - \$ 40.00

WIZY

WYMIANA PASZPORTÓW

UBEZPIECZENIA SZPITALNE

DLA ODWIEDZAJĄCYCH -

100 dni TYLKO \$ 135.00

BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL

TEL.: 531 - 4648

GRAND FLOORS

Solidnie układam, cyklinuję, lakieruję wszelkie rodzaje podłóg drewnianych po bardzo niskich cenach. Naturalne lakierowanie 60-70 centów za stopę. "Stain finish" - \$1.20 za stopę. Darmowe wyceny.

GRZEGORZ
TEL. 282-5545

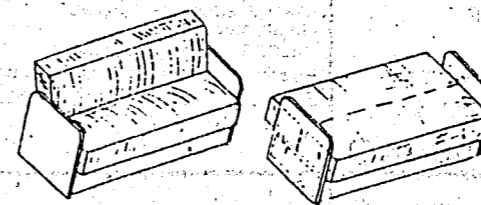

Lech Prusiński NAJSTARSZE POLONIJNE BIURO POMOCY IMIGRACYJNEJ

W związku ze zmianami kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie — niezależnie od ich obecnego statusu — że nasze biuro udziela bezpłatnie porad we wtorki w godzinach 12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659

POLSKIE WERSALKI

z pojemnikiem na pościel
i tradycyjną włosaną tapicerką
DOBRA CENA - SZYBKI SERWIS

HOME-DOM
246 - 9223

SOCIAL GROUP
FOR MATURE
SINGLES
Age 30 +
A little beat English
631 - 7857
Please leave message

Dr. JOLANTA
JASTRZĘBSKA
lekarz ogólny
• Choroby skóry
• Choroby dzieci
Przyjmuje od pon. do
piątku od 13 do 19:39,
w soboty od 9:30 do 13.
TEL. 588-7878
2333 Dundas Str. W. 404

KLINIKA PROTEZ DENTYSTYCZNYCH

4 Wall Ave. (Toronto)
(Hwy 401 i Weston Rd.)
URSZULA L. BAUMAN, D.T.
przyjmuje codziennie i w soboty
TEL. (416) 245-7168

Zabiegi regenerujące, czyszczenie, masaże, makijaż, henna • Usuwanie włosów z twarzy i ciała
• Manicure, pedicure • Porady
DLA PAŃ I PANÓW
w wykonaniu dyplomowanej kosmetyczki
KRZYSTYNY
20% zniżki z kuponem
438 - 4141
1583 Ellesmere Rd.
at McCowan, Scarborough

RENEWAL
CONSTRUCTION
& DECORATION
Instalacje elektryczne,
renowacje łazienek, kuchni,
wykładziny, kafelki,
wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
☎ 249-5212 lub 742-1302

INCOME TAX SERVICES

ANDREW
PAPLINSKI
☎ (416) 452-0812
27 CASPER CRESCENT
BRAMPTON, ONTARIO

Skorzystaj z być może ostatniej szansy uzyskania pobytu stałego w Kanadzie.

Bardzo przystępne ceny i indywidualny serwis.

Biuro prowadzone przez byłego kierownika polskiego programu w Departamencie Imigracji
LINDA LEVER
Associates Inc.
86 Parliament St.
TORONTO, Ont.
M5V 1G1

(416) 866 - 7996

po polsku

(416) 532 - 4065

Ania i Wojtek
Budziak
Modern
GIFT
SHOP
King Shepard Plaza
2560 Shepard Ave.
MISSISSAUGA
TEL. 949-1106

STUDIO
ANKA
Anka Czudec
photographer
2374 Bloor St. West, Toronto
(416) 769-4488

PSYCHIC ADVISER
TELLER CARDS READER
Specializing in Astrology.
University tested at 91%
accuracy.
1/2 hour - 1 hour sessions.
Special reading with this ad
5 readings for \$25 on tape.
Daily 9 am to 9 pm
Call for appointment
also available for parties.
286-0747

Włóczęgi
w Greeny
właściciel: Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze
świeże mięsa, wędliny własnego
wyrobu, smaczne i świeże oraz
importowane z Polski i Europy
artykuły spożywcze.
105 Roncesvalles Ave.
TORONTO

CHCESZ POZNAĆ
swoją przyszłość,
masz problem, nie wiesz
jak go rozwiązać?
Może pomoże Ci
w tym wróżba z kart.

Dzwoń
633 - 4469
prosić Anię

BIURO MATRYMONIALNE VERA

Jeśli dokuczają Ci samotność - napisz do nas. Posiadamy wiele ofert pięknych Pań i Panów w różnym wieku z Kanady - USA - Ameryki Północnej, Europy oraz Polski. Szansa na szybkie poznanie osoby, której szukasz. Nasz adres: "Vera" P.O. Box 694, Oakville, Ont. L6J 5C1

Bilety do nabycia
do dnia 20 lutego 1990:

Czechowski Polish Sausage
650 The Queensway
Tel: 252-4567,
Astra Meat Products
2238 Bloor West
Tel: 763-1093,
Odra, 295 Roncesvalles Ave.
Tel: 532-2222

P. Chrzan, Tel: 488-0547
P. Wróbel, Tel: 252-3225

Rezerwacje miejsc w kolejności
nabywania biletów.

Echo Ojczyzny zaprasza na BAL KARNAWALOWY

w niedzielę, 25 lutego 1990, od godz. 15:00
w lokalu Polish Combatants' Association (Klub SPK)
206 Beverley Street

POLSKI PROGRAM RADIOWY
"ECHO OJCZYZNY" - CHIN - FM 100,7
Redagują Krystyna i Ryszard Piotrowski

adres: P.O. Box 26 Stn. "A"
Mississauga, Ontario L5A 3A1 Tel: (416) 568-1489

MASTER PRINTING INC.
PUBLISHING • PRINTING • ADVERTISING
2965 DUNDAS STREET WEST TORONTO ONTARIO CANADA M6P 1Z2
TEL. (416) 761-9659 761-1768 • FAX (416) 761-1933

Polska drukarnia oferuje kompletny zestaw usług graficznych i drukarskich.
Najwyższa jakość wykonania i krótkie terminy. Pomoc w wyborze treści,
papieru, szaty graficznej oraz w tłumaczeniu.

- Wizytówki • Papeteria firmowa • Rachunki bezkalkowe • Ulotki • Broszury •
- Katalogi • Książki • Zaproszenia ślubne • Plakaty • Kalendarze • Napisy na
- okna wystawowe i samochody • Szyldy • Pieczątki • Rozprowadzanie ulotek

Wydajemy Polski Przewodnik Handlowy - największą
polską publikację reklamowo-informacyjną w Kanadzie

PO FACHOWĄ REKLAMĘ ZWRÓĆ SIĘ DO NAS!

Międzynarodowe
Biuro Matrymonialne

Sunshine

Panie i Panowie!
Posiadamy ponad 300 ofert
pań i panów, głównie z
Polski, również z Kanady,
USA i Europy.
Piszcie do nas po Foto-
katalog oraz Informator
załączając \$ 5.00.

P.O. Box 11, Station "D"
Scarborough, Ont., Canada
M1R 4Y7

ORIENT CARPET CLEANING CO.

665-7600 od godz. 10 - 7 wiecz.
POLSKA FIRMA O WIELOLETNIM DOŚWIADCZENIU
I RENOMIE, SPECJALIZUJĄCA SIĘ
W DOKŁADNYM I TANIM CZYSZCZENIU
• Wełnianych dywanów i miękkich wykładzin
• Mebli z obiciem tapicerskim (kanap, foteli, itp.)

PO CO POŻYCZAĆ MASZYNĘ I TRACIĆ CAŁY
DZIEŃ KIEDY NASZA FIRMA WYCZYŚCI LIVING,
DINING, HALL ZA \$45.00?

**KINGSWAY
MEAT
PRODUCTS
&
DELICATESSEN
LTD.**

Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej
produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych
polskich rzeźników według tradycyjnych polskich
receptur

CENY KONKURENCYJNE

DWA DOBRZE ZAOPATRZONE SKLEPY MIĘSNE
W KITCHENER

WALESA'S MEATS & DELI

331 B King St. W., Kitchener, 741 - 5383
270 Bleams Rd., Kitchener, 893 - 6666

Pieczyno, wędliny, sery, słodczyce, gczety,
świeże mięso. Można zamówić 1/2 krowy lub świni.

EUROMEX INC.

IMPORTATION • DISTRIBUTION • SERVICE

WSZELKIE MASZYNY PIEKARSKIE,
CUKIERNICZE I RESTAURACYJNE
NOWE I UŻYWANE.

SPRZEDAŻ NA DOGODNYCH WARUNKACH.
URZĄDZENIA KOMPLETNE DLA
ZAKŁADÓW GASTRONOMICZNYCH

ZADZWOŃ DZISIAJ PO LISTĘ URZĄDZEŃ

TEL. (514) 522-6992, TELEX 05560344
PIOTR SOWA

SPECIAL - MASZYNA DO KROJENIA CHLEBA

ADWOKACI

MALICKI and MALICKI
Marek S. Malicki

Adwokat

3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6
TEL. 279 - 6250

Załatwia sprawy:
- kupna i sprzedaży nieruchomości - hipoteki - sporne sprawy
matrymonialne - testamenty (ostatnie wole) - spadki

Czwartki 6 - 9 pm.

226 Roncesvalles Ave. Toronto

... przychodzi z pomocą
każdemu,
kto ma problemy
z prawem karnym
Auto - 580-6445

adwokat

KRYSZTOF PREOBRAŻEŃSKI

dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:

99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

CHIN

RADIO/TV INTERNATIONAL
Polski Program Radiowy

ECHO OJCZYZNY

Redagują dla Polonii i o Polonii:
KRYSTYNA I RYSZARD PIOTROWSCY

- Wiadomości z Polski
- Informacje o życiu i działalności środowiska
polonijnego w Toronto, Kanadzie
i na całym świecie
- Wywiady z politykami, ludźmi nauki i rozrywki
- Muzyka i piosenka
- Koncert życzeń

Od poniedziałku do piątku na fali FM 100.7
od godz. 10:30 do 11:30 rano.

P.O. Box 26 STN "A" Mississauga, Ont. L5A 3A1

TEL. 531-9991 od 10-11 - studyjny
TEL. 568-1489

DR. MARIA KALISIAK

uprzejmie zawiadamia o otwarciu
gabinetu lekarskiego
przy **2299 Dundas St. West, pok. 406**

- Choroby wewnętrzne
- Choroby dzieci

Przyjmuje codziennie, również w sobotę.

Proszę dzwonić o każdej porze

TEL. 534 - 4230

UWAGA!

W związku z nowo powstającym projektem poszukuje się osób, które są lub były związane zawodowo z: teatrem, baletem, cyrkiem, akrobatyką sportową, gimnastyką, muzyką.

Zainteresowane osoby proszone są o przysłanie swoich życiorysów organizatorowi na adres:

KRZYSZTOF SOROCZYŃSKI

5350 Platon, Unit 4, BROSSARD, QUE. J4W 3A5

ROYAL LEPAGE

227 VODDEN STR.
BRAMPTON, L6V 1N2

DANUTA MAJEWSKA

Sales Representative

Kupno - Sprzedaż

Bezpłatna porada i wycena domów

D z w o Ń

biuro: 457-5800 całą dobę

BRAMPTON - \$329,900. Przepiękny 4-sypialniowy dom z podwójnym garażem na dużej działce. Luksusowo wykończony. Parkiet w całym domu. Kuchnia, przedsiónek i 3 łazienki wyłożone kafelkami ceramicznymi. Jedna z łazienek zawiera dużą owalną wannę, osobny prysznic oraz bidet. Zamknięcie transakcji w marcu 1990 roku.

ROYALLEPAGE REAL ESTATE SERVICES LTD, REALTOR

"LEX-SERVICE"

Zespół adwokatów

oferuje obsługę prawną, organizacyjną i finansową w zakresie:

- powoływania, rejestracji i prowadzenia spółek akcyjnych i z o.o.
 - porad prawnych, finansowych i podatkowych dla przedsiębiorstw, spółek i osób prywatnych
 - pośrednictwa w obrocie prawnym nieruchomościami
- podajemy się załatwiania spraw nietypowych i skomplikowanych

Prezes TADEUSZ STAŃSKI

TEL. (48-22) 635-6059

00-248 Warszawa, ul. Schillera 6

Homelife
Realty Associates

TEL. 897-9555

Rzetelna pomoc przy kupnie,
sprzedaży i finansowaniu
nieruchomości

ANNA KRYSIAK

TEL. dom 858-0129

Mississauga - Meadowvalle - elegancki, nowoczesny townhouse położony w małym pięknym kompleksie otoczonym parkiem. 3 sypialnie, 2 łazienki, bardzo duża kuchnia, family room z wyjściem na obszerne patio, 2 balkony, garaż. Cena \$ 181.900
Brampton - nowe luksusowe condominium: 3 sypialnie plus solarium i balkon (1600 sq.f.), 2 pełne łazienki (marmurowe kafle), 24 godziny security. Cena \$173.900.

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

HENRY A. RASTON

Biuro: 588-8950 Dom: 767-4022

1600 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A7

METRO TORONTO
Sprzedaż-kupno, wynajem
domów, interesów
i apartamentów.

Solidna i fachowa pomoc w
załatwianiu formalności
prawnych i finansowych

Kamil KOWALCZYK

Tel. biuro: 536-5000

dom: 247-2658

- Browns Line/Lakeshore - Bardzo ładny ośmiopokojowy dom, blisko komunikacji i sklepów, tylko \$50 tys. wpłaty.
- Roncesvalles Ave. - Dom z przeznaczeniem do wynajmu, okazja na sprzedaż. Tylko \$ 235,000.
- Centrum Toronto - 3-piętrowy murowany dom z przeznaczeniem do kapitalnego remontu, potrzebne tylko \$30 tys. wpłaty.
- Mississauga - Wolno stojący dom na działce 50 x 150 (blisko Dixie Rd. i Lakeshore).
- Bevestford Ave./Bloor St.W. - Eleganckie bungalow z apartamentem w basemencie do natychmiastowej sprzedaży, właściciel opuszcza Kanadę, meble i wyposażenie w cenie sprzedaży.
- Eglington/Jane St. - 3-piętrowy wolno stojący murowany dom, z dwoma apartamentami i możliwością wynajmu na pokoje, działka 150 stóp długa, cena \$279,000.
- Berry Rd./Park Lawn Rd. - Fantastyczny dom z pięknym ogrodem, musi być sprzedany natychmiast.
- La Rose Ave. - 2-, 3- i 1-sypialniowe condominium i kooperatywy w cenach już od \$130 tys.

FANTASTYCZNY APARAT FOTOGRAFICZNY DO ZDJĘĆ TRÓJWYMIAROWYCH

Niezwykły efekt: głębia, realizm, kolor widoczne gołym okiem przy zastosowaniu normalnego 35 mm filmu

- prostota w obsłudze - cena bardzo realna
- wspaniała okazja do zarobku na dowolny etat (komisowe + bonusy)

Potrzebni dystrybutorzy od zaraz.
TEL. (416) 252-0277

INCOME TAX CONSULTANT

Członek Kanadyjskiej Federacji

Konsultantów Podatkowych

Czesław Kępa

1768 Pagehurst Ave., Mississauga, Ont.

TEL. 238-0447

wykonuje servis w zakresie:

- sporządzania zeznań podatkowych, całorocznych konsultacji z prawa podatkowego, księgowości, otwierania i sprzedaży biznesów.
- Wystawia listy o wysokości dochodów z biznesów do wszelkich instytucji.

CHCESZ KUPIĆ W POLSCE DOM LUB DZIAŁKĘ?

MASZ NIEUREGULOWANE

SPRAWY MAJĄTKOWE?

PLANUJESZ ZAŁOŻENIE W POLSCE FIRMY?

POLSKIE PRZEPISY PRAWNE ULEGAJĄ
CIĄGŁYM I ZASADNICZYM ZMIANOM!

GDAŃSKA KANCELARIA PRAWNICZA

reprezentowana na terenie Ameryki Północnej przez

NEXUS INTERNATIONAL

oferuje

Pośrednictwo

- w kupnie/sprzedaży mieszkań, działek oraz nieruchomości o przeznaczeniu gospodarczym w Polsce;
- w zakładaniu firm w Polsce (np. joint ventures);
- w rozwiązywaniu spraw majątkowych, spadkowych i podatkowych.

Doradztwo

- w ocenie stanu prawnego i technicznego oraz szacowaniu wartości rynkowej nieruchomości w Polsce;
- rozwiązywaniu nieuregulowanych w Polsce spraw majątkowych, spadkowych i podatkowych;
- prawni i ekonomiczny consulting w prowadzeniu firm, w tym feasibility studies,
- ekspertyzy dotyczące polskiego prawa eksportowo/importowego, dewizowego i podatkowego.

**ZAPEWNIAMY PROFESJONALIZM,
RZETELNOŚĆ I DISKREJCJĘ**

Po szczegółową informację dotyczącą naszych usług napisz do:

Nexus International

1800-330 Portage Ave., Winnipeg, Manitoba, Canada R3C 0C4

TEL. (204) 943-7459, Fax (204) 943-0146

PACZKI do POLSKI

- Można dowolnie zestawiać skład paczki.
- Dostawa bezpośrednio do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kilogramów.
- Ceny w dolarach kanadyjskich.
- Czas dostawy - około 14 dni od daty otrzymania zamówienia.

Nazwa towaru Jednostka Ilość C\$ Razem

Pomarańcze.....	1 kg	@ 2.90 =
Cytryny.....	1 kg	@ 2.90 =
Grejpfruty.....	1 kg	@ 2.90 =
Banany.....	1 kg	@ 3.40 =
Mandarynki *.....	1 kg	@ 3.40 =
Ananas.....	1 szt.	@ 2.90 =
Orzech kokosowy.....	1 szt.	@ 2.90 =
Kiwi.....	1szt.	@ 0.80 =
Czekolada orzechowa	100 g	@ 1.30 =
Czekolada mleczna.....	100 g	@ 1.30 =
Czekolada gorzka.....	100 g	@ 1.30 =
Guma do zucia	20szt 125 g	@ 1.80 =
Chalwa.....	1 kg	@11.20 =
Miód -Dziki Kwiat.....	500 g	@ 2.40 =
Kawa ziarnista.....	250 g	@ 4.00 =
Kawa Nescafe.....	100 g	@ 4.40 =
Herbata sypka.....	250 g	@ 4.80 =
Herbata ekspresowa	100 szt.	@ 4.80 =
Czekolada w proszku	800 g	@ 6.40 =
Rodzynki.....	250 g	@ 1.60 =
Figi.....	200 g	@ 2.20 =
Migdały.....	200 g	@ 2.20 =
Wiórki kokosowe.....	200 g	@ 2.20 =
Pasta "Nutella".....	450 g	@ 3.20 =
Kabanosy.....	1 kg	@12.00 =
Poledwica wedzona.....	1 kg	@14.00 =
Baleron.....	1 kg	@12.00 =
Szynka w puszcze.....	454 g	@ 4.80 =
Szynka mielona.....	340 g	@ 2.60 =

Dostawa do domu i ubezpieczenie C\$ 5.50

Zalaczam: ... Czek ... Money Order Total C\$.....

* Od 1 czerwca do 30 września mandarynek nie wysyłamy.

Nadawca:

Adres:

.....

Odbiorca:

Adres:

.....

EuroPak International®

1547 Merivale Road, Merivale Depot, Box 5554
Ottawa, Ontario K2C 3M1 Tel.: (613) 722 2767

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.

INCOME TAX

Certified Service

2290 Bloor street W.(at Durie) Toronto, 252-4566 (or 769-4558)

WALCZYMY Z CHCIVOŚCIĄ SYSTEMU PODATKOWEGO

W myśl powyższego hasła analizujemy każdy przypadek wyszukując realnych i ukrytych korzyści podatkowych. W sytuacji gdy od dochodu powyżej \$27,800 podatek przewyższa 40%(1) liczy się każdy odzyskany dolar. Aczkolwiek skomplikowane przepisy podatkowe powodują, że co rok miliony podatników PRZEPLACA i tak bardzo wysokie podatki (PAMIĘTAJ - REVENUE CANADA NIE POPRAWI WYNIKÓW NA TWĄ KORZYŚĆ) nasz program komputerowy TAXPRO (szeroko używany przez firmy księgowe) z łatwością OPTYMALIZUJE KORZYŚCI dla użytkownika.

Używając ten program zapewniamy WYKORZYSTANIE absolutnie WSZYSTKICH ULG podatkowych oraz całym sercem służymy naszą ekspertyzą z przekonaniem, że naszym moralnym obowiązkiem jest zmniejszenie Waszych podatków.

JEŻELI KLIENT NIE USATYSFAKJONOWANY - NIE POBIERAMY OPLAT

W naszym biurze przy 2290 Bloor St. W. oferujemy natychmiastowe wyniki obliczone na komputerze. GWARANTUJEMY 100% bezbłędne obliczenia.

Jeżeli jednak klient nie jest całkowicie usatysfakcjonowany, zwracamy oryginalne dokumenty nie pobierając żadnych opłat - przeciwnie, oferujemy dodatkowo \$20.00 każdemu, kto wróci z lepiej wypełnionym zwrotem podatkowym.

JEDNORAZOWA OPLATA ZA CALOROCZNA OBSLUGĘ

Cena za usługę jest uzależniona od skomplikowania zwrotu podatkowego i jest obliczana absolutnie "fair" przez komputer. Pomimo ciągłych zmian i dodatkowej komplikacji formy podatkowej utrzymujemy ceny zasadniczo na poziomie lat poprzednich. Ze względu na używanie komputera nie tylko obliczenia są najwyższej jakości (ponad 20 firm księgowych CA używa nasze usługi), ale CENA jest utrzymana na absolutnym MINIMUM; np. prosty zwrot podatkowy \$24.00, przeciętny "statystyczny" pomiędzy \$28-36.

Dodatkowo oferujemy AUTOMATYCZNA 30% ULGĘ dla współmałżonka(ki) (np. prosty \$15 - przeciętny \$19-23).

W cenę usługi wchodzi:

- Bezpłatna całoroczna pomoc w sprawach związanych ze zwrotem podatkowym.
- Porada finansowa w przypadku otworzenia (sprzedania) interesu
- Porada inwestycyjna, lub
- Zakupu nieruchomości (Rental income property)
- Porada budowlano-inwestycyjna w przypadku "rental income"

PO WIĘCEJ INFORMACJI PROSZĘ DZWONIĆ 769-4558

UWAGA WŁAŚCICIELE BIZNESÓW! Pamiętajcie, że straty z biznesów są odejmowane od innych źródeł zarobku zmniejszając podatek lub zwiększając zwrot! Dzięki własnemu programowi "BUSINESS 1" oferujemy pełne usługi po unikalnych cenach:

- wyprowadzanie ksiąg podatkowych
- zeznanie dochodowe
- zestawienie bilansowe

BIURO OTWARTE CODZIENNIE 10 do 19
SOBOTY 10 do 16

KUPON na 10% ULGI
od ceny wyczonej przez komputer
Prosimy o przyznanie kuponu

PACZKI DO POLSKI

NAJLEPIEJ PRZEZ POLIMEX

215 RONCESVALLES AVE, TORONTO, ONT.

TEL 537-7914

7370 BRAMALEA RD. UNIT 10, MISSISSAUGA, ONT

TEL 677-4527

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE □ PRZEKAZY NA KONTA □ WĘGIEL
- GOTÓWKA DO RĄK □ PACZKI ŻYWNOŚCIOWE □ SAMOCHODY
- MASZYNY ROLNICZE □ SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

ODBIERAMY PACZKI Z DOMÓW

OFERUJEMY SZEROKI WYBÓR KSIĄŻEK,
KASET MUZYCZNYCH Z POLSKI ORAZ FILMÓW VIDEO PO POLSKU

UWAGA LONDON I OKOLICE! LOKALNI PRZEDSTAWICIELE POLIMEX:

• IMPERIAL DELI
972 HAMILTON RD.
LONDON, ONT. TEL 659-4635

• POLONIA TRAVEL AGENCY
438 HAMILTON RD.
LONDON, ONT. TEL 679-7480

• WOJTEK PIASECKI
17 OREGON DR. TEL 686-5772

• VARSOVIA DELI
1275 HIGHBURY AVE,
TEL 659-4196

• JOLANTA KANIA
TEL. 657-8061